

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2018

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2018

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוח בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

פרק ג': דוחות כספיים

פרק ד': הצגת נתונים כספיים מתוך הדוחות
הכספיים המיוחסים לחברה

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.....	1	תיאור החברה	.1
1.....	1.1	בעלי מניותיה של החברה	
1.....	1.2	תחומי פעילותה של החברה	
1.....	1.3	אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	
8.....	1.4	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	
9.....	.2	המצב הכספי	
9.....	2.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	
13.....	.3	תוצאות פעילות	
13.....	3.1	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	
13.....	3.2	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו	
14.....	3.3	רווח כולל מתחומי פעילות:	
15.....	3.4	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	
23.....	.4	תזרים מזומנים	
23.....	.5	מקורות מימון	
23.....	.6	חשיפה לסיכוני שוק	
24.....	.7	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	
24.....	.8	פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד	
25.....	.9	דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים	
25.....	.10	הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	
25.....	.11	אירועים לאחר תאריך המאזן	
25.....	11.1	דיבידנד מחברות מוחזקות	
25.....	11.2	תכנית אסטרטגית	

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2018

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "תקופת הדוח").

הדוח נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017, אשר פורסם ביום 26 במרס 2018 (להלן: "הדוח התקופתי").

ביחס לתיאור עסקי המבטחים המאוחדים בדוחות החברה, נערך הדוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ובהתאם לחוזרי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה").

חלק א' - הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, והמחזיקים ביחד בכ- 61.86% ממניות החברה. מנכ"ל החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כיו"ר מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, חברה בת של החברה (להלן: "מנורה מבטחים ביטוח") מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות החברה. יתרת מניות החברה מוחזקות בידי הציבור.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, באמצעות חברות בנות בשליטתה, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה, ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, הכולל פנסיה וגמל, ביטוח כללי, הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר וכן ביטוח בריאות. בנוסף, עוסקת החברה, באמצעות חברות בנות בשליטתה בפעילויות נוספות (שאינן מהוות "תחום פעילות" כהגדרת המונח בתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטת תשקיף, מבנה וצורה), התשכ"ט-1969), כגון בפעילות של מתן שירותי הפצת ניירות ערך והתחייבויות חיתומיות, השקעות בנדל"ן ופעילות סולארית בארץ ובח"ל, וכן פעילות אשראי ומימון לעסקים קטנים ובינוניים, פעילות של מתן התחייבויות לפירעון אמצעי תשלום, פעילות ניהול קרנות נאמנות ופעילות השקעה בנדל"ן, וזאת באמצעות חברות כלולות.

כמו כן, מחזיקה הקבוצה בשלוש סוכנויות ביטוח: ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ וסיני סוכנות לביטוח בע"מ, באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה"), ואורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, באמצעות מנורה מבטחים ביטוח, והכל כמפורט בסעיף 1.2 בדוח התקופתי.

לתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

1.3 אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

1.3.1 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2018, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה התקשרות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, לרבות עבור בעל השליטה בחברה, בגבול אחריות מצטבר לקבוצת מנורה מבטחים בגובה של 110 מיליון דולר, המורכב מפוליסת בסיס בגבול אחריות של 15 מיליון דולר לכל אחת מחטיבות הקבוצה (מנורה מבטחים החזקות וחברות הבנות שאינן חטיבות בפני עצמן, מנורה מבטחים ביטוח וחברות הבנות שלה, מנורה מבטחים פנסיה וגמל וחברות הבנות שלה), וכן כיסוי משותף בפוליסת מטריה, לכלל החטיבות בקבוצת מנורה

מבטחים בגבול אחריות כולל של 95 מיליון דולר נוספים וזאת, בהתאם לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), התש"ס-2000 ובהתאם למדיניות התגמול בחברה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 23 באוגוסט 2018 (אסמכתא: 2018-01-078205).

1.3.2 פטירת דירקטור

בחודש יולי 2018, הלך לעולמו ה"ה שלמה מילוא ז"ל, אשר כיהן כדירקטור וחבר ועדת תגמול של החברה, וכן כדירקטור וחבר ועדת ביקורת של מנורה מבטחים ביטוח. לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים מיום 2 ביולי 2018 (אסמכתאות: 2018-01-063199 ו- 2018-01-063208).

1.3.3 אסיפת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') של החברה

בחודש יולי 2018, דנה אסיפת בעלי אגרות החוב (סדרה ג') בדוח השנתי על ענייני הנאמנות וכן אישרה את המשך כהונת משמרת חברה לשירותי נאמנות בע"מ כנאמן לתקופה שעד פירעון המלא והסופי של אגרות החוב (סדרה ג') של החברה. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 18 ביולי 2018 (אסמכתא: 2018-01-065670).

1.3.4 תשלומי קרן וריבית אג"ח סדרות א' ו-ב'

בחודש יולי 2018, שילמה החברה תשלום ראשון של קרן אגרות החוב (סדרה ב') ותשלום נוסף של אגרות החוב (סדרה א') בסך כולל של כ- 50 מיליוני ש"ח, וכ- 72 מיליוני ש"ח ע.ג., בהתאמה. ראה דיווחים מיידיים מיום 1 ו- 15 ביולי 2018 (אסמכתאות: 2018-01-062878 ו- 2018-01-067240, בהתאמה).

1.3.5 דירוג החברה וחברה בת

בחודש יוני 2018, פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח מעקב בנוגע לדירוג תעודות ההתחייבות סדרות א' ו-ב' ג' של החברה, ובו הודיעה כי היא מותירה את דירוג כתבי ההתחייבות הקיימים של החברה (Aa3 יציב) על כנם. לדוחות הדירוג המלאים ראה דיווחים מיידיים מיום 24 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-15-055080 ו- 2018-01-060481).

בנוסף, פרסמה החברה דוח מעקב של מידרוג בנוגע להותרת הדירוג של מנורה מבטחים ביטוח Aa2 באופן יציב, וכן הותרת דירוג של כתב ההתחייבות הנדחה של מנורה מבטחים ביטוח בדירוג A1 באופן יציב. כמו כן, באותו מועד הודיעה מידרוג על הותרת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני נחות ושלישוני מורכב) סדרות א' ו-ד' של מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, חברה נכדה של החברה (להלן: "מנורה מבטחים גיוס הון") בדירוג Aa3 באופן יציב, והותרת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני מורכב/הון רובד 2) סדרות ב', ג' ו-ה', של מנורה מבטחים גיוס הון, בדירוג A1 באופן יציב. לדוחות הדירוג המלאים ראה דיווחים מיידיים של מנורה מבטחים גיוס הון מיום 24 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-15-055077) ומיום 25 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-01-060607).

1.3.6 מכירת נכס מקרקעין

בהמשך לאמור בסעיף 7.16 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי, החברה התקשרה, בחודש יוני 2018, בהסכם עם צד שלישי שאינו קשור לחברה למכירת 50% מהזכויות הבלתי מסוימות במגרש שבבעלות החברה. התמורה שנקבעה בהסכם הינה 101 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 6 ביוני 2018 (אסמכתא: 2018-01-055684) וכן ביאור 7.3 לדוחות הכספיים.

1.3.7 תעריפי ביטוח חיים

בהמשך לפניית רשות שוק ההון ביטוח וחסכון מחודש יוני 2018, מנורה מבטחים ביטוח נערכת להגשת תעריפי ביטוח חדשים בביטוחי חיים, לתוכניות ביטוח שישווקו על ידה החל מ- 1 בינואר 2019. בשלב זה, אין באפשרות מנורה מבטחים ביטוח לאמוד את השפעת השינוי בתעריפים על התוצאות העסקיות, ככל שיהיו, באשר תעריפים אלה כפופים לאישור הרשות.

1.3.8 דיבידנד מחברות בנות ומוחזקות

בתקופת הדוח, חילקו מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים פנסיה וגמל"), ומנורה מבטחים ביטוח דיבידנד לחברה, בסך של 50 מיליוני ש"ח. ובסך של 60 מיליוני

ש"ח, בהתאמה. בנוסף, חילקו אמפא קפיטל בע"מ ואי.אר.אן בע"מ, בתקופת הדוח, דיבידנד לחברה, בסך של כ- 4.8 מיליוני ש"ח, ובסך של כ- 2.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

1.3.9 פירעון כתבי התחייבות נדחים - חברות בנות

בחודש יולי 2018, פרעה מנורה מבטחים גיוס הון קרן אגרות חוב (סדרה א') בסך של כ- 36.4 מיליוני ש"ח ע.ג. לפרטים ראה דיווח מיידי של מנורה מבטחים גיוס הון מיום 1 ביולי 2018 (אסמכתא: 2018-01-062899).

בחודש יוני 2018, פרעה שומרה לחברה כתבי התחייבות נדחים בסך כולל של כ- 38 מיליוני ש"ח.

1.3.10 מסגרת השקעה בחברה בת

בחודש מאי 2018, אישר דירקטוריון החברה מסגרת השקעה במנורה מבטחים אנרגיה בע"מ (חברה נכדה של החברה), באמצעות מנורה מבטחים נדל"ן (חברה בת של החברה), בסך של עד 80 מיליון ש"ח, לצורך השקעה בפרויקטים סולאריים בישראל.

1.3.11 שינוי בהרכב ועדת דירקטוריון

בחודש מאי 2018, ובהמשך לסיום כהונתה של ה"ה אורלי ירקוני כדירקטורית בחברה, מונה ה"ה יונל כהן כחבר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה (ועדת מאזן). לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים מיום 2 במאי 2018 (אסמכתאות: 2018-01-034938 ו- 2018-01-034941).

1.3.12 פרסום תשקיף מדף

בחודש מאי 2018, פרסמו החברה והחברה הנכדה מנורה מבטחים גיוס הון, תשקיפי מדף. ראה דיווחים מיידיים של החברה ושל החברה הנכדה, מיום 30 באפריל 2018 (אסמכתאות: 2018-01-034233 ו- 2018-01-034239, בהתאמה).

1.3.13 חלוקת דיבידנד

בחודש אפריל 2018, חילקה החברה לציבור דיבידנד בסך של 50 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 26 במרס 2018 (אסמכתא: 2018-01-023973).

1.3.14 גיוס כתבי התחייבות נדחים בחברה נכדה

בחודש פברואר 2018, הנפיקה מנורה מבטחים גיוס הון כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח רשומים על שם, בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד, בשיעור ריבית שקלית שנתית קבועה של 3.43%. כתבי ההתחייבות הנדחים דורגו בדירוג A1 באופק יציב ונרשמו למסחר בבורסה לני"ע בת"א. תמורת כתבי ההתחייבות הופקדה במנורה מבטחים ביטוח ומהווה הון רובד 2 בהתאם לכללי הסולבנס. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 15 בפברואר 2018 (אסמכתא: 2018-01-012972).

1.3.15 השקעה נוספת באמפא קפיטל

בחודש פברואר 2018, נחתם הסכם בין החברה לבין אמפא קפיטל בע"מ (להלן: "אמפא קפיטל"), לרכישת מניות נוספות באמפא קפיטל. לפרטים נוספים ראה סעיף 7.16.4 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

1.3.16 קביעת הון יעד בחברות בת

בחודשים פברואר ומרס 2018, החליטו דירקטוריון מנורה מבטחים ביטוח ודירקטוריון שומרה, בהתאמה, על קביעת הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד. לפרטים ראה סעיף 2.3.1 בפרק דוח הדירקטוריון בדוח התקופתי וכן סעיף 2.1.4 להלן.

1.3.17 התקשרות בפוליסת סיעוד קבוצתית

בחודש פברואר 2018, חתמה מנורה מבטחים ביטוח עם ארגון גמלאי צה"ל ("צוות"), על הסכם מפורט לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי צוות. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.2.1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי ודיווח מיידי מיום 12 בפברואר 2018 (אסמכתא: 2018-01-011868).

1.3.18 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 בדוחות הכספיים.

1.3.19 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

1.3.19.1 הוראות דין החלות על הקבוצה באופן כללי

1.3.19.1.1 חוקים ותקנות

- בחודש אפריל 2018, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) הון עצמי מזערי נדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ז-2017. התקנות קובעות, בין היתר, דרישות הון עצמי מזערי ראשוני נדרש לקבלת רישיון מבטח ישראלי וכן מבטלות את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) הון עצמי מינימלי נדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון הישנות"). לפרטים נוספים בדבר משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברות ביטוח ראה באור 5 בדוחות הכספיים וכן סעיף 2.1.4 להלן.

- בחודש אוגוסט 2016, פורסם ברשומות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (להלן, לצורך פסקה זו: "החוק"). עניינו של החוק בהסדרת הפיקוח על נותני שירותי מטבע ונותני שירותי האשראי החוץ בנקאי. עיקרי החוק כוללים, בין היתר, מינוי מפקח על נותני שירותים פיננסיים, אשר הינו המפקח המוגדר בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, אשר יפקח על פעילות של העמדת אשראי חוץ בנקאי שלא על ידי גופים מוסדיים ועל פעילות נותני שירותי מטבע. השירותים המפוקחים בהתאם לחוק זה יהיו מתן אשראי מסוגים והיקפים מסוימים על ידי גופים כאמור וכן עסקאות ניכיון. על פי החוק קיימים מספר סוגי רישיונות, בהתאם לסוגי הפעילויות המבוקשות על ידי נותני השרות, והיקפן. החוק נכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017, ביחס לנותני שירותי אשראי. בחודש מאי 2018, פורסם צו הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) דחיית יום התחילה המאוחר), התשע"ח-2018, לפיו נדחה יום התחילה של הוראות החוק לעניין נותני שירות בנכס פיננסי עד ליום 1 באוקטובר 2018, או עד ליום פרסומו של צו איסור הלבנת הון לעניין נותני שירות בנכס פיננסי, לפי המוקדם מביניהם. האסדרה במסגרת חקיקה זו חולקה למספר מקטעים כשבכל אחד מהם מוסדרים תחומי שירותים פיננסיים שונים. במקטע הראשון הוסדרו תחום מתן שירות בנכס פיננסי ותחום מתן האשראי. מקטע זה עוגן כאמור בחוק. המקטע השני, עוסק בין היתר, באסדרת הבנקאות הזעירה, לחברי אגודה או לקרוביהם, לרבות, מתן אשראי, ניהול פיקדונות וניהול תשלומים. המקטע השלישי, מסדיר את תחום מתן האשראי החוץ בנקאי באמצעות פלטפורמה המתווכת באופן מקוון - בין מלווים ללווים שהם יחידים. יצוין, כי תיווך מקוון באשראי בין מלווים ללווים שהם תאגידים, מוסדר בחוק נפרד אשר הרשות לניירות ערך אמונה על אסדרתו. בחודש מרס 2018, פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ח-2018, אשר מסדיר את החובות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור של "נותן שירותי אשראי" שהוא גוף פיננסי, לרבות, הכרת הלקוח, זיהוי פנים אל פנים, רישום פרטי הלקוח ואימותם, וחובות בקרה ודיווח.

1.3.19.1.2 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחודש אוגוסט 2018, פרסמה הממונה חוזר שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי". החוזר נועד להסדיר באופן מקיף את כללי הממשל התאגידי של דירקטוריון גוף מוסדי וועדותיו תוך קביעת סטנדרט מינימלי לניהול תקין של הגוף המוסדי בכל הקשור לפעולת הדירקטוריון וועדותיו, וזאת באמצעות קביעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכבו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו. החוזר האמור, יבטל ויחליף חוזרים קיימים הנוגעים לניהול עבודת דירקטוריון וועדותיו תוך הצהרה כי הוראות החוזר נועדו להחליף גם את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 שבתוקף, אשר תמשכנה לחול על חברות מנהלות של קופות גמל ענפיות בלבד (להלן: "תקנות דירקטוריון וועדותיו"). מועד התחילה שנקבע להוראות החוזר, הינו ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) קופות גמל ענפיות וניגוד

- עניינים(תיקון), התשע"ח-2018, קרי, ביום 25 באפריל 2019, למעט הוראות המעבר הפרטניות המפורטות בסעיף 5 לחוזר דירקטוריון גוף מוסדי.**
- בחודש מאי 2018, האריכה ועדת הכספים את תוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, מחודש מרס 2014, כהוראת השעה, ובתחולה רטרואקטיבית החל מה- 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מאפשרות לגבות הוצאות הנובעות מעמלות ניהול חיצוני, בין היתר, בשל השקעות בקרנות השקעה, תעודות סל, קרן או קרן חוץ, וכן בגין עמלות הנובעות מהשקעה בקרן טכנולוגיה עילית, ותוך ביטול, בתוקף החל מסוף שנת 2018, של האפשרות לגבות הוצאות ישירות בגין הלוואות לעמיתים ומבוטחים. במקביל, במסגרת הוראת השעה, התקרה לשיעור ההוצאות הישירות שניתן לגבות בגין עמלות ניהול חיצוני כאמור, בשיעור כולל של עד 0.25%, נותרה בעינה.**
- בחודש מרס 2018, הממונה פרסמה עמדה שעניינה "הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשירי הון מורכב", אשר מבקשת להבהיר ולסנכרן הגדרות במונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר" עבור חלק מסעיפים בתנאי מכשירי הון שהונפקו בעבר ובפרט סעיפים המתייחסים לנסיבות משהות שבהן יופעלו מנגנוני ספיגת הפסדים (כגון דחיה או ביטול קרן וריבית) וסעיפים המתייחסים לתנאים לפדיון מוקדם. לעיתים, הגדרת המונחים בתנאי מכשירי הון מפנה להוראות הממונה באופן כללי, ובמקרים אחרים ההגדרה מפנה מפורשות לתקנות ההון המינימאלי. עם כניסתם לתוקף של חוזר "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר סולבנסי") אשר פורסם בחודש יוני 2017, וחוזר נוסף שפורסם בחודש מרס 2018, שעניינו "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח" (להלן - "חוזר הון עצמי לכושר פירעון"), יחושבו ההון העצמי וההון הנדרש של חברות הביטוח על פי חוזרים אלו, לפי העניין, ולא על פי תקנות ההון אשר בוטלו. בהתאם לאסדרה האמורה, ולגבי חברות ביטוח שקיבלו את אישור הממונה לביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, נקבע כי המונח 'הון נדרש' (לרבות 'הון מינימאלי נדרש' ומונחים דומים) - יפורש בהתאם להגדרת המונח "סף הון מינימאלי (MCR) בחוזר סולבנסי בגבולו העליון, כלומר, 45% מ- SCR (כשהוא מחושב ללא ההוצאות בתקופת הפריסה). כמו כן, נקבע כי המונח 'הון עצמי' (לרבות 'הון מוכר' ומונחים דומים) יפורשו בהתאם להגדרת המונח "הון עצמי" בחוזר סולבנסי. לגבי חברות שלא קיבלו את אישור הממונה כאמור, המונחים "הון עצמי" ו"הון עצמי נדרש לכושר פירעון", יפורשו בהתאם להגדרתם בחוזר הון עצמי לכושר פירעון.**
- בחודש מרס 2018, פורסם פרק 4 חלק 2 בשער 5 בחוזר במאוחד (קודקס הרגולציה) בנושא ניהול נכסי השקעה. הפרק מאחד בתוכו את כל חוזרי הממונה בנושא השקעות ומבטל את החוזרים הספציפיים אשר הוטמעו בתוכו, לרבות חוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים", הקובע הוראות משלימות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) התשע"ב-2012, בין היתר, הוראות לעניין עסקאות עם צד קשור ובאמצעותו, מתן הלוואות, השקעה בשותפות ועוד, וכן חוזר "ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה" המסדיר, בין היתר, דרך ההקמה, אישור ותפעול סלי השקעה.**
- בחודש פברואר 2018, הממונה פרסמה חוזר שעניינו "ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים", וזאת בהמשך לפרסום צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017, בחודש מאי 2017 (להלן: "צו איסור הלבנת הון"). במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, נושאים אליהם תתייחס מדיניות הגוף המוסדי לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ונהלים ליישום המדיניות זו, שתתייחס בין היתר, לזיהוי הסיכונים ולאמצעים להפחתתם. כמו כן, נקבע כי דירקטוריון הגוף המוסדי יאשר, יפקח ויבקר את יישום המדיניות. בנוסף, נקבע כי הליך הכרת הלקוח יתבצע באמצעות שאלון מובנה שייערך בהתאם לקווים המנחים שבנספח א' לחוזר, וכי בירור קיומו של חשבון של איש ציבור כהגדרתו בחוזר יבוצע באמצעות הטופס המובנה בנספח ב' לחוזר. מועד התחילה של הוראות החוזר הינו מועד התחילה של צו איסור הלבנת הון.**

1.3.19.1.3 הצעות חוק וטיטות תקנות וחוזרי ממונה

- בחודש פברואר 2018, פורסמה טיוטת חוזר שעניינה תיקון לחוזר המאוחד, בנושא "ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה". במסגרת הטיוטה הוסדרו היבטים שונים בעניין ועדת**

השקעות. בין היתר, טיטות החוזר מתייחסת להרכב ועדת השקעות ומגבלות למינוי חבר ועדת השקעות, כשירות חבר ועדת השקעות, תפקידי ועדת השקעות, דרכי עבודת הוועדה והרכבה, ונושאים נוספים כן שפעילות הוועדה תותאם למסגרת העדכנית של ממשל תאגידי בגופים המוסדיים. החוזר עתיד להחליף את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), תשס"א-2001, לאחר ביטולן הצפוי עם פרסומן של תקנות ועדת השקעה עמיתים.

1.3.19.2 ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

1.3.19.2.1 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחודש אוקטובר 2018, פרסמה הממונה את תוצאות הליך קביעת קרנות פנסיה נבחרות (להלן: "קרנות ברירת מחדל"), הכולל פירוט של 4 חברות מנהלות שנבחרו במסגרת ההליך האמור, ואשר יהיו, החל מחודש נובמבר, 2019, קרנות ברירת המחדל הנבחרות לתקופה של שלוש שנים. דמי הניהול של 4 הקרנות הנ"ל, כפי שפורסמו על ידי הממונה הינם בטווח שבין 0.05% עד 0.1% מהצבירה ובין 1.49% ל- 2.49% מההפקדות. עוד נקבע, כי קרנות ברירת המחדל הנבחרות יחויבו לגבות דמי ניהול בשל מקבלי קצבה חדשים שיפרשו מהן במהלך תקופת שלוש השנים האמורות שלא יעלו על 0.3%. לבחירת קרנות ברירת המחדל, על היתרונות התחרותיים שהוענקו להם במסגרת הליך הבחירה, צפויה להיות השפעה על דמי הניהול ועל היקף הלקוחות בשאר הקרנות הפעילות בענף, ובכללן קרנות הפנסיה של הקבוצה, ועל תוצאותיהן העסקיות. ההשפעה כאמור מתעצמת, בין היתר, גם על רקע הנחיות הרשות בדבר פקיעתם האוטומטית, בחודש מרס 2019, של הסדרי ברירת המחדל שהיו בתוקף במועד פרסום חוזר קרנות ברירת המחדל. הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור התנהגות הגופים המוסדיים המתחרים, העדפות העמיתים והתנהגות המעסיקים והשלכות רפורמות נוספות בתחום.

- בחודש יולי 2018, הממונה פרסמה תיקון לחוזר "מסמך הנמקה", במסגרתו נקבע, בין היתר, כי בעת מתן המלצה ללקוח בקשר עם מוצר פנסיוני, ברירת המחדל תהא מילוי מסמך הנמקה מלא, למעט המקרים שצוינו במפורש בחוזר. כמו כן, הובהר כי גם במקרה של ביטול המלצה של בעל רישיון על ידי בעל רישיון אחר ('הליך שימור') יש למלא מסמך הנמקה מלא, שכן מדובר בהמלצה חדשה. בנוסף, עודכנו ההוראות למילוי מסמך ההנמקה, לרבות פירוט תנאי ועלות הכיסוי הביטוחי וכן התוסף נספח למסמך ההנמקה הכולל פרמטרים אחידים לחישוב והמחשת היתרה והקצבה הצפויה של הלקוח. בנוסף, הובהר כי בעת המלצה לרכישת תכנית ביטוח לאובדן כושר עבודה יש לפעול בהתאם להוראות חוזר שיווק תכניות מפני אובדן כושר עבודה (חוזר מס' 8-1-2018). מועד התחילה שנקבע להוראות החוזר הינו 15 באוקטובר 2018, למעט ההוראות הפרטניות למילוי מסמך ההנמקה והנספח לו, אשר יכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019. להערכת הקבוצה, יכול ויהיה לתיקון השפעה על פעילות מערך השימור של הקבוצה, בין היתר, בשל הצורך בהתאמת תהליכי העבודה של מערך השימור. ואולם, בשלב זה, הקבוצה אינה יכולה להעריך את מלוא ההשפעה של הוראות החוזר על פעילותה ועל תמהיל המכירות הפנסיוני. הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור אי הודאות לעניין התנהגות הלקוחות והמתחרים.

- בחודש יולי 2014, הממונה פרסמה חוזר בעניין מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה, אשר במסגרתו קובעת הממונה את האופן בו ייגבו דמי הניהול על ידי החברה המנהלת במקרה שבו ניתנה הנחה בדמי ניהול לפנסיונרים, וכן קובע, כי הנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו ולמשך כל תקופת תשלום הקצבה, ותחול גם על שאיריו, ככל שקיימים. בחודש יולי 2017, נכנסה לתוקף רפורמת האג"ח המיועדות, שבמסגרתה עלה שיעור ההקצאה של האג"ח המיועדות למקבלי קצבה מ- 30% ל- 60%, ובחודש ינואר 2018, נכנסו לתוקף תיקוני חוזרים המשלימים את רפורמה זו. החל מינואר 2018, השילוב של רפורמת האג"ח המיועדות ביחד עם החוזרים הנ"ל, צפוי להביא למצב שבו, בניגוד למצב שהיה עד לתום שנת 2017 - פרישה לפנסיה זקנה לא תייצר גרעון אקטוארי לקרן הפנסיה, ולכן עשויה להתפתח תחרות משמעותית במקטע זה של דמי הניהול. הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על

מידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח ואשר עשויה שלא להתממש באשר הינה תלויה במידה רבה בהתנהגות המתחרים, המפיצים והלקוחות.

1.3.19.3 ביטוח אלמנטרי

1.3.19.3.1 חוקים, תקנות והצעות חוק

- בחודש אוגוסט 2018, התפרסמה טיוטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010 (שמוצע לכנותן הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התשע"ח-2018), אשר כוללת, בין היתר, את התיקונים הבאים: התאמת ההוראות לחוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 22), התשע"ח-2017 מחודש דצמבר 2017, אשר קובע כי תעודת ביטוח יכול שתימסר כמסר אלקטרוני בנוסף לאפשרות של המבוטח לקבל תעודה מודפסת; התאמת הוראות הפוליסה לעניין חבות מבטח כלפי מבוטח שרשיונו לא היה בתוקף בעת קרות מקרה הביטוח לפרק זמן של 10 שנים, באופן שתואם את נהלי משרד התחבורה שנקבעו לאור ביטול תקנה 172 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; קביעת הוראות חדשות לעניין ביטול ביטוח חובה; קביעת הוראות חדשות לעניין הודעת המבוטח על השבתת הרכב אשר במסגרתן יוכל ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי לתקופה של 30 יום לפחות; עדכונים והתאמות בפוליסה תקנית לביטוח סחר - רכב חובה (טופס ב' לתוספת הראשונה וטופס ג' לתוספת השניה); וכן, הוספת פוליסה תקנית לביטוח תו סוחר - רכב חובה (טופס ג' לתוספת הראשונה) ותעודת ביטוח תואמת (טופס ד' לתוספת השניה) אשר תעניק כיסוי ביטוחי לשימוש ברכב בעל לוחית זיהוי "במבחן". היות ומדובר בטיטה בלבד הקבוצה אינה יכולה להעריך, בשלב זה, באופן מלא את ההשלכות של ההוראות הכלולות בה. הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור העובדה שמדובר בטיטה בלבד שאין לדעת אם תאושר בנוסחה הנוכחי.

- חברות הביטוח מממנות את חלקן בהפסדי הפול בגין מימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול, באמצעות העמסת הפסדי הפול על יתר מבוטחי חברת הביטוח שלא במסגרת הפול. בהתאם להסדר התחיקתי, מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים כאמור, נקבע כשיעור מ"עלות הסיכון הטהור" (כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי), ומוגבל בטווח. במסגרת תיקון לפקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018, שפורסם בחודש יולי 2018, עודכן הטווח האמור כך שמרכיב העמסה יכול לנוע בין 5.5% ל- 8% (חלף 6.5% עד כה), ולמשך שנתיים מיום 1 ביולי 2018, הטווח יוכל לנוע בין 5.5% ל- 8.5%.

- בהמשך להוראות הפרק המתייחס לביטוח לאומי, בתזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018, התפרסמה, בחודש פברואר 2018, הצעת חוק לתיקון חוק הביטוח הלאומי. במסגרת הצעת החוק, מוצע, בין היתר, להוסיף את סעיף 328א ובמסגרתו לבטל את תחולתם של סעיפים 328א(א) ו- 328א(ב) על מבטחים, ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, וכן את חובת הדיווח כאמור, ולהוסיף לו הוראות שלפיהן המבטחים יעבירו למל"ל מידי שנה, סכום שנתי שיקבע בתקנות שיותקנו תוך 30 יום מיום פרסומו של החוק. התקנות אמורות לקבוע גם הוראות לעניין אופן עדכון הסכום האמור, אופן חלוקתו של הסכום בין המבטחים וכן את הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למל"ל בגין תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1.1.2014 ועד יום 31.12.2018. תחילתו של התיקון, אם ייכנס לתוקף, במועד פרסומו של החוק או במועד כניסתו לתוקף של התקנות, לפי המאוחר. כמו כן, יחול התיקון לגבי תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה ואילך וכן לגבי תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1 בינואר 2014 ועד יום התחילה ואשר המל"ל לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי בגינן.

בחודש ינואר 2018, לאחר פרסום תזכיר החקיקה ולפני פרסום הצעת החוק, פרסם משרד האוצר מתווה בקשר עם יישום תזכיר החקיקה, לרבות לעניין הסכום ודרך חישובו. איגוד חברות הביטוח שלח למשרד האוצר, התייחסות ראשונית ליוזמה האמורה, הכוללת בין היתר התנגדות לתחולה הרטרואקטיבית ולהיבטים נוספים במתווה האוצר. לא ניתן

בשלב מקדמי זה להעריך את השלכות תזכיר החוק אם ייכנס לתוקף, אשר יושפעו, בין היתר, מן המתווה הסופי שייקבע, הסכום ו/או השיעור שייקבע לעניין זה. הערכת הקבוצה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור המתווה הסופי שייקבע ובפרט לעניין התחולה כאמור.

1.4 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

1.4.1 שוק ההון - התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות הקבוצה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן.

1.4.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו במהלך החודשים האחרונים תומכים בהערכה שקצב הצמיחה של המשק הישראלי ברבעון השלישי המשיך להיות נאה, ושההאטה בקצב הצמיחה ברבעון השני הושפעה מגורמים זמניים, אף כי הנתונים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, בשוק הדיור, ממשיכים להצביע על האטה בפעילות בתחום זה.

בשוק העבודה נמשכה תמונה חיובית של גידול בתעסוקה ובשכר ורמת האבטלה עמדה על שפל של כ- 4.0%.

תחזית המאקרו של חטיבת המחקר של בנק ישראל צופה צמיחה נאה של המשק הישראלי בשיעור של כ- 3.7% בשנת 2018 ובשיעור של כ- 3.6% בשנת 2019, כאשר חברת הדירוג S&P הודיעה, במהלך חודש אוגוסט 2018, על העלאת דירוג האשראי של ישראל לדירוג (-AA), הרמה הגבוהה אי פעם, למרות שהמודלים של משרד האוצר מצביעים על חריגה בגרעון הממשלה בשנת 2018 לכיוון 3.6% תוצר לעומת היעד של 2.9%.

סביבת האינפלציה ממשיכה לעלות בהדרגה בתמיכת המדיניות המוניטרית המרחיבה. ב- 12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2018 נרשמה אינפלציה בשיעור של כ- 1.2%, מעל ליעד האינפלציה התחתון של בנק ישראל (כ- 1%). בעקבות כך ניכרת עלייה בציפיות הכלכלנים ובציפיות שוק ההון לאינפלציה בשנה הקרובה ולעלייה ברמת הריבית הנומינלית, אשר נקבעת על ידי בנק ישראל, אשר ממשיכה להיות ברמת שפל היסטורי של 0.1%.

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית מוסיפים להיות חיוביים, אם כי נראה שהצמיחה מאבדת מעוצמתה וקצב צמיחת הסחר העולמי רשם האטה מסוימת בחודשים האחרונים. במקביל, התגבר הסיכון להחרפת "מלחמת סחר", חלה עלייה בסיכון הפוליטי באירופה וקיימת תנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים, דבר שעלול להעיב על הצמיחה העולמית. מנגד, נמשכה המגמה החיובית בשווקים הפיננסיים בארה"ב.

נתוני הפעילות בארה"ב מצביעים על המשך צמיחה נאה בתשעת החודשים הראשונים של 2018, בתמיכת ההרחבה הפיסקלית כאשר שוק העבודה, הצריכה הפרטית והייצור התעשייתי מוסיפים להציג חוסן. ה- Fed ממשיך בתוואי העלאות הריבית, כאשר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הוא העלה את הריבית 3 פעמים, וצפוי להעלותה, על פי התחזיות, עוד 4 פעמים עד סוף שנת 2019.

באירופה, נתוני המקרו לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 מצביעים על צמיחה מתונה, בעיקר לאור ירידה בקצב הגידול של הצריכה הפרטית. ה- ECB הודיע על תכנית להפסקת רכישות האג"ח בסוף 2018, אך הוא אינו צפוי להעלות את הריבית בטווח הקרוב. ממשלת איטליה הודיעה כי הגירעון בתקציבה לשנת 2019 יעמוד על כ- 2.4% מהתוצר, לעומת הצהרות מוקדמות של גירעון בשיעור של כ- 1.6% מהתוצר, דבר שהביא לעלייה חדה בתשואות האג"ח של ממשלת איטליה ולעלייה ברמת אי הודאות בשווקים הפיננסיים באירופה.

במשקים המתעוררים חל גידול בסיכון הפיננסי שהתבטא ביציאות הון ובהיחלשות המטבעות שנבעו מעליית התשואות בארה"ב ומהחשש מ"מלחמת הסחר".

1.4.3 שוקי האג"ח והמניות

תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 התאפיינו בשונות מהותית בין שוקי המניות השונים כאשר שוק המניות האמריקאי המשיך לשבור שיאים חדשים בעוד ששוקי המניות בשווקים המתעוררים בדרך כלל התאפיינו בירידות שערים חדות. מדדי המניות האירופיים הציגו בדרך כלל ירידות בהובלת מדד הבנקים האירופאי שירד בשיעור חד של כ- 18.3% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018.

בבורסה לני"ע בישראל, מדדי המניות המובילים (מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125) הציגו עליה של כ- 8.8% כאשר בלטו לחיוב מדד הבנקים שהציג עלייה של כ- 12% ומדד מניות הנפט והגז שעלה בשיעור של כ- 16.2%. בלטו לשלילה מדד ה-SME-60 (מדד מניות היתר) שירד בשיעור של כ- 6.8% ומדד חברות הנדל"ן שירד בכ- 1.4%.

על רקע שיפור בנתונים הכלכליים בארה"ב, עלייה במחירי הסחורות, סימנים לעלייה בשיעור האינפלציה בארה"ב ולצמצום מאזן ה"פד", המשיכו תשואות האג"ח הממשלתי האמריקאי לעלות במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, כאשר האג"ח הממשלתי האמריקאי ל- 10 שנים אף חצה במהלך התקופה את רמת ההתנגדות הקריטית של ה- 3.2%, שיא של כ- 7 שנים.

2. המצב הכספי

2.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

2.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

ליום			באלפי ש"ח
31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
25,391,318	24,816,046	27,740,886	נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
18,480,653	17,852,224	18,854,356	השקעות פיננסיות אחרות
7,790,475	7,945,620	8,293,606	נכסים אחרים
51,662,446	50,613,890	54,888,848	סך כל הנכסים
3,628,193	3,531,559	3,839,057	הון
			התחייבויות:
18,788,523	18,639,837	19,643,071	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
25,339,728	24,468,345	27,394,680	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה*)
1,783,905	1,779,637	1,861,105	התחייבויות פיננסיות
2,122,097	2,194,512	2,150,935	התחייבויות אחרות
51,662,446	50,613,890	54,888,848	סך כל ההון וההתחייבויות

(* חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.)

סך הנכסים של הקבוצה נכון ליום 30 בספטמבר, 2018 עומד על סך של 54,889 מיליוני ש"ח לעומת סך של 51,662 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו.

סך ההתחייבויות של הקבוצה נכון ליום 30 בספטמבר, 2018 עומד על סך של 51,050 מיליוני ש"ח לעומת סך של 48,034 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך ההתחייבויות נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח.

2.1.2 נכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה:

ליום 31 בדצמבר	% שינוי	ליום 30 בספטמבר		במיליוני ש"ח
2017		2017	2018	
25,391	11.8%	24,816	27,741	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה
104,125	17.5%	99,123	116,439	עבור עמיתי קרנות פנסיה
25,113	12.5%	24,203	27,230	עבור עמיתי קופות גמל
154,629	15.7%	148,142	171,410	סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה*

(* הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל (למעט קופות גמל מבטיחות תשואה).

2.1.3 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 30 בספטמבר 2018, הסתכם בכ- 3,827 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 3,616 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל בסך של כ- 261 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח ובניכוי דיבידנד שחולק בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח.

2.1.4 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח - מבוסס Solvency II

בחודש יוני 2017, פורסם על ידי הממונה חוזר 2017-1-9 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II". מטרת החוזר הינה לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, בהתבסס על הדירקטיבה EC/2009/138 שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת, החל מינואר 2016, בכל המדינות החברות בו (להלן: "משטר סולבנסי"). החוזר האמור החיל על חברות הביטוח בקבוצה את החובה לקיים משטר כושר פירעון כלכלי. בחוזר נקבע, בין היתר, כי משטר כושר הפירעון החשבונאי לא יחול על חברת ביטוח אשר קיבלה את אישורו של הממונה כי ביצעה ביקורת רואה החשבון המבקר על יישום הוראות חוזר סולבנסי, וזאת החל ממועד האישור ואילך ובכפוף לביטול תקנות ההון הישנות.

בחודש דצמבר 2017, פורסם חוזר שעניינו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים, ביקורת על ידי רואה החשבון המבקר ודרישות הגילוי לגביו (להלן: "חוזר הגילוי").

בהמשך לאמור, קיבלו חברות הביטוח בקבוצה, בחודש דצמבר 2017, את אישור הממונה כי ביצעו ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנסי בהתאם להוראות חוזר הגילוי, וכפועל יוצא מכך, ועל רקע ביטול תקנות ההון הישנות (כמפורט בסעיף 1.3.19.1.11.3.19.1 לעיל), מנורה מבטחים ביטוח ושומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") עברו למשטר כושר פירעון כלכלי בלבד.

בחודשים פברואר ומרס 2018, החליטו דירקטוריוני מנורה מבטחים ביטוח ושומרה, בהתאמה, על "הון יעד" לצורך חלוקת דיבידנד. הון היעד כולל תוספת להון העצמי מעבר להון הנדרש לכושר פירעון (SCR). הון היעד שנקבע על ידי החברות, הינו בשיעור של 110% ו- 102% מיחס כושר הפירעון הנדרש נכון ליום 31 בדצמבר 2017, בהתאמה, אשר הולך ומתעצם בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ- 0.7% במנורה ביטוח וכ- 0.86% בשומרה). בהתאם, מתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד הון היעד בחברות הנ"ל על שיעור של 115% ו- 108% מיחס כושר הפירעון האמור, בהתאמה. מובהר, כי אין ודאות שחברות הביטוח המאוחדות תעמודנה ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

לפירוט אודות מדיניות, דרישות הון ומשטר ההון החל על החברה, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

דרישות הון לפי משטר הסולבנסי (באלפי ש"ח)

יחס כושר פירעון וסף הון

מנורה ביטוח				א. יחס כושר פירעון	
ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
		עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:			ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:
4,077,276	4,440,212	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	4,188,398	4,440,212	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
1,923,618	2,232,785	הון נדרש לכושר פירעון	3,366,630	3,602,956	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
<u>2,153,658</u>	<u>2,207,427</u>	עודף	<u>821,768</u>	<u>837,256</u>	עודף (*)
			<u>124.4%</u>	<u>123.2%</u>	יחס כושר פירעון (%)

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שנכללו בתוצאות. בחודש מרס 2018, חילקה מנורה ביטוח דיבידנד לחברה בסך של 60 מיליוני ש"ח. סכום זה נוכח מההון העצמי המוכר כפי שחושב ומוצג ליום 31.12.17. (א) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות. בחודש פברואר 2018 ביצעה מנורה ביטוח גיוס הון רובד 2 בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח. (ב) בחודש יולי 2018 ביצעה מנורה ביטוח פדיון קרן של הון רובד 2 בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח. בהתחשב בסך השינויים ההוניים האמורים עד חודש אוגוסט 2018, מועד הפרסום לראשונה של יחס כושר פירעון בגין נתוני 31 בדצמבר, 2017, עודף ההון היה גדל בכ- 210 מיליוני ש"ח לכ- 1,048 מיליוני ש"ח ויחס כושר פירעון היה עומד על כ- 129%.

ב. סף ההון (MCR)

<u>865,628</u>	<u>1,003,025</u>	סף הון (MCR)
<u>3,288,593</u>	<u>3,579,980</u>	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

שומרה ביטוח

א. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
		עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:			ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:
477,532	560,250	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	477,532	560,250	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
289,081	310,909	הון נדרש לכושר פירעון	494,497	494,951	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
<u>188,451</u>	<u>249,341</u>	עודף	<u>(16,965)</u>	<u>65,299</u>	עודף (*)
			<u>96.6%</u>	<u>113.2%</u>	יחס כושר פירעון (%)

(*) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שלא נכללו בתוצאות. בחודש יוני 2018 בוצע פירעון של מכשיר הון משני נחות ששווי ליום 31.12.2017 הינו בסך של כ- 36 מיליון ש"ח. לאחר פעולה זו, יחס כושר הפירעון של החברה הנו בשיעור של כ- 106%, עודפי ההון הינם בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח.

ב. סף ההון (MCR)

	<u>130,086</u>	<u>139,909</u>	סף הון (MCR)
	<u>467,533</u>	<u>552,107</u>	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012, והחוזרים מכח התקנות האמורות, למנורה מבטחים פנסיה וגמל ולמנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים מהנדסים"), נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 222 מיליוני ש"ח וסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, בהתאמה. לאחר תאריך הדוח חילקו מנורה מבטחים פנסיה וגמל, ומנורה מבטחים מהנדסים דיבידנד בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 1.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

לחברה חברה נכדה נוספת (מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ) אשר חלות עליה הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להן, לפי העניין (ראה גם באור 5 לדוחות הכספיים).

3. תוצאות פעילות

3.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
7,159,976	3.0%	1,803,793	1,857,524	8.9%	5,279,668	5,751,877	פרמיות שהורווחו ברוטו
6,283,620	1.9%	1,581,107	1,611,281	8.8%	4,624,475	5,029,825	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,576,755	43.9%	651,379	937,275	(3.5%)	1,728,261	1,666,933	הכנסות מדמי ניהול
916,897	8.3%	246,932	267,409	3.5%	669,345	693,062	הכנסות מעמלות
192,466	20.6%	44,924	54,179	10.8%	142,660	158,009	הכנסות אחרות
49,581	(87.5%)	17,131	2,138	(82.3%)	44,573	7,888	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
7,288,307	8.1%	1,877,918	2,030,939	5.1%	5,140,998	5,403,269	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,412,243	2.4%	350,317	358,847	3.0%	1,049,214	1,081,130	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
765,968	(2.3%)	189,517	185,151	(2.9%)	566,987	550,338	הוצאות מימון
110,113	33.4%	18,150	24,220	17.9%	75,108	88,566	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
188		1,052	(3,976)		8,251	(454)	רווח לפני מיסים על הכנסה
442,876	152.4%	106,623	269,149	12.1%	385,258	431,960	מיסים על הכנסה
159,317	157.7%	35,110	90,481	0.2%	139,702	140,033	רווח נקי
283,559	149.8%	71,513	178,668	18.9%	245,556	291,927	רווח כולל

3.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
1,663,354	(2.1%)	422,180	413,104	0.5%	1,238,866	1,244,533	רכב רכוש
831,262	(5.8%)	212,068	199,753	(3.0%)	620,648	602,232	רכב חובה
603,175	(5.4%)	155,873	147,446	(4.1%)	456,362	437,436	ענפי רכוש ואחרים
343,434	(3.9%)	85,711	82,338	(4.8%)	258,668	246,195	ענפי חבויות אחרים
3,441,225	(3.8%)	875,832	842,641	(1.7%)	2,574,544	2,530,396	סך תחום ביטוח כללי
2,161,403	3.2%	552,354	570,223	5.0%	1,618,699	1,700,025	פרמיות שוטפות בגין חוזי ביטוח חיים
852,692	8.0%	196,381	212,056	54.6%	565,228	873,737	פרמיות חד-פעמיות בגין חוזי ביטוח חיים
3,014,095	4.5%	748,735	782,279	17.9%	2,183,927	2,573,762	סך פרמיות בגין חוזי ביטוח חיים
1,010,581	43.8%	220,162	316,696	25.8%	706,846	889,160	פרמיות בגין חוזי השקעה (*
4,024,676	13.4%	968,897	1,098,975	19.8%	2,890,773	3,462,922	סך פרמיות בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
704,656	29.8%	179,226	232,604	24.3%	521,197	647,719	תחום בריאות
8,170,557	7.4%	2,023,955	2,174,221	10.9%	5,986,514	6,641,038	סך פרמיות שהורווחו ברוטו
7,159,976	3.0%	1,803,793	1,857,524	8.9%	5,279,668	5,751,877	סך פרמיות בדוח רווח והפסד (*

3.3 רווח כולל מתחומי פעילות:

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:							
227,960	110.7%	60,241	126,926	25.9%	181,457	228,428	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
28,193	70.2%	12,410	21,127		27,940	(42,412)	בריאות
172,328	92.6%	55,029	105,976	44.3%	141,366	203,977	ביטוח כללי
428,481	99.0%	127,680	254,029	11.2%	350,763	389,993	סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
97,288	36.9%	27,675	37,884	(98.9%)	34,042	369	רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
525,769	87.9%	155,355	291,913	1.4%	384,805	390,362	סה"כ רווח כולל לפני מס
182,529	88.9%	52,090	98,400	(8.4%)	138,699	127,006	מיסים על הכנסה
343,240	87.4%	103,265	193,513	7.0%	246,106	263,356	רווח כולל
מיוחס ל:							
339,094	88.8%	102,130	192,813	7.5%	242,932	261,122	בעלי מניות בחברה
4,146	(38.3%)	1,135	700	(29.6%)	3,174	2,234	זכויות שאינן מקנות שליטה
343,240	87.4%	103,265	193,513	7.0%	246,106	263,356	רווח כולל

(* כולל בעיקר תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר בניכוי הוצאות מימון.)

השינויים העיקריים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

א. **ריבית חסרת סיכון ופרמיית אי נזילות:** הקבוצה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח חיים ובריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. כתוצאה משינויים בריבית בתקופת הדוח, הקבוצה הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח (קישור בסך של כ- 34 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וגידול בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח בביטוח כללי). בתקופה המקבילה אשתקד, הגדילה הקבוצה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 47 מיליוני ש"ח (גידול בסך של כ- 43 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, גידול של 7 מיליוני ש"ח בביטוח כללי, וקישור בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות).

ברבעון השלישי של השנה הקבוצה הגדילה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח (גידול בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וגידול של כ- 3 מיליוני ש"ח בביטוח כללי). ברבעון המקביל אשתקד, הגדילה הקבוצה את ההפרשה לעתודות בסך של כ- 89 מיליוני ש"ח (גידול בסך של כ- 83 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וגידול של כ- 6 מיליוני ש"ח בביטוח כללי).

ב. **שינוי אומדן בהתחייבויות ביטוחיות בענף סיעוד במגזר הבריאות:** בתקופת הדוח, בוצע שינוי אומדן של ההתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מבחינת לוחות התמותה שמשמשים לבחינת תוחלת החיים של מבוטחי ביטוח סיעודי במגזר הבריאות. כתוצאה מכך, הגדילה הקבוצה את התחייבויות הביטוחיות. ההשפעה הינה גידול בעתודות בסך של כ- 65 מיליוני ש"ח לפני מס. לפרטים נוספים ראה באור 7א לדוחות הכספיים.

ג. **שינוי במרווח הפיננסי:** בתקופת הדוח חלה ירידה במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התשואה המובטחת למבוטחים) בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד אשר השפיעה על תוצאות הקבוצה. הירידה ברווח בתקופת הדוח, כתוצאה מהאמור, הינה בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח לפני מס. ברבעון השלישי של השנה חלה עליה ברווח ביחס לרבעון המקביל אשתקד, בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לפני מס.

ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי: בחודש יוני 2016, עודכנו תקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978, וזאת בהמשך להמלצות ועדה בין משרדית בראשות השופט (בדימוס) וינוגרד. במסגרת התיקון עודכנו תוחלת החיים ושיעור הריבית לצורך היוון הקצבה השנתית אשר נקבע על שיעור של 2% במקום 3% עובר לתיקון. מאחר ולביטוח הלאומי קיימת זכות להשבת גמלאות ששילם או עתיד לשלם בהתאם לחוק הביטוח הלאומי, הקבוצה מעריכה כי התשלומים שיהיה עליה לשלם במסגרת

תביעות שיבוב שמגיש המוסד לביטוח לאומי יגדלו ויכול שהדבר ישפיע גם על גובה הסכומים שיהיה עליה לשלם לנפגעים בתביעות אחרות.

כתוצאה מהעדכון האמור, הגדילה הקבוצה את ההפרשות להתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי, בענפי ביטוח רכב חובה וענפי חבויות אחרים בתקופה של תשעת ושלושת החודשים אשתקד בסך של כ- 37 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 17 מיליוני ש"ח, לפני מס, בהתאמה.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 0.4 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 34 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל נובעת מירידה בהכנסות מהשקעות ומגידול בהוצאות מימון בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם ברבעון השלישי של השנה בכ- 38 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 28 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות.

3.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

3.4.1 תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
3,014,095	4.5%	748,735	782,279	17.9%	2,183,927	2,573,762	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,263,555	33.3%	613,367	817,376	(8.8%)	1,529,853	1,394,681	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
906,547	8.2%	246,468	266,783	4.8%	659,540	691,126	הכנסות מדמי ניהול
23,562	371.9%	1,576	7,438	15.9%	18,573	21,525	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,802,517	13.4%	1,282,167	1,454,596	6.6%	3,329,368	3,549,535	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
514,564	6.3%	124,644	132,456	3.5%	386,033	399,646	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
515,330	5.4%	126,897	133,723	5.7%	377,527	398,965	
233,827	163.1%	43,417	114,234	14.6%	192,831	220,902	רווח לפני מס
227,960	110.7%	60,241	126,926	25.9%	181,457	228,428	רווח כולל לפני מס

תוצאות פעילות ביטוח חיים

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
3,014,095	4.5%	748,735	782,279	17.9%	2,183,927	2,573,762	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,007,929	31.2%	570,056	748,011	(11.9%)	1,339,364	1,179,539	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
313,025	3.0%	93,496	96,273	(8.0%)	217,422	200,062	הכנסות מדמי ניהול
23,562	372.0%	1,576	7,438	15.9%	18,573	21,525	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,571,870	11.1%	1,251,446	1,390,672	5.6%	3,157,583	3,335,504	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
363,373	5.5%	88,572	93,449	5.9%	269,448	285,421	הוצאות הנהלה וכלליות
214,722	(0.0%)	53,433	53,410	1.2%	157,921	159,857	
68,352		(13,176)	57,731	20.4%	68,486	82,434	רווח לפני מס
62,594	1801.1%	3,704	70,415	57.1%	57,212	89,853	רווח כולל לפני מס

הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 2,574 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 2,184 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 18%. הפרמיות השוטפות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,700 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות שוטפות בסך של כ- 1,619 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 5%. הגידול בפרמיות השוטפות נובע בעיקר ממכירות חדשות ומגידול בהפקדות בפוליסות ביטוח חיים בהתאם לתיקון מספר 16 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל), אשר השפיע באופן חלקי בלבד בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ- 874 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 565 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 55%. הגידול בפרמיות החד פעמיות נובע בעיקר ממכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת ומוצרי הגיל השלישי.

הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו ברבעון השלישי של השנה לסך של כ- 782 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 749 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 4%. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו הפרמיות השוטפות בביטוח חיים בסך של כ- 570 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 552 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 3%. הגידול בפרמיות השוטפות נובע בעיקר ממכירות חדשות.

הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בסך של כ- 212 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 196 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 8%. הגידול בפרמיות החד-פעמיות נובע בעיקר ממכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת ומוצרי הגיל השלישי.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 889 מיליוני ש"ח לעומת כ- 707 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 26%. ברבעון השלישי של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 317 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 220 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, עליה של כ- 44%.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 576 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 554 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 2.8% לעומת שיעור של כ- 3%, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בסך של כ- 180 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 179 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 2.6% לעומת כ- 2.8%, ברבעון המקביל אשתקד.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 525 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 870 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וברבעון השלישי של השנה הסתכמו הפדיונות בסך של כ- 153 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 238 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 90 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 57 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע בעיקרו מעליה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות בטווח הארוך, אשר הקטינה, בתקופת הדוח, את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן ובגין נאותות העתודה בביטוח חיים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 77 מיליוני ש"ח, ומהטבה חיתומית והתפתחות אקטוארית בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח. מנגד, מקיטון בדמי הניהול בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח (מתוכם קיטון בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים אשר נגבו בתקופת הדוח כתוצאה מתשואה ריאלית חיובית קטנה יותר בפוליסות תלויות התשואה, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד ומנגד, מעליה בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מגידול בתיק המנוהל), מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות ובהוצאות עמלות, הוצאות שיווק, והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח כתוצאה מגידול בהיקף העסקים, ומירידה במרווח הפיננסי בגין ההשקעות בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 70 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד.

הגידול ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים ברבעון השלישי של השנה לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נובע בעיקרו מעליה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות בטווח הארוך, אשר הקטינה, בתקופת הדוח, את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגין נאותות העתודה בביטוח חיים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח, מגידול בדמי הניהול בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח (מתוכם גידול בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ומנגד מקטיון בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים כתוצאה מתשואה ריאלית חיובית קטנה יותר שהושגה במהלך הרבעון בפוליסות תלויות התשואה, בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד), ומהטבה חיתומית והתפתחות אקטוארית בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח. מנגד, חלה ירידה במרווח הפיננסי בגין ההשקעות בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 בספטמבר 2018, הסתכמו בסך של כ- 27,320 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 24,404 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2017, עלייה של כ- 2,916 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 12%.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 2003-1992 (ק"ן י')

1-12/2017	7-9/2017	7-9/2018	1-9/2017	1-9/2018	
7.40%	2.66%	2.34%	4.73%	2.64%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.74%	2.13%	1.86%	3.62%	1.85%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	2.15%	2.55%	4.94%	3.76%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.06%	1.63%	2.06%	3.83%	2.97%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (ק"ן י' החדשה)

1-12/2017	7-9/2017	7-9/2018	1-9/2017	1-9/2018	
7.40%	2.66%	2.34%	4.73%	2.64%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
6.31%	2.40%	2.09%	3.93%	1.89%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	2.15%	2.55%	4.94%	3.76%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.63%	1.89%	2.30%	4.14%	3.00%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול

1-12/2017	7-9/2017	7-9/2018	1-9/2017	1-9/2018	במיליוני ש"ח
1,410.8	428.7	583.3	916.8	753.3	רווחי ההשקעה הנומינליים שזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
192.0	47.9	52.9	141.7	155.1	דמי ניהול קבועים
121.0	45.6	43.3	75.8	44.9	דמי ניהול משתנים
313.0	93.5	96.2	217.5	200.0	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר

על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 200 מיליוני ש"ח לעומת כ- 217 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 17 מיליוני ש"ח. הירידה בדמי הניהול נובעת בעיקר מגביית דמי ניהול משתנים בתקופת הדוח בסך של כ- 45 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 76 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מתשואה ריאלית נמוכה יותר שנזקפה למבוטחים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ומנגד, מגידול בדמי ניהול הקבועים כתוצאה מגידול בתיק המנוהל.

הכנסות מדמי הניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בסך של כ- 96 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 94 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בדמי הניהול נובע מגידול בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח הנובע מגידול בהיקף הנכסים המנוהלים, ומנגד מקיטון בדמי הניהול המשתנים בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח.

תוצאות פעילות הפנסיה

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
479,994	11.5%	124,193	138,496	11.0%	358,226	397,723	הכנסות מדמי ניהול
117		22	-		78	-	הכנסות אחרות
2,882	135.0%	449	1,055	(14.8%)	1,462	1,245	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
119,170	7.1%	28,012	29,990	(6.0%)	93,653	88,032	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
226,346	11.7%	55,481	61,965	12.0%	164,923	184,775	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
137,477	15.6%	41,171	47,596	24.7%	101,190	126,161	רווח לפני מס
137,405	15.7%	41,125	47,602	24.9%	101,105	126,243	רווח כולל לפני מס

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת באמצעות מנורה מבטחים פנסיה וגמל עבור עמיתי קרנות הפנסיה החדשות, נכסים בסך של כ- 116,439 מיליוני ש"ח לעומת נכסים בסך של כ- 99,123 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2017, גידול של כ- 17%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 8,757 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 7,872 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. ברבעון השלישי של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 3,128 מיליוני ש"ח לעומת גבייה של כ- 2,814 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%.

בתקופת הדוח, נרשם רווח כולל לפני מס בפעילות הפנסיה בסך של כ- 126 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 101 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקרו מעליה בדמי הניהול בסך של כ- 39 מיליוני ש"ח, בעיקר כתוצאה מעליה בהיקף הנכסים המנוהלים, מירידה בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, ומנגד, מעליה בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח עקב הגידול בהיקפי הפעילות.

ברבעון השלישי של השנה, נרשם רווח כולל לפני מס בפעילות הפנסיה בסך של כ- 48 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 41 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקרו מעליה בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח ומנגד עליה בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח עקב הגידול בהיקפי הפעילות.

תוצאות פעילות קופות הגמל

תוצאות הפעילות בענף הגמל המתבצעת בחברות מאוחדות, מנורה מבטחים פנסיה וגמל ומנורה מבטחים מהנדסים.

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
113,528	11.2%	28,779	32,014	11.3%	83,892	93,341	הכנסות מדמי ניהול רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
252,744	59.4%	42,862	68,310	13.2%	189,027	213,897	הכנסות אחרות
395		635	-		635	-	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
230,647	108.1%	30,721	63,924	24.6%	171,785	214,031	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
32,021	11.9%	8,060	9,017	14.2%	22,932	26,193	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
75,527	2.2%	18,033	18,434	(1.7%)	55,546	54,587	הוצאות מימון
474	2.7%	40	41	(12.3%)	136	119	
27,998	(42.2%)	15,422	8,907	(46.8%)	23,155	12,307	רווח לפני מס
27,961	(42.2%)	15,412	8,909	(46.7%)	23,140	12,332	רווח כולל לפני מס

לתאריך הדוח, הקבוצה מנהלת עבור עמיתי קופות הגמל, נכסים בסך של כ- 27,230 מיליוני ש"ח, מתוכם סך של כ- 4,752 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה, לעומת נכסים בסך של כ- 24,203 מיליוני ש"ח, מתוכם 4,695 מיליוני ש"ח בקופות גמל מבטיחות תשואה נכון ליום 30 בספטמבר, 2017, גידול של כ- 13%. בתקופת הדוח נגבו דמי גמולים בסך של כ- 1,911 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,565 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 22%. ברבעון השלישי של השנה נגבו דמי גמולים בסך של כ- 675 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 568 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עליה של כ- 19%.

בתקופת הדוח נרשם רווח כולל לפני מס בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 11 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע מקיטון במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התחייבויות לעמיתים) בקופות גמל מבטיחות תשואה בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח ומגידול בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, ומנגד גידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח.

ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח כולל לפני מס בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון במרווח הפיננסי (הכנסות מהשקעות בניכוי התחייבויות לעמיתים) בקופות גמל מבטיחות תשואה בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ומנגד מגידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

3.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי נחלקים לשלושה תחומי פעילות: רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
3,436,292	(10.0%)	864,157	777,374	(5.5%)	2,711,521	2,563,646	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
140,144	148.0%	23,682	58,729	65.2%	107,433	177,488	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
119,598	17.5%	30,593	35,960	9.4%	87,614	95,841	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
2,168,909	(10.8%)	520,119	464,120	(7.5%)	1,586,134	1,467,587	הוצאות הנהלה וכלליות
668,582	(4.9%)	168,876	160,676	(2.1%)	494,029	483,666	
125,766	(15.9%)	33,200	27,916	(13.1%)	95,984	83,456	
120,753	128.6%	46,198	105,626	86.4%	131,433	245,047	רווח לפני מס
172,328	92.6%	55,029	105,976	44.3%	141,366	203,977	רווח כולל לפני מס

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב חובה

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
824,369	(10.2%)	201,472	180,898	(7.0%)	647,717	602,423	פרמיות ברוטו
67,277	208.5%	9,883	30,493	68.3%	52,162	87,795	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
728,807	(15.9%)	173,012	145,465	(11.9%)	540,633	476,285	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
83,373	(7.7%)	21,788	20,101	0.1%	60,920	61,002	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
38,964	(6.5%)	9,895	9,252	(3.1%)	28,736	27,847	הוצאות הנהלה וכלליות
(14,619)		(1,899)	26,790		(201)	42,473	רווח (הפסד) לפני מס
16,065	497.8%	4,558	27,250	249.3%	5,519	19,278	רווח כולל לפני מס

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 602 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 648 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 7%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בסך של כ- 181 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 201 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 10%. הירידה בפרמיות נובעת בעיקר מקיטון במספר המבוטחים ומשינוי בתמהיל המבוטחים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 13 מיליוני ש"ח. הגידול ברווח נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח לפני מס ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, ומנגד, מהרעה בתוצאות החיתומיות כולל התפתחות תביעות בגין שנים קודמות (בניכוי עמלת מבטח משנה) ביחס לתקופה מקבילה אשתקד, בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח, מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח לפני מס, ומנגד מהרעה בתוצאות החיתומיות כולל התפתחות תביעות בגין שנים קודמות (בניכוי עמלת מבטח משנה) ביחס לתקופה מקבילה אשתקד בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח.

עיקרי תוצאות הפעילות בתחום רכב רכוש

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
1,686,311	(9.1%)	406,732	369,889	(4.8%)	1,328,700	1,265,252	פרמיות ברוטו
34,723	221.6%	5,085	16,352	63.1%	26,567	43,327	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,584	(43.7%)	1,795	1,011	65.3%	3,593	5,941	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
1,105,632	(5.4%)	268,058	253,524	(3.4%)	813,320	785,473	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
362,376	(3.2%)	91,671	88,742	(0.0%)	267,621	267,506	הוצאות הנהלה וכלליות
49,006	(17.7%)	12,817	10,553	(15.5%)	37,641	31,816	
126,072	56.1%	41,507	64,800	53.2%	105,175	161,091	רווח לפני מס
135,851	50.1%	43,231	64,894	43.8%	107,094	153,955	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,265 מיליוני ש"ח לעומת כ- 1,329 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 5%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בסך של כ- 370 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 407 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל

אשתקד, קיטון של כ- 9%. הקיטון בפרמיות נובע מירידה במספר המבוטחים כתוצאה מהתגברות התחרות בשוק.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 154 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 107 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח, מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ומקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו בסך של כ- 65 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 43 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד ומקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

1-12/2017		7-9/2017		7-9/2018		1-9/2017		1-9/2018		
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	
66%	67%	64%	64%	60%	63%	65%	66%	62%	64%	Loss Ratio
94%	94%	91%	91%	88%	90%	93%	93%	90%	91%	Combined Loss Ratio

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי רכוש ואחרים:

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
595,715	(6.7%)	167,655	156,493	(3.2%)	462,682	448,023	פרמיות ברוטו
11,247	(14.8%)	2,367	2,017	13.4%	8,194	9,293	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
85,888	2.8%	20,650	21,220	(19.1%)	64,908	52,487	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
90,754	41.9%	18,470	26,202	5.9%	66,916	70,879	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
155,839	(6.9%)	39,470	36,748	(4.9%)	116,252	110,512	הוצאות הנהלה וכלליות
22,750	(17.5%)	6,563	5,413	(10.7%)	17,695	15,795	
69,420	(55.3%)	20,244	9,059	(31.7%)	52,478	35,819	רווח לפני מס
71,151	(55.5%)	20,347	9,049	(34.0%)	52,853	34,863	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 448 מיליוני ש"ח לעומת כ- 463 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 3%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בכ- 156 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 168 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 7%. הירידה בפרמיות נובעת מתהליכי טיוב בתיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 35 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 53 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 18 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מעמלות מבטחי משנה בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, מהרעה חיתומית בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, ומנגד מקיטון בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון ברווח נובע בעיקר מהרעה חיתומית בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

ענפי ביטוח רכוש אחרים

1-12/2017		7-9/2017		7-9/2018		1-9/2017		1-9/2018		
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	
35%	61%	31%	8%	41%	53%	36%	54%	35%	61%	Ratio Loss
76%	91%	71%	37%	87%	84%	75%	84%	84%	93%	Combined Loss Ratio

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי חבויות אחרים:

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
329,897	(20.6%)	88,298	70,094	(9.0%)	272,422	247,948	פרמיות ברוטו
26,897	55.5%	6,347	9,867	80.8%	20,510	37,073	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
12,069	37.9%	3,200	4,412	35.9%	8,985	12,212	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
243,716	(35.7%)	60,579	38,929	(18.3%)	165,265	134,950	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
66,994	(5.4%)	15,947	15,085	(9.3%)	49,236	44,646	הוצאות הנהלה וכלליות
15,046	(31.3%)	3,925	2,698	(32.9%)	11,912	7,998	רווח (הפסד) לפני מס
(60,120)		(13,654)	4,977		(26,019)	5,664	רווח (הפסד) כולל לפני מס
(50,739)		(13,107)	4,783	(82.9%)	(24,100)	(4,119)	מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 248 מיליוני ש"ח לעומת כ- 272 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 9%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בכ- 70 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 88 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 21%. הירידה בפרמיות נובעת מהמשך תהליכי טיוב בתיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס של כ- 24 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח, משיפור בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח, מעליה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח ומעלייה בהכנסות עמלות ממבטחי משנה בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. מנגד, חלה הרעה חיתומית ביחס לתקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס של כ- 13 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. המעבר לרווח נובע בעיקר משיפור חיתומי בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח ומשיפור בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

3.4.3 תוצאות פעילות תחום ביטוח בריאות

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
704,656	29.8%	179,226	232,604	24.3%	521,197	647,719	פרמיות שהורווחו ברוטו
33,576	62.4%	5,870	9,530	16.9%	23,731	27,745	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
13,619	43.3%	3,222	4,618	10.2%	11,101	12,232	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
316,881	48.4%	75,632	112,223	71.2%	225,496	386,147	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
237,535	12.1%	60,248	67,556	17.7%	175,478	206,625	הוצאות הנהלה וכלליות
37,844	15.9%	9,383	10,876	10.7%	27,324	30,255	רווח (הפסד) לפני מס
28,730	84.2%	10,299	18,968		29,664	(43,744)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
28,193	70.2%	12,410	21,127		27,940	(42,412)	

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 648 מיליוני ש"ח לעומת כ- 521 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 24%. ההכנסות מפרמיות שהורווחו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 233 מיליוני ש"ח לעומת כ- 179 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 30%. העלייה בפרמיות נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 28 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע בעיקר, משינוי באומדנים אקטואריים בענף ביטוח סיעודי אשר כתוצאה מהם הגדילה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות בסך של כ- 65 מיליוני ש"ח, לפני מס. כמו כן, חלה עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 34 מיליוני ש"ח כתוצאה מהגידול במכירות ומנגד חל גידול ברווח החיתומי בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד. השינוי ברווח נובע בעיקר משינוי באומדנים אקטואריים בענף ביטוח סיעודי אשר כתוצאה מהם הקטינה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח לפני מס ומגידול ברווח החיתומי בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח. מנגד, חלה עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח, כתוצאה מהגידול במכירות.

4. תזרים מזומנים

1-12/2017	% שינוי	7-9/2017	7-9/2018	% שינוי	1-9/2017	1-9/2018	באלפי ש"ח
							תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות):
701,629	426.8%	105,652	556,538	(93.6%)	181,184	11,570	שוטפת
(242,535)		(5,776)	14,910	(6.4%)	(134,634)	(126,061)	השקעה
(247,081)	(1.0%)	(186,504)	(184,590)		(246,559)	13,755	מימון
(33,251)		18,331	(6,397)		(22,712)	11,694	הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
178,762		(68,297)	380,461	(60.0%)	(222,721)	(89,042)	גידול (קטיון) ביתרת המזומנים
2,906,317	12.5%	2,504,834	2,817,275	12.5%	2,504,834	2,817,275	יתרת מזומנים לתום תקופה

5. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,808 מיליוני ש"ח לעומת 1,733 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,770 מיליוני ש"ח.

לחברה (בסולו) התחייבויות פיננסיות המסתכמות, נכון לתאריך הדוח, לסך של כ- 535 מיליוני ש"ח שמקורן בהנפקת שלוש סדרות אג"ח ואשר פירעונן פרוס על פי לוחות הסילוקין על פני 8 שנים. החברה רואה חשיבות לשמירה על נכסים פיננסיים זמינים בהיקף הנדרש לצורך פירעון תשלומי האג"ח וכן לצורך מתן מענה לצרכיה השוטפים ולפעילות החברות המוחזקות. לעניין זה יצוין, כי לחברה נכסים פיננסיים נזילים, נכון לתאריך הדוח, בהיקף של כ- 272 מיליוני ש"ח, ונכון למועד אישור הדוח, קווי אשראי בלתי מנוצלים בבנקים בסך של כ- 60 מיליוני ש"ח, העומדים לרשותה לצרכי פעילותה השוטפת.

במסגרת דירוג אגרות החוב שגייסה, הצהירה החברה על כוונתה לשמור על נכסים נזילים וקווי אשראי בשיעור של 100% מהחזרי החוב (קרן וריבית) שנה מראש, בהתאם ללוח הסילוקין של אגרות החוב.

חלק ב' - דיווח בדבר חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם

6. חשיפה לסיכונים שוק

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, הדיווח על סיכונים שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט חברות ביטוח. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 לא חל שינוי מהותי בחשיפות החברה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2017.

חלק ג' - היבטי ממשל תאגידי

7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

זהות האורגנים המופקדים על בקרת-על בתאגיד:

האורגנים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הינם המנכ"ל ומנהל הכספים, ברמת ההנהלה, וכן הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים של החברה, כהגדרתה בתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010, שהינה ועדת המאזן שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה, בין היתר, לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה, ובכלל זה, ההערכות והאומדנים אשר נעשו בקשר עם הדוחות הכספיים, הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי, שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, המדיניות החשבונית שאומצה והטיפול החשבוני שיושם בעניינים המהותיים של התאגיד (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן איננה ועדת הביקורת של החברה.

חברי הוועדה

בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים, אשר כולם משמשים כדירקטורים בחברה, כלהלן: ה"ה חזי צאיג (דח"צ וי"ר ועדת מאזן) ויוגל כהן, שהינם בעלי מומחיות חשבונית ופיננסית וחיים אהרון (דח"צ), שהינו בעל כשירות מקצועית. לכל חברי הוועדה יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים. לפרטים בדבר כישוריהם וניסיונם של הדירקטורים אשר בהסתמך עליהם רואה אותם החברה כמי שיש בידם את היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ראו דוח פרטים נוספים בדוח התקופתי. כל חברי ועדת המאזן חתמו על הצהרות, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010. יצוין, כי ה"ה צאיג הינו חבר במקביל בוועדת המאזן של מנורה מבטחים ביטוח. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

הליך אישור הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה נדונו בישיבת ועדת המאזן אשר התקיימה ביום 21 בנובמבר 2018. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה, כמפורט להלן: ה"ה ארי קלמן, מנכ"ל; ערן גריפל, י"ר הדירקטוריון; שי קומפל, מנהל הכספים; שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ואתי הירשמן, מבקרת הפנים. כמו כן, נכחו רואי החשבון המבקרים ונושאי משרה ומנהלים בחברה הבת - מנורה מבטחים ביטוח, כלהלן - ה"ה יהודה בן אסאייג, מנכ"ל; אילן שגב, מנהל הכספים; דן בר-און, האקטואר הראשי; נעמה חשמונאי אקטוארית ממונה (ביטוח כללי); רגינה אדין-חייקין, אקטוארית ממונה (ביטוח חיים); יונתן רינות, מנהל הסולבנס, זיו כהן, מנהל תחום חשבות וכספים, גב' אסנת אופיר שדה, ראש מטה מנכ"ל, ונציגת מזכירות חברה.

טיוות הדוח הכספי הביניים של החברה ליום 30 בספטמבר 2018, לרבות דוח הדירקטוריון, והדוחות הכספיים, נמסרו לחברי ועדת המאזן ולחברי הדירקטוריון בעוד מועד, מספר ימים לפני מועד אישורם.

ועדת המאזן בחנה, באמצעות הצגה מפורטת של נושאי המשרה בחברה, את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, ובכלל זה, הוצגו ונבחנו הערכות ואומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הליכי הבקורות הפנימיות הקשורות לדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות החשבונית והטיפול החשבוני שיושם בעניינים מהותיים ונתוני הדוחות הכספיים של החברה. בנוסף, הוצגו נתונים הנכללים בדוחות הכספיים לרבות מידע הנוגע למצב הכספי והתפעולי של החברה.

במסגרת הדיונים הנ"ל נבחנה אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

חברי הוועדה בחנו את שיקול דעת ההנהלה שהופעל בסוגיות השונות ולאחר שמיעת עמדת רואה החשבון המבקר של החברה, הגיעו חברי הוועדה למסקנה כי החברה יישמה מדיניות חשבונית נאותה והשתמשה באומדנים והערכות נאותים. הוועדה גיבשה את המלצותיה בנושאים השונים שנדונו והמליצה לדירקטוריון לאשר את דוח הביניים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018.

חלק ד' - גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב

8. פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד

לא חל שינוי מהותי ביחס לאמור בסעיף 8 לדוח הדירקטוריון בדוח התקופתי.

חלק ה'- הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

9. דיווח בדבר אומדנים חשובנאיים קריטיים

לא חלו שינויים מהותיים באומדנים חשובנאיים קריטיים, לעומת האמור בדוח התקופתי לשנת 2017, למעט שינוי באומדנים אקטואריים בביטוח הסיעודי כנזכר בסעיף 3.3 ב' לעיל.

10. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הגופים המוסדיים בקבוצה מקיימים את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", הכל בהתאם להנחיות הממונה. בהקשר זה, מיסדו הגופים המוסדיים בקבוצה תהליכי עבודה הכוללים, בין היתר, תהליכי גילוי ודיון באירועים המשפיעים על הגילוי בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בהתאם ובהמשך לאמור, הנהלות הגופים המוסדיים, בשיתוף עם המנכ"לים וסמנכ"לי הכספים שלהם, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו. בנוסף, במהלך הרבעון, המסתיים ביום 30 בספטמבר, 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

11. אירועים לאחר תאריך המאזן

11.1 דיבידנד מחברות מוחזקות

בחודש נובמבר 2018, חילקה מנורה מבטחים פנסייה וגמל דיבידנד לחברה, בסך של 40 מיליוני ש"ח. בנוסף, חילקו אי.אר.אן בע"מ ומנורה מבטחים מהנדסים, דיבידנד בסך של כ- 1.6 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 1.3 מיליוני ש"ח לחברה, בהתאמה.

11.2 תכנית אסטרטגית

בהמשך למפורט בסעיף 9 לפרק דוח הדירקטוריון בדוח התקופתי - "יעדים ואסטרטגיה עסקית", אישר הדירקטוריון, בחודש אוקטובר, בהמלצת ועדת אסטרטגיה, תכנית אסטרטגית לשנים 2019-2022, שמטרתה המרכזית לפתח יכולות ואמצעים להתמודדות עם השינויים המהירים המתרחשים וצפויים להתרחש בשנים הקרובות, בסביבה העסקית בה פועלת הקבוצה בתחום החיסכון ארוך הטווח כמו גם בתחומי הביטוח האחרים, וזאת, בין היתר, תוך העמקת הקשר וההיכרות עם לקוחות הקצה לרבות באמצעות שכלול הממשק הדיגיטלי עימם, תוך יצירת ערך מוסף בתחום המוצרים והתאמתם ללקוחות, ותוך שמירה על יעילות פנימית וגמישות טכנולוגית ותפעולית. הקבוצה תפעל לעיבוי וחיזוק ערוצי ההפצה כמו גם להרחבת מדף המוצרים, כאשר ערוץ ההפצה המרכזי והיעיקרי היה וימשיך להיות סוכני הביטוח של הקבוצה. כמו כן, תשאף הקבוצה למקד את המאמץ השיווקי שלה במוצרי החיסכון השונים תוך דגש על תחום הבריאות המתפתח. בנוסף, תשאף הקבוצה לחזק ולפתח מקורות רווח שאינם מפעילות הביטוח וחיסכון ארוך טווח באמצעות חברות מוחזקות. **התכנית האסטרטגית הינה תכנית צופה פני עתיד ומטבע הדברים מבוססת, מעבר לנתונים ומידע שבידי הקבוצה, על ציפיות והערכות נוכחיות של הקבוצה לגבי התפתחויות עתידיות בכל אחד ממישורי הפעולה הנ"ל ואין כל ודאות כי הציפיות וההערכות אילו אכן יתממשו בפועל.**

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת הקבוצה והחברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי הקבוצה.

ארי קלמן
מנהל כללי

ערן גריפל
י"ר הדירקטוריון

רמת גן, 26 בנובמבר, 2018

פרק ב':
דוח בדבר אפקטיביות
הבקרה הפנימית
על הדיווח הכספי
ועל הגילוי

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

לפי תקנה 38ג(א)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. ארי קלמן, מנהל כללי;

2. שאר חברי ההנהלה:

שי קומפל, מנהל כספים;

יוני טל, מנהל השקעות ראשי.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקרות ונהלים הקיימים בתאגיד, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

חברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, שומרה חברה לביטוח בע"מ ומנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ, חברות בנות של התאגיד, הינן גופים מוסדיים, שחלות עליהן הוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחכונן במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בהתייחס לבקרה הפנימית בחברות הבנות האמורות, מיישם התאגיד את הוראות הממונה שלהלן: חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" וחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים", לרבות התיקונים לחוזרים האמורים.

בדוח הרבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח הרבעוני לתקופה שנסתיימה ביום 30.06.2018 (להלן - "הדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון"), נמצאה הבקרה הפנימית כאפקטיבית.

עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון וההנהלה כל אירוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שנמצאה בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון;

למועד הדוח, בהתבסס על האמור בדוח הרבעוני בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל, הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים

הצהרת מנהל כללי

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד") לרבעון השלישי של שנת 2018 (להלן - "הדוחות");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, אשר יש בו כדי לשנות את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רמת גן, 26 בנובמבר, 2018

ארי קלמן, מנהל כללי

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ואת המידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - "התאגיד") לרבעון השלישי של שנת 2018 (להלן - "הדוחות" או "הדוחות לתקופת הביניים");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית, ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון, ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ביניים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –

(ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקרות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח הרבעוני האחרון לבין מועד דוח זה, המתייחס לדוחות הכספיים ביניים ולכל מידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, אשר יש בו כדי לשנות, להערכתי את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רמת גן, 26 בנובמבר, 2018

שי קומפל, מנהל כספים

פרק ג': דוחות כספיים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2018

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2018

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 94	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
95 - 99	נספח - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים החזקות בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2018 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלה לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים של חברות מאוחדות אשר נכסיהן הכלולים באיחוד אינם מהותיים ביחס לכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר, 2018 והכנסותיהן הכלולות באיחוד אינן מהותיות ביחס לכלל ההכנסות המאוחדות לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. וכן, לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים אלה של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הסתכמה לסך של 29,645 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2018, ואשר חלקה של הקבוצה ברווחי החברות הנ"ל הסתכם לסך של 19,849 אלפי ש"ח ולסך של 6,864 אלפי ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של אותן החברות נסקר על-ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום	ליום 30 בספטמבר		
	31 בדצמבר	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
972,073	959,498	1,003,902	נכסים בלתי מוחשיים
2,499	2,094	2,525	נכסי מסים נדחים
1,508,668	1,521,063	1,547,974	הוצאות רכישה נדחות
1,002,419	943,749	852,067	רכוש קבוע
429,597	497,180	473,018	השקעות בחברות כלולות
76,818	76,585	68,855	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
244,349	280,877	485,151	נדל"ן להשקעה אחר
1,967,458	1,935,661	2,187,131	נכסי ביטוח משנה
94,010	96,751	47,333	נכסי מסים שוטפים
355,269	177,768	277,463	חייבים ויתרות חובה
786,831	914,823	869,352	פרמיות לגבייה
22,759,485	22,511,828	25,402,446	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
4,578,129	4,344,300	4,671,287	נכסי חוב סחירים
11,935,770	11,805,570	11,878,887	נכסי חוב שאינם סחירים
374,406	325,009	511,001	מניות
1,592,348	1,377,345	1,793,181	אחרות
18,480,653	17,852,224	18,854,356	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
2,332,089	2,053,349	2,079,945	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
574,228	441,730	737,330	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
76,000	348,710	-	נכסים המוחזקים למכירה
51,662,446	50,613,890	54,888,848	סך כל הנכסים
25,391,318	24,816,046	27,740,886	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 30 בספטמבר		
	31 בדצמבר	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
386,000	327,175	353,588	קרנות הון
2,797,661	2,760,324	3,041,195	יתרת עודפים
3,616,075	3,519,913	3,827,197	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
12,118	11,646	11,860	זכויות שאינן מקנות שליטה
3,628,193	3,531,559	3,839,057	סך כל ההון
<u>התחייבויות</u>			
18,788,523	18,639,837	19,643,071	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
25,339,728	24,468,345	27,394,680	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
241,862	216,721	225,481	התחייבויות בגין מסים נדחים
148,628	145,475	148,417	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
5,758	2,728	2,733	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,725,849	1,598,549	1,774,304	זכאים ויתרות זכות
1,783,905	1,779,637	1,861,105	התחייבויות פיננסיות
-	231,039	-	התחייבויות המתייחסות לנכסים המוחזקים למכירה
48,034,253	47,082,331	51,049,791	סך כל ההתחייבויות
51,662,446	50,613,890	54,888,848	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

שי קומפל מנהל כספים	ארי קלמן מנהל כללי	ערן גריפל יו"ר הדירקטוריון	26 בנובמבר, 2018 תאריך אישור הדוחות הכספיים
------------------------	-----------------------	-------------------------------	--

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]
	2017	2018	2017	2018	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	מבוקר		מבוקר		
7,159,976	1,803,793	1,857,524	5,279,668	5,751,877	פרמיות שהורווחו ברוטו
876,356	222,686	246,243	655,193	722,052	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
6,283,620	1,581,107	1,611,281	4,624,475	5,029,825	פרמיות שהורווחו בשייר
2,576,755	651,379	937,275	1,728,261	1,666,933	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
916,897	246,932	267,409	669,345	693,062	הכנסות מדמי ניהול
192,466	44,924	54,179	142,660	158,009	הכנסות מעמלות
49,581	17,131	2,138	44,573	7,888	הכנסות אחרות
10,019,319	2,541,473	2,872,282	7,209,314	7,555,717	סך כל ההכנסות
7,975,447	1,948,684	2,208,510	5,603,566	5,981,682	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(687,140)	(70,766)	(177,571)	(462,568)	(578,413)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
7,288,307	1,877,918	2,030,939	5,140,998	5,403,269	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,412,243	350,317	358,847	1,049,214	1,081,130	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
719,384	177,207	180,086	530,697	534,378	הוצאות הנהלה וכלליות
46,584	12,310	5,065	36,290	15,960	הוצאות אחרות
110,113	18,150	24,220	75,108	88,566	הוצאות מימון
9,576,631	2,435,902	2,599,157	6,832,307	7,123,303	סך כל ההוצאות
188	1,052	(3,976)	8,251	(454)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
442,876	106,623	269,149	385,258	431,960	רווח לפני מסים על ההכנסה
159,317	35,110	90,481	139,702	140,033	מסים על ההכנסה
283,559	71,513	178,668	245,556	291,927	רווח נקי
279,522	70,538	177,927	242,503	289,760	מיוחס ל:
4,037	975	741	3,053	2,167	בעלי המניות של החברה
283,559	71,513	178,668	245,556	291,927	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי
4.42	1.11	2.81	3.83	4.58	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2017	2018	2017	2018	
	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		בלתי מבוקר		
283,559	71,513	178,668	245,556	291,927	רווח נקי
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה</u>
					<u>לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או</u>
					<u>יועברו לרווח והפסד</u>
					התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(20,169)	1,765	(1,028)	(16,604)	8,581	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
159,623	77,969	68,149	76,277	49,349	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד חלק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות כלולות סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
(82,321)	(32,905)	(47,587)	(64,987)	(111,351)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
7,079	2,504	3,322	3,310	11,517	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לפריטים אחרים של רווח (הפסד) כולל אחר
7,825	518	(698)	1,213	(3,260)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
72,037	49,851	22,158	(791)	(45,164)	<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה</u>
27,883	16,415	8,169	4,759	(17,545)	<u>לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד</u>
(7,177)	943	(462)	(5,880)	3,296	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
51,331	32,493	14,451	330	(30,915)	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
10,145	-	-	-	-	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
711	(1,119)	606	338	3,567	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
10,856	(1,119)	606	338	3,567	פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו שלא יועברו לרווח והפסד
2,506	(378)	212	118	1,223	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
8,350	(741)	394	220	2,344	סך-הכל רווח כולל
59,681	31,752	14,845	550	(28,571)	מיוחס ל:
343,240	103,265	193,513	246,106	263,356	בעלי המניות של החברה
339,094	102,130	192,813	242,932	261,122	זכויות שאינן מקנות שליטה
4,146	1,135	700	3,174	2,234	
343,240	103,265	193,513	246,106	263,356	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה											
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת משלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
בלתי מבוקר											
אלפי ש"ח											
99,429	332,985	40,161	231,798	(17,217)	124,601	6,657	2,797,661	3,616,075	12,118	3,628,193	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
-	-	-	-	-	-	-	289,760	289,760	2,167	291,927	רווח נקי
-	-	-	-	-	(1,430)	-	1,430	-	-	-	העברה מקרן הערכה מחדש בגין מימוש רכוש קבוע
-	-	-	-	8,514	-	-	-	8,514	67	8,581	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	49,349	-	-	-	-	49,349	-	49,349	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(111,351)	-	-	-	-	(111,351)	-	(111,351)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	11,517	-	-	-	-	11,517	-	11,517	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	-	-	-	-	3,567	3,567	-	3,567	רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	-	-	(3,260)	-	-	-	(3,260)	-	(3,260)	חלק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות
-	-	-	17,545	(3,296)	-	-	(1,223)	13,025	-	13,025	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	(32,940)	1,958	(1,430)	-	3,774	(28,638)	67	(28,571)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	(32,940)	1,958	(1,430)	-	293,534	261,122	2,234	263,356	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	-	-	-	-	-	(50,000)	(50,000)	(2,492)	(52,492)	דיבידנד שחולק
99,429	332,985	40,161	198,858	(15,259)	123,171	6,657	3,041,195	3,827,197	11,860	3,839,057	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ בלתי מבוקר אלפי ש"ח	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
99,429	332,985	40,161	175,300	(11,941)	116,789	6,657	2,617,601	3,376,981	10,948	3,387,929	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
-	-	-	-	-	-	-	242,503	242,503	3,053	245,556	רווח נקי
-	-	-	-	(16,725)	-	-	-	(16,725)	121	(16,604)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	76,277	-	-	-	-	76,277	-	76,277	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	(64,987)	-	-	-	-	(64,987)	-	(64,987)	רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
-	-	-	3,310	-	-	-	-	3,310	-	3,310	חלק ברווח כולל אחר של חברות כלולות
-	-	-	-	-	-	-	338	338	-	338	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	1,213	-	-	-	-	1,213	-	1,213	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	(4,759)	5,880	-	-	(118)	1,003	-	1,003	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	-	9,841	(9,632)	-	-	220	429	121	550	דיבידנד שחולק
-	-	-	9,841	(9,632)	-	-	242,723	242,932	3,174	246,106	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2017
-	-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	(2,476)	(102,476)	
99,429	332,985	40,161	185,141	(21,573)	116,789	6,657	2,760,324	3,519,913	11,646	3,531,559	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה											
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
בלתי מבוקר											
אלפי ש"ח											
99,429	332,985	40,161	183,143	(14,036)	123,171	6,657	2,862,874	3,634,384	11,652	3,646,036	יתרה ליום 1 ביולי, 2018
-	-	-	-	-	-	-	177,927	177,927	741	178,668	רווח נקי
-	-	-	-	(987)	-	-	-	(987)	(41)	(1,028)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	68,149	-	-	-	-	68,149	-	68,149	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(47,587)	-	-	-	-	(47,587)	-	(47,587)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	3,322	-	-	-	-	3,322	-	3,322	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	-	-	-	-	606	606	-	606	רווח ממדידה מחדש בגין תוכנית להטבה מוגדרת
-	-	-	-	(698)	-	-	-	(698)	-	(698)	חלק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות
-	-	-	(8,169)	462	-	-	(212)	(7,920)	-	(7,920)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	15,715	(1,223)	-	-	394	14,886	(41)	14,845	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	15,715	(1,223)	-	-	178,321	192,813	700	193,513	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(492)	(492)	דיבידנד שחולק
99,429	332,985	40,161	198,858	(15,259)	123,171	6,657	3,041,195	3,827,197	11,860	3,839,057	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
99,429	332,985	40,161	153,988	(22,753)	116,789	6,657	2,740,527	3,467,783	10,990	3,478,773
-	-	-	-	-	-	-	70,538	70,538	975	71,513
-	-	-	-	1,605	-	-	-	1,605	160	1,765
-	-	-	77,969	-	-	-	-	77,969	-	77,969
-	-	-	(32,905)	-	-	-	-	(32,905)	-	(32,905)
-	-	-	2,504	-	-	-	-	2,504	-	2,504
-	-	-	-	-	-	-	(1,119)	(1,119)	-	(1,119)
-	-	-	-	518	-	-	-	518	-	518
-	-	-	(16,415)	(943)	-	-	378	(16,980)	-	(16,980)
-	-	-	31,153	1,180	-	-	(741)	31,592	160	31,752
-	-	-	31,153	1,180	-	-	69,797	102,130	1,135	103,265
-	-	-	-	-	-	-	(50,000)	(50,000)	(479)	(50,479)
99,429	332,985	40,161	185,141	(21,573)	116,789	6,657	2,760,324	3,519,913	11,646	3,531,559

יתרה ליום 1 ביולי, 2017

רווח נקי
 התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
 שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
 רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
 הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
 הפסד ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
 חלק ברווח כולל אחר של חברות כלולות
 הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
 סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
 סה"כ הרווח הכולל
 דיבידנד שחולק
 יתרה ליום 30 בספטמבר, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר אלפי ש"ח										
99,429	332,985	40,161	175,300	(11,941)	116,789	6,657	2,617,601	3,376,981	10,948	3,387,929
-	-	-	-	-	-	-	279,522	279,522	4,037	283,559
-	-	-	-	(20,278)	-	-	-	(20,278)	109	(20,169)
-	-	-	159,623	-	-	-	-	159,623	-	159,623
-	-	-	(82,321)	-	-	-	-	(82,321)	-	(82,321)
-	-	-	7,079	-	-	-	-	7,079	-	7,079
-	-	-	-	-	10,145	-	-	10,145	-	10,145
-	-	-	-	-	-	711	711	711	-	711
-	-	-	-	7,825	-	-	-	7,825	-	7,825
-	-	-	(27,883)	7,177	(2,333)	-	(173)	(23,212)	-	(23,212)
-	-	-	56,498	(5,276)	7,812	-	538	59,572	109	59,681
-	-	-	56,498	(5,276)	7,812	-	280,060	339,094	4,146	343,240
-	-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	(2,976)	(102,976)
99,429	332,985	40,161	231,798	(17,217)	124,601	6,657	2,797,661	3,616,075	12,118	3,628,193

יתרה ליום 1 בינואר, 2017

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הערכה מחדש רכוש קבוע

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק ברווח כולל אחר של חברות כלולות הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה					נספח	
שהסתיימה						
ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2017	2017	2018	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח						
701,629	105,652	556,538	181,184	11,570	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
(80,346)	(21,527)	(1,100)	(122,957)	(48,658)		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
37,673	-	-	-	-	(ה)	השקעות בחברות כלולות
(4,201)	-	-	(4,201)	-	(ד)	תמורה ממימוש חברות מאוחדות
(191,031)	(42,710)	(22,544)	(128,756)	(59,494)		מזומנים שנגרעו בגין איבוד שליטה בחברה מאוחדת
(138,023)	(31,608)	(39,865)	(95,301)	(106,549)		השקעה ברכוש קבוע
101,946	84,203	72,298	209,458	69,615		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(8,475)	(1,110)	(1,600)	(7,077)	(5,530)		תמורה ממימוש (השקעות פיננסיות) על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח, נטו
34,918	6,619	7,274	11,406	16,324		מתן הלוואות לחברות כלולות
5,004	357	447	2,794	8,231		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
(242,535)	(5,776)	14,910	(134,634)	(126,061)		תמורה ממימוש רכוש קבוע
						מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	-	-	250,334		קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(144,105)	(136,025)	(184,098)	(144,083)	(185,087)		פירעון התחייבויות פיננסיות
(100,000)	(50,000)	-	(100,000)	(50,000)		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(2,976)	(479)	(492)	(2,476)	(1,492)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(247,081)	(186,504)	(184,590)	(246,559)	13,755		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(33,251)	18,331	(6,397)	(22,712)	11,694		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
178,762	(68,297)	380,461	(222,721)	(89,042)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
2,727,555	2,573,131	2,436,814	2,727,555	2,906,317	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
2,906,317	2,504,834	2,817,275	2,504,834	2,817,275	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר בלתי מבוקר אלפי ש"ח
	2017	2018	2017	2018	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
283,559	71,513	178,668	245,556	291,927	(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
					רווח נקי לתקופה
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(188)	(1,052)	3,976	(8,251)	454	חלק בהפסדי (ברווחי) חברות כלולות
(1,765,011)	(554,221)	(694,299)	(1,216,920)	(938,274)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
					רווחים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(116,934)	(46,013)	(38,009)	(98,971)	(189,877)	נכסי חוב סחירים
(522,618)	(41,444)	(146,659)	(278,568)	(410,785)	נכסי חוב שאינם סחירים
(25,369)	(1,024)	(20,368)	(21,734)	(34,296)	מניות
(155,382)	(8,912)	(36,288)	(147,493)	(7,821)	אחרות
(820,303)	(97,393)	(241,324)	(546,766)	(642,779)	
86,120	17,111	19,323	66,879	66,459	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
39	135	(120)	98	(48)	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
68	2,482	-	2,482	-	ירידת ערך רכוש קבוע
(45)	-	-	-	(371)	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(42,642)	-	-	-	(748)	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
(397)	(633)	-	(633)	-	רווח מצירוף עסקים
3,297	-	-	-	-	הפסד ממימוש חברות מאוחדות
4,534	-	-	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
					פחת והפחתות:
59,635	13,389	11,985	42,519	33,413	רכוש קבוע
108,681	26,971	25,284	83,067	74,720	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
					(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u> (המשך)
2,479,514	688,905	1,060,102	1,608,131	2,054,952	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
680,512	63,109	157,374	531,826	854,548	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(171,104)	32,304	(75,495)	(139,307)	(219,673)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(60,176)	(5,431)	(1,426)	(72,571)	(39,306)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
159,317	35,110	90,481	139,702	140,033	מסים על ההכנסה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים: השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(562)	(46)	(342)	(373)	(593)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
-	-	-	-	8,926	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(466,356)	(54,010)	(283,114)	(628,825)	(2,204,886)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(409)	(141)	(770)	(304)	(931)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
-	-	316	-	5,456	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
(1,133,994)	(244,296)	5,878	(712,213)	(279,303)	תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(19,650)	(4,657)	27,160	(147,642)	(82,521)	פרמיות לגבייה
(29,780)	(23,640)	63,027	77,867	79,570	חייבים ויתרות חובה
144,738	(48,067)	(34,786)	18,554	53,575	זכאים ויתרות זכות
3,650	3,534	1,647	123	3,357	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(780,512)	(150,537)	134,877	(902,557)	(1,033,970)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(90,689)	(35,412)	(51,864)	(66,709)	(63,156)	ריבית ששולמה
1,153,004	201,285	250,854	800,358	725,772	ריבית שהתקבלה
(177,623)	(42,255)	(49,596)	(153,831)	(136,991)	מסים ששולמו
66,724	459	40,269	55,711	41,208	מסים שהתקבלו
247,166	60,599	53,330	202,656	186,780	דיבידנד שהתקבל
1,198,582	184,676	242,993	838,185	753,614	
701,629	105,652	556,538	181,184	11,570	סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		
שהסתיימה	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
ביום	2017	2018	2017	2018	
31 בדצמבר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
2017	אלפי ש"ח				
					(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,832,444	1,693,467	1,737,177	1,832,444	2,332,089	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
895,111	879,664	699,637	895,111	574,228	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
<u>2,727,555</u>	<u>2,573,131</u>	<u>2,436,814</u>	<u>2,727,555</u>	<u>2,906,317</u>	(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,332,089	2,053,349	2,079,945	2,053,349	2,079,945	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
574,228	441,730	737,330	441,730	737,330	מזומנים הנכללים בנכסים מיועדים למכירה
-	9,755	-	9,755	-	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
<u>2,906,317</u>	<u>2,504,834</u>	<u>2,817,275</u>	<u>2,504,834</u>	<u>2,817,275</u>	(ד) <u>מזומנים שנגרעו בגין איבוד שליטה בחברה מאוחדת</u>
					נכסים בלתי מוחשיים
97,110	-	-	97,110	-	נכסי מסים שוטפים
5,966	-	-	5,966	-	חייבים ויתרות חובה
(8,422)	-	-	(8,422)	-	זכאים ויתרות זכות
(2,202)	-	-	(2,202)	-	בניכוי השקעה קיימת בעת איבוד שליטה בחברה מאוחדת
92,452	-	-	92,452	-	
(96,653)	-	-	(96,653)	-	
(4,201)	-	-	(4,201)	-	
					(ה) <u>תמורה ממימוש של חברות מאוחדות</u>
(36,055)	-	-	-	-	חייבים ויתרות חובה
9,105	-	-	-	-	נכסי מסים שוטפים, נטו
287,526	-	-	-	-	רכוש קבוע
7,510	-	-	-	-	נכסי מסים נדחים, נטו
(9,755)	-	-	-	-	זכאים ויתרות זכות
(217,361)	-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות
(3,297)	-	-	-	-	הפסד ממימוש חברות מאוחדות
<u>37,673</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תיאור החברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, והמחזיקים (ביחד) בכ- 61.86% ממניות החברה. החברה פועלת באמצעות חברות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, פנסיה וגמל), ביטוח בריאות וביטוח כללי. בנוסף עוסקת החברה באמצעות חברות בשליטתה בפעילות של מתן שירותי הפצת ניירות ערך והתחייבות חיתומית ובפעילות סולארית. כמו כן עוסקת החברה בהשקעות בנדל"ן בחו"ל, במימון ואשראי לעסקים קטנים ובינוניים, במתן התחייבות לפירעון אמצעי תשלום וניהול פעילות קרנות נאמנות באמצעות חברות כלולות.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה ז'בוטינסקי 23, רמת גן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים

דוחות כספיים ביניים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2018 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט תקן חדש שנכנס לתוקף ב- 1 בינואר, 2018 כמפורט להלן:

IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

IFRS 15 (להלן - התקן) פורסם על ידי ה-IASB בחודש מאי, 2014.

התקן מחליף, בין היתר, את IAS 18 הכנסות. התקן איננו חל על הכרה בהכנסה מחוזי ביטוח אך חל על סוכנויות הביטוח ועל חוזים לניהול נכסים (קרנות פנסיה, קופות גמל וחוזי השקעה).

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. החברה בחרה ליישם את הוראות התקן, ככל שחלות עליה, למפרע עם הקלות מסוימות וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה. גישת יישום למפרע חלקי דורשת הכרה בהשפעה המצטברת של יישום התקן על חוזים שטרם הושלמו ליום 1 בינואר 2018 באמצעות התאמה של יתרת הפתיחה של יתרת הרווח לאותו מועד ולא נדרשת הצגה מחדש של מספרי השוואה. לאמור לעיל לא היתה השפעה על יתרת הפתיחה של יתרת הרווח בדוחותיה הכספיים של החברה, וכן ביישומי לא קיימת השפעה על תוצאות החברה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

ראה באור 7 ס"ק א' להלן בדבר שינויים בריבית ושינוי אומדן והשפעתם על ההתחייבויות הביטוחיות.

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים שטרם הגיע מועד יישומם

IFRS 16 - חכירות

בחודש ינואר 2016 פרסם ה- IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 בדבר חכירות (להלן - התקן החדש).

בהתאם לתקן החדש, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת.

להלן עיקרי השפעות התקן החדש:

- התקן החדש דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בנכס מול התחייבות בדוח על המצב הכספי (פרט למקרים מסוימים, ראה להלן) באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים- IAS 17 חכירות.
- חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות-שימוש. כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
- תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש (לדוגמה, אחוז מהפדיון) יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.
- במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-שימוש.
- התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.
- הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

התקן החדש יישם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי, בשלב זה אין בכוונת החברה לאמץ את התקן החדש באימוץ מוקדם.

התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

(א) יישום למפרע מלא - במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, החברה תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים שטרם הגיע מועד יישומם (המשך)

IFRS 16 - חכירות (המשך)

(ב) גישת יישום למפרע חלקי - לפי גישה זו, לא תידרש הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה, תחושב תוך שימוש בריבית ההיוון הקיימת במועד יישום התקן החדש לראשונה. לגבי יתרת נכס זכות-השימוש, החברה יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

- הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.
- הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן החדש.

הפרש כלשהו הנוצר במועד יישום התקן החדש לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם קיים, ייזקף להון.

בשלב זה, החברה בוחנת את האפשרויות השונות ליישום התקן החדש למפרע.

החברה מעריכה, לאחר בחינת השלכות יישום התקן החדש, כי ליישומו לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

IFRS 17 - חוזי ביטוח

בהמשך לאמור בבאור 2 ס' כו'1 לדוחות הכספיים השנתיים, ביום 14 בנובמבר, 2018 הוחלט ב-IASB להציע דחייה של מועד היישום לראשונה של IFRS 17 (להלן - התקן) בשנה אחת ליום 1 בינואר, 2022.

בנוסף, הוחלט להציע הארכה של הפטור הזמני מיישום IFRS 9, לחברות ביטוח אשר אימצו את גישת הדחיה, עד ליום 1 בינואר, 2022. כפועל יוצא, יידחה יישום IFRS 9 לחברות מנהלות אותו מועד. חברות הביטוח המאוחדות עוקבות אחר ההצעה כאמור ותבחנה את השלכותיה על ההיערכות ליישום התקן.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

4.6	1.1	1.1	30 בספטמבר, 2018
(8.2)	0.2	0.3	30 בספטמבר, 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

(0.6)	0.2	0.2	30 בספטמבר, 2018
0.9	(0.5)	0.3	30 בספטמבר, 2017

(9.8)	0.3	0.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017
-------	-----	-----	------------------------------------

באור 3: - מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

בהתאם להוראות הממונה על הביטוח, מפורט מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח לביטוח חיים פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות אשר אינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות השקעות בנדל"ן, פעילות סולארית בארץ ובחו"ל, מתן התחייבויות חיתומיות, פעילות של תיווך ביטוחי, מימון ואשראי לעסקים קטנים ובינוניים ומתן התחייבות לפירעון אמצעי תשלום, ניהול פעילות קרנות נאמנות והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שהפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה. במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענפי רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018					
ס"ה כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
5,751,877	-	-	2,530,396	647,719	2,573,762
722,052	-	-	524,410	104,418	93,224
5,029,825	-	-	2,005,986	543,301	2,480,538
1,666,933	(12,698)	79,717	177,488	27,745	1,394,681
693,062	(957)	2,893	-	-	691,126
158,009	(29,762)	58,173	95,841	12,232	21,525
7,888	-	7,888	-	-	-
7,555,717	(43,417)	148,671	2,279,315	583,278	4,587,870
5,981,682	-	-	1,882,294	489,378	3,610,010
(578,413)	-	-	(414,707)	(103,231)	(60,475)
5,403,269	-	-	1,467,587	386,147	3,549,535
1,081,130	(29,762)	20,955	483,666	206,625	399,646
534,378	(13,143)	47,495	83,456	30,255	386,315
15,960	-	3,309	-	-	12,651
88,566	(512)	81,890	(572)	1,803	5,957
7,123,303	(43,417)	153,649	2,034,137	624,830	4,354,104
(454)	-	14,733	(131)	(2,192)	(12,864)
431,960	-	9,755	245,047	(43,744)	220,902
(41,598)	-	(9,386)	(41,070)	1,332	7,526
390,362	-	369	203,977	(42,412)	228,428

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2018					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
19,643,071	-	-	7,188,079	1,370,562	11,084,430
27,394,680	-	-	-	74,732	27,319,948

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
5,279,668	-	-	2,574,544	521,197	2,183,927
655,193	-	-	461,787	96,131	97,275
4,624,475	-	-	2,112,757	425,066	2,086,652
1,728,261	(16,080)	83,324	107,433	23,731	1,529,853
669,345	(888)	10,693	-	-	659,540
142,660	(30,296)	55,668	87,614	11,101	18,573
44,573	(45)	43,899	-	-	719
7,209,314	(47,309)	193,584	2,307,804	459,898	4,295,337
5,603,566	-	-	1,879,729	315,778	3,408,059
(462,568)	-	-	(293,595)	(90,282)	(78,691)
5,140,998	-	-	1,586,134	225,496	3,329,368
1,049,214	(30,308)	23,982	494,029	175,478	386,033
530,697	(16,476)	59,888	95,984	27,324	363,977
36,290	-	22,740	-	-	13,550
75,108	(525)	68,522	1,657	1,126	4,328
6,832,307	(47,309)	175,132	2,177,804	429,424	4,097,256
8,251	-	12,878	1,433	(810)	(5,250)
385,258	-	31,330	131,433	29,664	192,831
(453)	-	2,712	9,933	(1,724)	(11,374)
384,805	-	34,042	141,366	27,940	181,457

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2017					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
18,639,837	-	-	6,958,418	1,138,334	10,543,085
24,468,345	-	-	-	64,291	24,404,054

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,857,524	-	-	842,641	232,604	782,279
246,243	-	-	180,217	35,442	30,584
1,611,281	-	-	662,424	197,162	751,695
937,275	(3,567)	55,207	58,729	9,530	817,376
267,409	(354)	980	-	-	266,783
54,179	(8,323)	14,486	35,960	4,618	7,438
2,138	-	2,138	-	-	-
2,872,282	(12,244)	72,811	757,113	211,310	1,843,292
2,208,510	-	-	593,715	142,407	1,472,388
(177,571)	-	-	(129,595)	(30,184)	(17,792)
2,030,939	-	-	464,120	112,223	1,454,596
358,847	(8,323)	6,482	160,676	67,556	132,456
180,086	(3,748)	15,535	27,916	10,876	129,507
5,065	-	848	-	-	4,217
24,220	(173)	23,877	(1,674)	517	1,673
2,599,157	(12,244)	46,742	651,038	191,172	1,722,449
(3,976)	-	4,252	(449)	(1,170)	(6,609)
269,149	-	30,321	105,626	18,968	114,234
22,764	-	7,563	350	2,159	12,692
291,913	-	37,884	105,976	21,127	126,926

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,803,793	-	-	875,832	179,226	748,735
222,686	-	-	161,962	31,931	28,793
1,581,107	-	-	713,870	147,295	719,942
651,379	(5,374)	13,834	23,682	5,870	613,367
246,932	(269)	733	-	-	246,468
44,924	(9,905)	19,438	30,593	3,222	1,576
17,131	(23)	16,495	-	-	659
2,541,473	(15,571)	50,500	768,145	156,387	1,582,012
1,948,684	-	-	531,623	103,329	1,313,732
(70,766)	-	-	(11,504)	(27,697)	(31,565)
1,877,918	-	-	520,119	75,632	1,282,167
350,317	(9,906)	6,455	168,876	60,248	124,644
177,207	(5,493)	17,742	33,200	9,383	122,375
12,310	-	7,788	-	-	4,522
18,150	(172)	17,812	348	75	87
2,435,902	(15,571)	49,797	722,543	145,338	1,533,795
1,052	-	6,006	596	(750)	(4,800)
106,623	-	6,709	46,198	10,299	43,417
48,732	-	20,966	8,831	2,111	16,824
155,355	-	27,675	55,029	12,410	60,241

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
7,159,976	-	-	3,441,225	704,656	3,014,095
876,356	-	-	620,479	128,160	127,717
6,283,620	-	-	2,820,746	576,496	2,886,378
2,576,755	(22,469)	161,949	140,144	33,576	2,263,555
916,897	(1,132)	11,482	-	-	906,547
192,466	(39,524)	75,211	119,598	13,619	23,562
49,581	(80)	49,143	-	-	518
10,019,319	(63,205)	297,785	3,080,488	623,691	6,080,560
7,975,447	-	-	2,625,059	454,683	4,895,705
(687,140)	-	-	(456,150)	(137,802)	(93,188)
7,288,307	-	-	2,168,909	316,881	4,802,517
1,412,243	(39,536)	31,098	668,582	237,535	514,564
719,384	(22,972)	81,502	125,766	37,844	497,244
46,584	-	28,498	-	-	18,086
110,113	(697)	100,776	2,216	1,529	6,289
9,576,631	(63,205)	241,874	2,965,473	593,789	5,838,700
188	-	3,655	5,738	(1,172)	(8,033)
442,876	-	59,566	120,753	28,730	233,827
82,893	-	37,722	51,575	(537)	(5,867)
525,769	-	97,288	172,328	28,193	227,960

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2017

מבוקר					
אלפי ש"ח					
18,788,523	-	-	6,919,395	1,179,442	10,689,686
25,339,728	-	-	-	63,831	25,275,897

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (אחרים **)	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
602,423	1,265,252	448,023	247,948	2,563,646
123,095	56,457	272,633	99,550	551,735
479,328	1,208,795	175,390	148,398	2,011,911
14,469	(12,291)	(3,916)	(4,187)	(5,925)
493,797	1,196,504	171,474	144,211	2,005,986
87,795	43,327	9,293	37,073	177,488
25,201	5,941	52,487	12,212	95,841
606,793	1,245,772	233,254	193,496	2,279,315
599,412	833,413	278,645	170,824	1,882,294
(123,127)	(47,940)	(207,766)	(35,874)	(414,707)
476,285	785,473	70,879	134,950	1,467,587
61,002	267,506	110,512	44,646	483,666
27,847	31,816	15,795	7,998	83,456
(882)	(136)	244	202	(572)
564,252	1,084,659	197,430	187,796	2,034,137
(68)	(22)	(5)	(36)	(131)
42,473	161,091	35,819	5,664	245,047
(23,195)	(7,136)	(956)	(9,783)	(41,070)
19,278	153,955	34,863	(4,119)	203,977
3,621,971	1,202,845	710,200	1,653,063	7,188,079
3,221,080	1,137,234	188,502	1,186,257	5,733,073

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (אחרים **)	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
647,717	1,328,700	462,682	272,422	2,711,521
102,013	50,374	278,708	99,298	530,393
545,704	1,278,326	183,974	173,124	2,181,128
21,856	(84,640)	(3,325)	(2,262)	(68,371)
567,560	1,193,686	180,649	170,862	2,112,757
52,162	26,567	8,194	20,510	107,433
10,128	3,593	64,908	8,985	87,614
629,850	1,223,846	253,751	200,357	2,307,804
594,219	845,849	249,171	190,490	1,879,729
(53,586)	(32,529)	(182,255)	(25,225)	(293,595)
540,633	813,320	66,916	165,265	1,586,134
60,920	267,621	116,252	49,236	494,029
28,736	37,641	17,695	11,912	95,984
501	348	466	342	1,657
630,790	1,118,930	201,329	226,755	2,177,804
739	259	56	379	1,433
(201)	105,175	52,478	(26,019)	131,433
5,720	1,919	375	1,919	9,933
5,519	107,094	52,853	(24,100)	141,366
3,495,942	1,221,019	640,823	1,600,634	6,958,418
3,240,496	1,171,684	183,265	1,118,760	5,714,205

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ	
		ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (אחרים **)		
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
180,898	369,889	156,493	70,094	777,374	פרמיות ברוטו
41,169	16,182	97,323	25,392	180,066	פרמיות ביטוח משנה
139,729	353,707	59,170	44,702	597,308	פרמיות בשייר
21,038	46,184	(4,919)	2,813	65,116	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
160,767	399,891	54,251	47,515	662,424	פרמיות שהורווחו בשייר
30,493	16,352	2,017	9,867	58,729	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
9,317	1,011	21,220	4,412	35,960	הכנסות מעמלות
200,577	417,254	77,488	61,794	757,113	סך כל ההכנסות
183,334	272,397	81,973	56,011	593,715	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(37,869)	(18,873)	(55,771)	(17,082)	(129,595)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
145,465	253,524	26,202	38,929	464,120	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
20,101	88,742	36,748	15,085	160,676	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
9,252	10,553	5,413	2,698	27,916	הוצאות הנהלה וכלליות
(1,265)	(441)	50	(18)	(1,674)	הוצאות מימון
173,553	352,378	68,413	56,694	651,038	סך כל ההוצאות
(234)	(76)	(16)	(123)	(449)	חלק בהפסדי חברות כלולות
26,790	64,800	9,059	4,977	105,626	רווח לפני מסים על ההכנסה
460	94	(10)	(194)	350	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
27,250	64,894	9,049	4,783	105,976	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
201,472	406,732	167,655	88,298	864,157
34,458	12,546	105,306	34,913	187,223
167,014	394,186	62,349	53,385	676,934
20,683	12,953	(510)	3,810	36,936
187,697	407,139	61,839	57,195	713,870
9,883	5,085	2,367	6,347	23,682
4,948	1,795	20,650	3,200	30,593
202,528	414,019	84,856	66,742	768,145
195,203	277,726	4,757	53,937	531,623
(22,191)	(9,668)	13,713	6,642	(11,504)
173,012	268,058	18,470	60,579	520,119
21,788	91,671	39,470	15,947	168,876
9,895	12,817	6,563	3,925	33,200
39	73	133	103	348
204,734	372,619	64,636	80,554	722,543
307	107	24	158	596
(1,899)	41,507	20,244	(13,654)	46,198
6,457	1,724	103	547	8,831
4,558	43,231	20,347	(13,107)	55,029

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
824,369	1,686,311	595,715	329,897	3,436,292	פרמיות ברוטו
131,385	61,835	354,033	121,422	668,675	פרמיות ביטוח משנה
692,984	1,624,476	241,682	208,475	2,767,617	פרמיות בשייר
56,947	(21,241)	299	17,124	53,129	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
749,931	1,603,235	241,981	225,599	2,820,746	פרמיות שהורווחו בשייר
67,277	34,723	11,247	26,897	140,144	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
17,057	4,584	85,888	12,069	119,598	הכנסות מעמלות
834,265	1,642,542	339,116	264,565	3,080,488	סך כל ההכנסות
807,991	1,156,666	373,499	286,903	2,625,059	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(79,184)	(51,034)	(282,745)	(43,187)	(456,150)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
728,807	1,105,632	90,754	243,716	2,168,909	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
83,373	362,376	155,839	66,994	668,582	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
38,964	49,006	22,750	15,046	125,766	הוצאות הנהלה וכלליות
707	475	585	449	2,216	הוצאות מימון
851,851	1,517,489	269,928	326,205	2,965,473	סך כל ההוצאות
2,967	1,019	232	1,520	5,738	חלק ברווחי חברות כלולות
(14,619)	126,072	69,420	(60,120)	120,753	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
30,684	9,779	1,731	9,381	51,575	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
16,065	135,851	71,151	(50,739)	172,328	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
3,501,642	1,158,971	630,020	1,628,762	6,919,395	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)
3,227,071	1,109,287	181,120	1,143,400	5,660,878	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018				
ס"ח"כ	ביטוח חיים	פנסיה	גמל	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,573,762	2,573,762	-	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
93,224	93,224	-	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,480,538	2,480,538	-	-	פרמיות שהורווחו בשייר
1,394,681	1,179,539	1,245	213,897	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
691,126	200,062	397,723	93,341	הכנסות מדמי ניהול
21,525	21,525	-	-	הכנסות מעמלות
4,587,870	3,881,664	398,968	307,238	סך כל ההכנסות
3,610,010	3,395,979	-	214,031	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(60,475)	(60,475)	-	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,549,535	3,335,504	-	214,031	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
399,646	285,421	88,032	26,193	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
386,315	159,857	177,171	49,287	הוצאות הנהלה וכלליות
12,651	-	7,350	5,301	הוצאות אחרות
5,957	5,584	254	119	הוצאות מימון
4,354,104	3,786,366	272,807	294,931	סך כל ההוצאות
(12,864)	(12,864)	-	-	חלק בהפסדי חברות כלולות
220,902	82,434	126,161	12,307	רווח לפני מסים על ההכנסה
7,526	7,419	82	25	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
228,428	89,853	126,243	12,332	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017				
ס"ח"כ	ביטוח חיים	פנסיה	גמל	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,183,927	2,183,927	-	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
97,275	97,275	-	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,086,652	2,086,652	-	-	פרמיות שהורווחו בשייר
1,529,853	1,339,364	1,462	189,027	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
659,540	217,422	358,226	83,892	הכנסות מדמי ניהול
18,573	18,573	-	-	הכנסות מעמלות
719	6	78	635	הכנסות אחרות
4,295,337	3,662,017	359,766	273,554	סך כל ההכנסות
3,408,059	3,236,274	-	171,785	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(78,691)	(78,691)	-	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,329,368	3,157,583	-	171,785	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
386,033	269,448	93,653	22,932	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
363,977	157,921	156,710	49,346	הוצאות הנהלה וכלליות
13,550	-	7,350	6,200	הוצאות אחרות
4,328	3,329	863	136	הוצאות מימון
4,097,256	3,588,281	258,576	250,399	סך כל ההוצאות
(5,250)	(5,250)	-	-	חלק בהפסדי חברות כלולות
192,831	68,486	101,190	23,155	רווח לפני מסים על ההכנסה
(11,374)	(11,274)	(85)	(15)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
181,457	57,212	101,105	23,140	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	782,279	782,279	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	30,584	30,584	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	751,695	751,695	פרמיות שהורווחו בשייר
68,310	1,055	748,011	817,376	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
32,014	138,496	96,273	266,783	הכנסות מדמי ניהול
-	-	7,438	7,438	הכנסות מעמלות
100,324	139,551	1,603,417	1,843,292	סך כל ההכנסות
63,924	-	1,408,464	1,472,388	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(17,792)	(17,792)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
63,924	-	1,390,672	1,454,596	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
9,017	29,990	93,449	132,456	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
16,668	59,429	53,410	129,507	הוצאות הנהלה וכלליות
1,767	2,450	-	4,217	הוצאות אחרות
41	86	1,546	1,673	הוצאות מימון
91,417	91,955	1,539,077	1,722,449	סך כל ההוצאות
-	-	(6,609)	(6,609)	חלק בהפסדי חברות כלולות
8,907	47,596	57,731	114,234	רווח לפני מסים על ההכנסה
2	6	12,684	12,692	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
8,909	47,602	70,415	126,926	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	748,735	748,735	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	28,793	28,793	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	719,942	719,942	פרמיות שהורווחו בשייר
42,862	449	570,056	613,367	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
28,779	124,193	93,496	246,468	הכנסות מדמי ניהול
-	-	1,576	1,576	הכנסות מעמלות
635	22	2	659	הכנסות אחרות
72,276	124,664	1,385,072	1,582,012	סך כל ההכנסות
30,721	-	1,283,011	1,313,732	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(31,565)	(31,565)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
30,721	-	1,251,446	1,282,167	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
8,060	28,012	88,572	124,644	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
15,961	52,981	53,433	122,375	הוצאות הנהלה וכלליות
2,072	2,450	-	4,522	הוצאות אחרות
40	50	(3)	87	הוצאות מימון
56,854	83,493	1,393,448	1,533,795	סך כל ההוצאות
-	-	(4,800)	(4,800)	חלק בהפסדי חברות כלולות
15,422	41,171	(13,176)	43,417	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(10)	(46)	16,880	16,824	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
15,412	41,125	3,704	60,241	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	3,014,095	3,014,095	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	127,717	127,717	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	2,886,378	2,886,378	פרמיות שהורווחו בשייר
252,744	2,882	2,007,929	2,263,555	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
113,528	479,994	313,025	906,547	הכנסות מדמי ניהול
-	-	23,562	23,562	הכנסות מעמלות
395	117	6	518	הכנסות אחרות
366,667	482,993	5,230,900	6,080,560	סך כל ההכנסות
230,647	-	4,665,058	4,895,705	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(93,188)	(93,188)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
230,647	-	4,571,870	4,802,517	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
32,021	119,170	363,373	514,564	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
67,241	215,281	214,722	497,244	הוצאות הנהלה וכלליות
8,286	9,800	-	18,086	הוצאות אחרות
474	1,265	4,550	6,289	הוצאות מימון
338,669	345,516	5,154,515	5,838,700	סך כל ההוצאות
-	-	(8,033)	(8,033)	חלק בהפסדי חברות כלולות
27,998	137,477	68,352	233,827	רווח לפני מסים על ההכנסה
(37)	(72)	(5,758)	(5,867)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
27,961	137,405	62,594	227,960	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
		קבוצתי	פרט	משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
				תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה		
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
2,573,762	-	26,248	370,100	1,477,954	257,711	400,328	41,422
889,160	-	-	-	889,085	-	75	-
219,151	(1,031)	-	-	101,390	21,959	98,672	(1,839)
3,246,283	-	20,638	160,816	1,750,984	258,008	812,908	242,929
363,727	214,032	-	-	149,490	31	28	146

נתונים לתשעה חודשים שהסתיימו
ביום 30 בספטמבר, 2018

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				נתונים לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017	
		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון			
		סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004			
קופות גמל מבטיחות תשואה	סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
	2,183,927	21,034	336,917	1,291,711	79,357	407,076	47,832
	706,847	-	-	706,829	-	18	-
	263,818	17,215	-	89,367	11,180	127,383	18,673
	3,048,931	18,872	188,616	1,607,224	98,194	948,620	187,405
	359,128	171,785	-	187,027	50	131	135

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

		פוליסות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018				פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה	
		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות ללא מרכיב חסכון	
		סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		מספר		מספר	
		קופות גמל מבטיחות תשואה		משנת 2004		משנת 2004	
		קבוצתי		תלוי תשואה		תלוי תשואה	
סה"כ				עד שנת 2003		עד שנת 1990 (1)	
		בלתי מבוטח					
		אלפי ש"ח					
782,279	-	10,038	125,926	491,874	10,775	130,191	13,475
316,696	-	-	-	316,691	-	5	-
112,497	4,076	-	-	34,776	8,686	61,497	3,462
1,301,971	-	8,128	55,749	711,040	14,701	438,250	74,103
170,417	63,926	-	-	106,378	9	61	43

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

		פוליסות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2017				פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004			עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
		קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	תלוי תשואה		
		בלתי מבוקר						
		אלפי ש"ח						
748,735	-	7,626	115,399	384,392	64,867	161,677	14,774	פרמיות ברוטו
220,162	-	-	-	220,157	-	5	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
136,430	12,279	-	-	30,359	8,172	62,903	22,717	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
1,194,287	-	4,714	64,625	564,749	78,131	398,851	83,217	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
119,445	30,721	-	-	88,604	21	78	21	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

		פוליסות ללא מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017	
		פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004			
סה"כ	קופות גמל מבטיחות תשואה	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
מבוקר							
אלפי ש"ח							
3,014,095	-	30,395	451,881	1,740,257	187,248	541,850	62,464
1,010,581	-	-	-	1,010,557	-	23	1
385,537	21,200	-	-	121,896	21,958	191,128	29,355
4,383,280	-	32,456	243,604	2,237,843	215,513	1,407,433	246,431
512,425	230,647	-	-	281,443	39	149	147

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של מנורה ביטוח, הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח וקופות הגמל מבטיחות התשואה השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות

נתונים לתשעה חודשים שהסתיימו
ביום 30 בספטמבר, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי		פרמיות ברוטו
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
653,093	(* 60,024)	(* 485,854)	44,227	62,988	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
489,378	42,098	263,712	37,672	145,896	

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 405,077 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 80,777 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לתשעה חודשים שהסתיימו
ביום 30 בספטמבר, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי		פרמיות ברוטו
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
528,624	(* 57,849)	(* 412,612)	669	57,494	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
315,778	37,023	217,085	338	61,332	

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 362,162 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 50,450 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 30 בספטמבר, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי		פרמיות ברוטו
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
230,754	(* 17,720)	(* 169,613)	21,767	21,654	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
142,407	13,440	91,776	18,088	19,103	

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 139,881 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 29,732 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות (המשך)

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 30 בספטמבר, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
179,549	(* 18,743)	(* 141,306)	239	19,261
103,329	12,437	72,707	305	17,880

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 123,443 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 17,863 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו דמי מחלה.

נתונים לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
707,707	(* 70,677)	(* 558,973)	945	77,112
454,683	50,770	322,547	706	80,660

פרמיות ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח ברוטו

(* מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 488,587 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 70,386 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
(** הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

מכשירים פיננסיים - באור 4:

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
76,818	76,585	68,855	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
7,683,089	7,516,499	8,662,598	נכסי חוב סחירים
4,236,327	4,164,856	4,246,164	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
5,352,575	5,150,564	6,365,093	מניות
5,487,494	5,679,909	6,128,591	השקעות פיננסיות אחרות (**)
22,759,485	22,511,828	25,402,446	סך הכל השקעות פיננסיות
2,332,089	2,053,349	2,079,945	מזומנים ושווי מזומנים
222,926	174,284	189,640	אחר
<u>25,391,318</u>	<u>24,816,046</u>	<u>27,740,886</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
<u>498,066</u>	<u>492,685</u>	<u>511,741</u>	(*) כולל נכסים שנמדדו לפי עלות מופחתת
<u>568,072</u>	<u>548,793</u>	<u>571,378</u>	השווי ההוגן של הנכסים כאמור

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 30 בספטמבר, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
8,662,598	-	1,454,668	7,207,930
3,734,423	17,265	3,717,158	-
6,365,093	70,673	20,414	6,274,006
6,128,591	1,526,117	1,444,385	3,158,089
<u>24,890,705</u>	<u>1,614,055</u>	<u>6,636,625</u>	<u>16,640,025</u>

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 30 בספטמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
7,516,499	-	1,025,182	6,491,317
3,672,171	21,373	3,650,798	-
5,150,564	34,711	22,716	5,093,137
5,679,909	1,326,213	1,503,772	2,849,924
<u>22,019,143</u>	<u>1,382,297</u>	<u>6,202,468</u>	<u>14,434,378</u>

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
7,683,089	-	1,037,496	6,645,593
3,738,261	24,147	3,714,114	-
5,352,575	36,768	29,758	5,286,049
5,487,494	1,314,927	1,395,001	2,777,566
<u>22,261,419</u>	<u>1,375,842</u>	<u>6,176,369</u>	<u>14,709,208</u>

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
	השקעות פיננסיות	נכסי חוב שאינם סחירים	
סה"כ	אחרות	מניות	
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147
111,426	105,487	3,337	2,602
308,844	277,063	31,196	585
(175,749)	(169,644)	-	(6,105)
(5,862)	(1,059)	(799)	(4,004)
211	-	171	40
(657)	(657)	-	-
<u>1,614,055</u>	<u>1,526,117</u>	<u>70,673</u>	<u>17,265</u>
			יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
			סך רווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)
			רכישות
			מכירות
			פדיונות
			העברות אל רמה 3
			העברות מתוך רמה 3
			יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018
			(* מתוכם: סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2018
<u>124,457</u>	<u>120,092</u>	<u>3,450</u>	<u>915</u>

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
	השקעות פיננסיות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
סה"כ	אחרות			
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
(50,876)	(59,729)	5,470	3,383	סך רווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
185,973	185,516	-	457	רכישות
(76,497)	(72,861)	-	(3,636)	מכירות
(1,793)	-	(285)	(1,508)	פדיונות
(974)	-	-	(974)	העברות מתוך רמה 3
<u>1,382,297</u>	<u>1,326,213</u>	<u>34,711</u>	<u>21,373</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2017
(33,066)	(41,392)	5,511	2,815	(* מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2017

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות מתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
	השקעות פיננסיות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
סה"כ	אחרות		
1,575,951	1,488,839	70,747	16,365
16,694	14,787	326	1,581
72,548	72,341	-	207
(49,984)	(49,850)	-	(134)
(1,154)	-	(400)	(754)
<u>1,614,055</u>	<u>1,526,117</u>	<u>70,673</u>	<u>17,265</u>
<u>19,500</u>	<u>17,769</u>	<u>380</u>	<u>1,351</u>

יתרה ליום 1 ביולי, 2018

סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)

רכישות

מכירות

פדיונות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018

(* מתוכם: סך הרווחים לתקופה שלא

מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין

נכסים המוחזקים נכון ליום 30

בספטמבר, 2018

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
	השקעות פיננסיות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
סה"כ	אחרות		
1,323,353	1,270,984	34,363	18,006
24,125	18,948	491	4,686
66,127	65,773	-	354
(30,594)	(29,492)	-	(1,102)
(714)	-	(143)	(571)
<u>1,382,297</u>	<u>1,326,213</u>	<u>34,711</u>	<u>21,373</u>
			יתרה ליום 1 ביולי, 2017
			סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)
			רכישות
			מכירות
			פדיונות
			יתרה ליום 30 בספטמבר, 2017
			(*) מתוכם: סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2017
<u>34,725</u>	<u>29,557</u>	<u>511</u>	<u>4,657</u>

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
מבוקר			
אלפי ש"ח			
	השקעות פיננסיות		נכסי חוב שאינם סחירים
סה"כ	אחרות	מניות	
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651
(39,156)	(46,181)	3,144	3,881
370,531	359,787	10,559	185
(214,174)	(206,377)	(6,461)	(1,336)
(2,184)	-	-	(2,184)
3,675	2,751	-	924
(69,314)	(68,340)	-	(974)
<u>1,375,842</u>	<u>1,314,927</u>	<u>36,768</u>	<u>24,147</u>
			יתרה ליום 1 בינואר, 2017
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
			רכישות
			מכירות
			פדיונות
			העברות אל רמה 3
			העברות מתוך רמה 3
			יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017
			(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2017
(14,316)	(17,183)	52	2,815

במהלך שנת 2017 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 30 בספטמבר, 2018

ערך בספרים שווי הוגן

בלתי מבוקר

אלפי ש"ח

8,837,866 6,807,988

5,296,425 5,070,899

14,134,291 11,878,887

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2017

ערך בספרים שווי הוגן

בלתי מבוקר

אלפי ש"ח

8,702,261 6,725,630

5,446,731 5,079,940

14,148,992 11,805,570

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2017

ערך בספרים שווי הוגן

מבוקר

אלפי ש"ח

8,913,501 6,781,872

5,499,087 5,153,898

14,412,588 11,935,770

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 30 בספטמבר, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,671,287	-	556,215	4,115,072
511,001	51,741	1,734	457,526
1,793,181	456,914	540,379	795,888
6,975,469	508,655	1,098,328	5,368,486
			נכסי חוב סחירים
			מניות
			השקעות פיננסיות אחרות
			סה"כ

ליום 30 בספטמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,344,300	-	400,438	3,943,862
325,009	18,842	155	306,012
1,377,345	272,047	490,858	614,440
6,046,654	290,889	891,451	4,864,314
			נכסי חוב סחירים
			מניות
			השקעות פיננסיות אחרות
			סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
4,578,129	-	450,642	4,127,487
374,406	24,289	144	349,973
1,592,348	292,268	469,977	830,103
6,544,883	316,557	920,763	5,307,563
			נכסי חוב סחירים
			מניות
			השקעות פיננסיות אחרות
			סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
24,289	292,268	316,557
1,180	(2,110)	(930)
1,517	22,634	24,151
25,050	186,083	211,133
-	(39,971)	(39,971)
(366)	(1,454)	(1,820)
71	320	391
-	(856)	(856)
51,741	456,914	508,655

יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
 סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*
 סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
 רכישות
 מכירות
 פדיונות
 העברות אל רמה 3
 העברות מתוך רמה 3
 יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018

(* מתוכם: סך הרווחים לתקופה שלא מומשו
 ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון
 ליום 30 בספטמבר, 2018

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
סה"כ	אחרות	מניות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
274,996	257,942	17,054	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
(6,079)	(6,785)	706	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד *
(1,846)	(3,071)	1,225	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
39,463	39,463	-	רכישות
(15,502)	(15,502)	-	מכירות
(143)	-	(143)	פדיונות
<u>290,889</u>	<u>272,047</u>	<u>18,842</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2017
<u>(1,303)</u>	<u>(2,029)</u>	<u>726</u>	(* מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2017

במהלך התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
51,898	423,817	475,715	יתרה ליום 1 ביולי, 2018
116	2,230	2,346	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד *
(76)	436	360	סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר
-	42,045	42,045	רכישות
-	(11,614)	(11,614)	מכירות
(166)	-	(166)	פדיונות
(31)	-	(31)	העברות אל רמה 3
<u>51,741</u>	<u>456,914</u>	<u>508,655</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018
141	2,461	2,602	(* מתוכם: סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2018

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2018, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
18,727	266,977	285,704	יתרה ליום 1 ביולי, 2017
35	(2,720)	(2,685)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד (*)
152	8,431	8,583	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	6,413	6,413	רכישות
-	(7,054)	(7,054)	מכירות
(72)	-	(72)	פדיונות
18,842	272,047	290,889	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2017
44	(96)	(52)	(* מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר, 2017

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2017, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
17,054	257,942	274,996	יתרה ליום 1 בינואר, 2017
			סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:
3,271	(2,485)	786	ברווח והפסד (*)
(1,418)	4,064	2,646	ברווח כולל אחר
6,944	93,153	100,097	רכישות
(1,348)	(49,463)	(50,811)	מכירות
(214)	-	(214)	פדיונות
-	2,062	2,062	העברות אל רמה 3
-	(13,005)	(13,005)	העברות מתוך רמה 3
24,289	292,268	316,557	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017
2,270	7,183	9,453	(* מתוכם: סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2017

במהלך שנת 2017 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום	ליום 30 בספטמבר		ליום	ליום 30 בספטמבר	
	31 בדצמבר 2017	2018		31 בדצמבר 2017	2018
	שווי הוגן		ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
75	87	-	75	79	-
1,899,075	1,890,224	1,930,394	1,716,041	1,718,092	1,791,578
14,719	15,644	14,131	14,714	14,964	14,125
2,054	3,966	2,051	1,960	3,783	2,040
1,915,923	1,909,921	1,946,576	1,732,790	1,736,918	1,807,743
35,455	34,224	19,434	35,455	34,224	19,434
15,660	8,495	33,928	15,660	8,495	33,928
51,115	42,719	53,362	51,115	42,719	53,362
1,967,038	1,952,640	1,999,938	1,783,905	1,779,637	1,861,105
1,172,420	1,171,954	1,365,132	1,036,039	1,038,173	1,255,172

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאגידים בנקאיים
אגרות חוב (*)

התחייבויות בגין חכירה מימונית

הלוואות מבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

סך התחייבויות פיננסיות
מזה כתבי התחייבות נדחים
המהווים הון לצרכי הסולבנסי

(*) לרבות כתבי התחייבות נדחים.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

30 בספטמבר, 2018				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
53,362	27,231	26,131	-	נגזרים

30 בספטמבר, 2017				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
42,719	3,200	39,519	-	נגזרים

31 בדצמבר, 2017				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
51,115	12,501	38,534	80	נגזרים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. גיוס כתבי התחייבות נדחים

ביום 15 בפברואר, 2018, בהמשך לפרסום דוח דירוג של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') אשר דורגו על ידי מדרוג בע"מ בדירוג A1 (באופק יציב), ולאחר פרסום דוח הצעת מדף, השלימה חברה נכדה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון) גיוס בהיקף של 253,880,000 ש"ח, באמצעות הקצאה לציבור של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של 253,880,000 ש"ח בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד של מנורה גיוס הון.

קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') תיפרע בתשלום אחד, בשנת 2032. היתרה הבלתי מסולקת של הקרן תישא ריבית שנתית, קבועה, בשיעור של 3.43%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 30 ביוני ו- 31 בדצמבר של כל שנה קלנדרית, החל משנת 2018 ועד לשנת 2032 (כולל). לחברה אפשרות לפידיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפידיון מוקדם יהיה ביום 30 ביוני, 2029, ראה דיווח מיידי מיום 14 בפברואר 2018, (אסמכתא: 012504-01-2018) (להלן: "דוח הצעת המדף"). ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפידיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.681%.

כמו כן, בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה'), יידחו תשלומי קרן, אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר הסולבנסי ועמדת הממונה.

תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה במנורה ביטוח כהון רובד 2 (הון משני מורכב), לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. מנורה ביטוח התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפרעון כתבי ההתחייבות הנדחים למחזיקים בהם. התחייבות מנורה ביטוח לשאת בתשלום מלוא הסכומים כאמור הינה בעלת המאפיינים הבאים: (1) קודמת להתחייבויות מנורה ביטוח כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון רובד 1 (הון ראשוני מורכב); (2) בעלות מעמד שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה מנורה ביטוח מסוג הון משני מורכב ולכתבי התחייבות נדחים שתנפיק מנורה ביטוח מסוג הון רובד 2; ו- (3) נדחית ליתר התחייבויותיה של מנורה ביטוח כלפי נושיה. לפרטים נוספים בדבר תנאי ההנפקה ראה דוח הצעת המדף. שירותי הייעוץ בגין ההנפקה האמורה בוצעו בתנאי שוק על ידי חברה קשורה מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ.

באור 5: - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות ההון

יש לעיין בבאור זה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2017.

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. מנורה ביטוח ושומרה ביטוח (להלן - חברות הביטוח המאוחדות) כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

כחלק מתהליך יישום משטר סולבנסי, נדרשות חברות הביטוח המאוחדות לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם הן חשופות. דירקטוריוני חברות הביטוח המאוחדות נדרשים לקבוע הון יעד שישקף יחס כושר פירעון ראוי לדעתם לצורך חלוקת דיבידנד.

ביום 5 בפברואר, 2018 וביום 15 במרס, 2018 החליטו דירקטוריוני מנורה ביטוח ושומרה ביטוח, בהתאמה, על הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד בהתאם לסעיף 1(א)(2) למכתב למנהלי חברות הביטוח, שפורסם ביום 1 באוקטובר 2017, על ידי הממונה, ואשר מטרתו יצירת כרית ביטחון כתנאי לחלוקת דיבידנד כאמור.

הון היעד אשר משמש ככרית ביטחון לחלוקת דיבידנד ונקבע על ידי דירקטוריוני מנורה ביטוח ושומרה ביטוח, הינו בשיעור של 110% ו- 102% מיחס כושר הפרעון הנדרש, בהתאמה, נכון ל-31 בדצמבר, 2017, בהתאם להוראות הסולבנסי החלות על חברות הביטוח, ללא התחשבות בהוראות המעבר אשר פורסמו על ידי הממונה לעניין זה (להלן: "הוראות המעבר").

יצוין, כי בהתאם להחלטה הנ"ל, הון היעד לצורך חלוקת דיבידנד ייבנה בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ- 0.7% במנורה ביטוח וכ- 0.86% בשומרה ביטוח) כך שמתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד על שיעור של 115% ו- 108% מיחס כושר הפרעון הנדרש, בהתאמה. מובהר כי אין ודאות כי חברות הביטוח המאוחדות תעמודנה ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה וגמל) ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן - מנורה מהנדסים) מחויבות לעמוד בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012.

2. משטר ההון החל על חברות הביטוח המאוחדות - כללי

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות חוזר הסולבנסי, לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, זאת בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה"), אשר אומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מחודש ינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון לפי הדירקטיבה והוראותיה הנלוות, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מיום 30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

בחוזר שפורסם בחודש דצמבר 2017, על עדכוניו (להלן - "חוזר הגילוי") נכללו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברת הביטוח, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של חברת הביטוח ודרישות הגילוי לגביו. בהתאם לחוזר הגילוי, חברת ביטוח אשר מבוקרת בגין יחס כושר פרעון כלכלי, תפרסם את הדוח באתר האינטרנט שלה במועד פרסום הדוח הכספי ליום 30 ביוני, 2018. כמו כן, נקבע בחוזר הגילוי כי דוח יחס כושר פרעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2018 יפורסם באתר האינטרנט של החברה עד יום 15 ביולי, 2019 ובגין נתוני 30 ביוני, 2019, יפורסם עד יום 31 בדצמבר, 2019. מכאן ואילך ייכלל דוח יחס כושר פרעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו- 30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. בנוסף, החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פרעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

2. משטר ההון החל על חברות הביטוח המאוחדות - כללי (המשך)

הרכב הון עצמי

על פי חישוב שביצעו חברות הביטוח המאוחדות בהתבסס על הנתונים ליום 31 בדצמבר, 2017, נכון ליום 30 ביוני, 2018 למנורה ביטוח ולשומרה ביטוח עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר.

מנורה ביטוח ושומרה ביטוח החליטו לפרסם את דוח יחס כושר הפרעון הכלכלי גם כחלק מהדוחות הרבעוניים ליום 30 ביוני, 2018.

החישוב שערכו חברות הביטוח המאוחדות כאמור, נבדק בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקר מודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים, ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, שהטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל, כגון: אופן חישוב ריבית ההיוון, פעולות הנהלה בעת תרחיש קיצון וגורמים נוספים.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

3. דיבידנד מחברות הביטוח

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש ("יחס כושר פירעון") בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון הישנות ויחס כושר פירעון לפי משטר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף להון יעד שקבע דירקטוריון החברה.

בהתאם למכתב, לאחר מועד קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנסי - חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד אם עמדה ביחס כושר פירעון לפי משטר סולבנסי כאמור לעיל.

על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרים ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה, וכן תכנית שרות חוב מעודכנת של חברת האחזקות המחזיקה בחברה שאושרה על ידי דירקטוריון חברת האחזקות; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון.

בחודש דצמבר 2017 קיבלו חברות הביטוח המאוחדות את אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר הסולבנסי, בהתאם להוראות חוזר גילוי סולבנסי, וכפועל יוצא מכך תקנות ההון הישנות לא חלות עליהן.

החישוב שערכו חברות הביטוח המאוחדות ליום 31 בדצמבר, 2017, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, משקף יחס כושר פרעון כלכלי גבוה מיחס כושר הפרעון הנדרש על פי המכתב.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

4. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מבטחים פנסיה וגמל, בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תיקון מס' 2 התשע"ב - 2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 30 בספטמבר, 2018
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	
181,563	181,263
360,038	403,085
<u>178,475</u>	<u>221,822</u>
	(40,000)
	<u>181,822</u>
71,014	77,846
101,254	104,130
10,000	-
(705)	(713)
<u>181,563</u>	<u>181,263</u>

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון של חברות מנהלות הון עצמי קיים עודף

פעולה הונת שארעה לאחר תאריך הדיווח: דיבידנד שהוכרז (*) עודף בהתחשב באירוע לאחר תאריך הדיווח

הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין: היקף נכסים מנוהלים הוצאות שנתיות

תוספת בגין חברה מנהלת נשלטת (***) הקלות בהתאם לחוזר הממונה

(*) לאחר תאריך הדיווח, ביום 25 בנובמבר, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 40 מיליוני ש"ח. הדיבידנד שולם בסמוך למועד אישור דוח זה.

(**) השלמת המיזוג של חברה לניהול קופת גמל מפעלית ליד קופת התגמולים לעובדים האקדמאים של אוניברסיטת תל אביב (1965) בע"מ לתוך מבטחים פנסיה וגמל, הביאה להקטנה בסך של 10 מיליוני ש"ח של הסכום הנדרש על פי תקנות ההון.

5. דרישת ההון במנורה מהנדסים עומדת על סך של 10 מיליוני ש"ח. ליום 30 בספטמבר, 2018, ההון העצמי של מנורה מהנדסים מסתכם בכ- 12 מיליוני ש"ח ועודף ההון מסתכם בכ- 2 מיליון ש"ח. לאחר תאריך הדיווח, ביום 18 בנובמבר, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מהנדסים על חלוקת דיבידנד בסך של כ- 1 מיליוני ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 20 בנובמבר, 2018.

6. ביום 26 במרס, 2018 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח, המהווים 0.79 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדיבידנד שולם בחודש אפריל 2018.

7. ביום 26 במרס, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, על חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 60 מיליוני ש"ח. הדיבידנד שולם בחודש מרס 2018.

8. בחודש יוני 2018 ביצעה שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה) פירעון מוקדם של שטרי הון שהונפקו לחברה בסך של כ- 38.5 מיליוני ש"ח, אשר היוו הון משני בשומרה לעניין דרישות ההון.

1. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה כייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברה ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו-"שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף ב' ס"ק 3, 6-22, סעיף ג' ס"ק 1-15 וסעיף ד' ס"ק 1 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה ו/או לחברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף ב' ס"ק 1, 2, 4 ו-5 להלן, אשר אושרו (במלואן או בחלקן) כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי או על ידי בית הדין האזורי לעבודה, בהתאם לעניין, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושלא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות", בנסיונות וחורגים מהוראות הדין.	ביום 19 ביולי 2016, החליט בית המשפט המחוזי לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. עילת התביעה העיקרית שאושרה היא עשיית עושר ולא במשפט, תוך דחיית עילות נטענות נוספות. הסעד המבוקש הינו החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה וצו עשה המורה לנתבעת לתקן את התנהלותה. ביום 26 בספטמבר 2016, הגיש התובע ערעור לבית המשפט העליון בדבר דחיית הטענה הפרטנית כנגד חלק מהמשיבות (ובכללן מנורה ביטוח), שעניינה גביית "תת שנתיות" בשיעור העולה (לפי הטענה) על המותר בדין. הערעור, כאמור, מצוי בשלב הסיכומים. ביום 3 בנובמבר 2016, הגיש המבקש כתב תביעה מתוקן. ביום 15 בדצמבר 2016, הגישה מנורה ביטוח בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. ביום 8 בינואר 2017, הגישו המשיבות כתב הגנה. ביום 29 במרץ, 2017 ובהמשך לבקשת עיכוב ביצוע שהגישה מנורה ביטוח, קבע בית המשפט העליון כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבר"ע ובערעור. ביום 31 במאי 2018, ניתן פסק דין המקבל את הבר"ע ודוחה את הערעור ואולם, ביום 26 ביוני 2018 הגיש התובע בקשה לדיון נוסף בפסק הדין.	כ- 2.3 מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו למנורה ביטוח כ- 229 מיליון ש"ח.

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
2.	04/2008 בי"ד אזורי לעבודה י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הפליה לרעה לכאורה של נשים במסגרת פוליסות "ביטוחי מנהלים" וזאת על ידי הענקת גמלא חודשית נמוכה לנשים מבוטחות, בהגיען לגיל פרישה, מזו שמקבל מבוטח זכר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר אך גביית פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שנגבה מהגברים, על אף ששיעורי התמותה הנמוכים יותר של נשים. עילות תביעה: הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה. סעדים עיקריים מבוקשים: קביעה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) (1) השוואת מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. או (2) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של חברי הקבוצה המיוצגת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה.	כלל הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים.	ביום 17 באוגוסט, 2014, החליט ביה"ד האזורי לעבודה לאשר את התובענה כייצוגית ואת הקבוצה, תוך החלטה גם על נשים שאינן עובדות אך ברשותן פוליסת ביטוח בתקופה הרלוונטית. ביום 3 בדצמבר 2014, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר קבע כי הערעור מצריך תשובה מצד המשיבות, ובתוך כך הורה לתובעת להגיש תשובה. ביום 16 באפריל 2015, קבע בית הדין הארצי, כי יש מקום ליתן רשות ערעור ולקיים דיון בפני מותב. ביום 23 בפברואר, 2016, החליט ביה"ד לבקש עמדת הפיקוח בנוגע לתובענה. ביום 22 בדצמבר 2016, ניתנה עמדת הממונה, לפיה הוא מתנגד לבקשת האישור ובעד קבלת הערעור.	מאות מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	04/2009 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח בריאות נ' מנורה ביטוח.	הטענה בתובענה היא שבפוליסת ביטוח בריאות בהן המבוטח בחר שלא לתבוע את הפוליסה ולקבל את מחצית ערכו של "טופס 17" הנתבעת עורכת חישוב של תגמולי הביטוח, באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה. עילות התביעה: הטעיה והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. סעדים עיקריים מבוקשים: השבת תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה וצו המחייב את הנתבעת לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.	כלל המבוטחים בביטוח בריאות שעברו ניתוח אלקטיבי שבעלויותיו נשאה קופת החולים בה הם חברים, ולא הנתבעת.	ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בעילה של הפרת חוזה. ביום 4 בפברואר, 2013 החליט ביהמ"ש העליון לדחות את בקשת רשות הערעור שהגישה מנורה ביטוח תוך קביעה כי שמורות לה כל טענותיה, היה ויוגש ערעור על פסק הדין הסופי. ביום 4 באפריל, 2013, הוגש כתב תביעה מתוקן ע"י התובעת, בהמשך לכך, הגישה מנורה ביטוח כתב הגנה. ביום 8 במאי, 2016 ניתן פסק דין הדוחה את התובענה. ביום 23 ביוני 2016, הגישה התובעת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את התובענה. ביום 19 ביולי 2017, קבע בית המשפט העליון, כי בהסכמת הצדדים (שהתקבלה בעקבות המלצת בית המשפט), תתקבל בקשת מנורה ביטוח לצירוף ראייה נוספת בערעור, ומשכך הוחזר הדיון בקשר עם הראייה הנוספת לבית המשפט המחוזי לצורך מתן פסק דין משלים. כן נקבע כי זכויות הצדדים שמורות להם בהתייחס לפסק דינו המשלים של בית המשפט המחוזי.	סכום העולה על 10 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.	04/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובריאות נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הטענה העיקרית בתובענה הינה שבעת ביטול הביטוח, מכל סיבה שהיא, המשיבות גובות פרמיות עודפות שלא כדין ממבוטחים. כמו כן, לפי הטענה בעת ביצוע החזר פרמיה של החלק היחסי שנגבה ביתר, ההחזר מבוצע בערכים נומינליים. עילות תביעה: הפרות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, חוסר תום לב, הטעיה, מצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין המשיבות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח.	ביום 23 ביוני, 2015, אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית לגבי חלק מהעילות והסעדים שנתבקשו. ביום 29 בספטמבר 2016, הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה. ביום 14 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט, במסגרתה הורה בית המשפט על מינוי בודק (ר"ח) לבדיקת הסכם הפשרה.	כ- 225 מיליון ש"ח לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
5.	04/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	גביית כספים, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, המהווים לטענת התובעים שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". עילות תביעה: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; תנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה; מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	כל מי שהוא מבוטח של המשיבות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 – 2003, ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים".	ביום 10 ביוני, 2015, הוגש הסדר פשרה על ידי הצדדים, לאישור בית המשפט ("הסדר הפשרה"). ביום 11 ביוני, 2015 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסדר הפשרה ועל קבלת התייחסות היועץ המשפטי לממשלה להסדר. ביום 18 באוקטובר, 2015, ובהמשך להגשת חוות דעת הבודק והתנגדות שהוגשה להסדר הפשרה, התקיים דיון בו הביע בית המשפט עמדתו הראשונית לפיה נטייתו הברורה הינה שלא לאשר את ההסדר כפי שהוגש ותוך שהוא ממליץ לצדדים לפר את תנאי ההסדר באופן משמעותי, בית המשפט ציין כי לאחר קבלת עמדת הנתבעות ועמדת בא כח היועץ המשפטי לממשלה, תינתן החלטה ביחס להסדר הפשרה וככל שיידחה ביחס לבקשות האישור. ביום 25 בפברואר, 2016, הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 21 באפריל, 2016 הגישו הנתבעות תגובתן לעמדת היועץ המשפטי לממשלה ולהצעת בית המשפט. ביום 21 בנובמבר, 2016, דחה בית המשפט את הסדר הפשרה וכן אישר באופן חלקי את התובענה כייצוגית. ביום 12 בינואר, 2017, הגישו המבקשים כתב תביעה בתובענה הייצוגית. ביום 16 במאי 2017, הגישו המשיבות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור ועל דחיית הסדר הפשרה. ביום 12 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט העליון בבקשה לעיכוב ביצוע, לפיה ההליך המתנהל בבית המשפט המחוזי יותלה עד להחלטה אחרת.	סך של כ- 254 מיליוני ש"ח מתוך סך כולל של כ-2.3 מיליארד המיוחס לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
6.	04/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח.	גביית דמי ביטוח ביתר ושלא כדין בגין הצמדה לא סימטרית של דמי הביטוח למדד, רק בעליית המדד ולא כאשר המדד יורד מתחת למדד הבסיס. עוד נטען, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת מנורה ביטוח בפוליסות. עילות תביעה: הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת הוראות הממונה, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת המשיבה על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים.	כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי מנורה ביטוח בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו למנורה ביטוח בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שמנורה ביטוח הפחיתה את תשלום דמי הביטוח עקב מדדים שליליים, כאשר המדד היה נמוך ממדד הבסיס בפוליסה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. בית המשפט מינה מומחה מטעמו בתיק. ביום 7 בדצמבר 2016, הוגשה לבית המשפט חוות דעת המומחה. ביום 8 במרס 2017, הגיש המומחה חוות דעת משלימה. בהתבסס על חוות דעת המומחה ובהמלצת בית המשפט, הגישו הצדדים לבית המשפט, ביום 26 ביולי 2017, בקשה לאישור הסדר הפשרה.	כ- 31 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
7.	07/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור אוכלוסיית הפנסיונרים נ' מבטחים פנסיה וגמל וחברות מנהלות נוספות.	העלאת דמי הניהול שמשלמים פנסיונרים לדמי הניהול המרביים המותרים על פי הדין (0.5% מהיתרה הצבורה), תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבו" שמנוע מלנייד את צבירתו לקרנות פנסיה אחרות, וזאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית (כ-0.3% מהיתרה הצבורה וכ-2% מההפקדות השוטפות שלהם). עוד נטען, כי המשיבות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לכשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים. עילות תביעה: שימוש לרעה ובחוסר תום הלב בזכות חוזית, התנהלות קרטליסטית של המשיבות, הפרת חובות נאמנות וזהירות כלפי עמיתי המשיבות, הפרת חובת הגילוי כלפי העמיתים, תנאי מקפח בחוזה אחיד, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה ואי משלוח לעמיתים, ערב יציאתם לפנסיה, הודעה על העלאת דמי הניהול בניגוד לדין. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבת דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין בצירוף ריבית והצמדה (ב) לחייב את המשיבות להפחית את דמי הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה (ג) לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל עמית בסמוך לפני יציאתו לפנסיה.	כל מי שהינם עמיתים בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וזכאים לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאים לקבל בעתיד פנסיית זקנה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 48 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
8.	06/2015 מחוזי-מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב רכוש נ' שומרה ביטוח	הפחתת סכום מס הערך המוסף הכלול בערך הנזק באופן גורף לכל הניזוקים אשר אינם מתקנים בפועל את הנזק אשר נגרם לרכבם. עילות התביעה: תרמית- לפי סעיף 56 לפקודת הניזקין (נוסח חדש), תשכ"ח 1698, הפרת חובה חקוקה- לפי סעיף 63 לפקודת הניזקין (נוסח חדש), תשכ"ח 1968, הפרת הוראות חוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג 1973, תנאי מקפח- ס' 1(4) לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג 1982. סעדים עיקריים מבוקשים: קביעה כי הימנעות הנתבעת מלצרף את סכום המע"מ במסגרת תשלום תגמולי ביטוח במקרים בהם הנזק לא תוקן, מנוגדת לדין, למעט מקרים בהם מדובר בניזוק שזכאי לניכוי מלוא מס תשומות, וכן להורות לנתבעת לחדול מהפחתת המע"מ מתגמולי הביטוח המשולמים לניזוקים שאינם זכאים בניכוי מלוא מס התשומות כאמור, בין אם הנזק תוקן ובין אם לאו, וכן להעביר לחברי הקבוצה הראשית והמשנית את הכספים שלא שולמו להם, לכאורה, שלא כדין בתוספת ריבית מיוחדת על פי סעיף 28א לחוק חוזה ביטוח.	כל מבוטח, מוטב או צד שלישי, שלא תיקן את הנזק עובר למועד תשלום תגמולי הביטוח, ואשר שולמו לו תגמולי ביטוח לאחר שהופחתו מהם ו/או שלא נכללו בהם סכומי המע"מ החלים על עלות תיקון הנזק, או חלק מהם, במפורש או במשתמע ("הקבוצה הראשית") וכן כל מבוטח, מוטב או צד שלישי, שלא תיקן את הנזק עובר למועד תשלום תגמולי הביטוח, ואשר שולמו לו תגמולי ביטוח לאחר שהופחתו מהם ו/או שלא נכללו בהם סכומי המע"מ החלים על עלות תיקון הנזק, או חלק מהם, במפורש או במשתמע והוא זכאי לניכוי שיעור חלקי ממס התשומות ("הקבוצה המשנית").	כ- 45 מיליון ש"ח	

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
9.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח נ' מנורה ביטוח	התעלמותה (לפי הטענה) של הנתבעת במודע ובמכוון, כמדיניות, מחובתה על פי דין ומכוח ההלכה הפסוקה, כאשר היא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית כדין. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזה, קיפוח, הפרת הוראות הממונה והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: להצהיר ולקבוע כי הנתבעת מפרת את חובתה לצרף ריבית והצמדה כדין לתגמולי ביטוח המשולמים על ידה ולהורות לה לתקן את מדיניותה באופן מיידי מכאן ואילך; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה ריבית צמודה כדין כהגדרתה בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 או בהתאם לשיעור הריבית ההסכמית שנקבעה בפוליסה (הגבוה מביניהם), בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל, או לחילופין, בגין התקופה שתחילתה 30 יום מיום מסירת תביעת הביטוח לנתבעת ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום חסר שבוצע על ידה, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בחסר ועד למועד בו תשלם הנתבעת לחברי הקבוצה את הריבית הצמודה; בנוסף ו/או לחילופין, היה ובית המשפט יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי, להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. התובענה בשלב הסיכומים.	כ-50 מיליוני ש"ח לכל הפחות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
10.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח נ' מנורה ביטוח וכנגד 4 חברות מנהלות נוספות	גביית דמי ניהול גבוהים בהרבה מן הראוי, בשל כך שהנתבעות חולקות את דמי הניהול עם הסוכנים וכשהן משלמות לסוכנים שיעור מדמי הניהול הנגבים על ידן, ובכך לפי הטענה, הן גורמות לסוכנים להימצא בניגוד עניינים, תוך הפרת חובת הנאמנות שלהן כלפי חברי הקבוצה. עילות התביעה: הפרת חובת הנאמנות שהן חבות מכוח חוק הגמל; פעולה בניגוד אינטרסים מול הסוכנים; הפרת תקנון הקרן; רשלנות וגזל לפי פקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט וחוסר תום לב בקיום חוזה. סעדים עיקריים מבוקשים: סעד הצהרתי לפיו הנתבעות חייבות לשנות את הסדר התגמול עם הסוכנים ולהתאימו לחוק; קביעת דמי הניהול הנכונים ואת העמלה הראויה שיש לשלם לסוכנים וחייב הנתבעות בהחזרת דמי הניהול שנגבו על ידן ביתר.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה בקשה לסילוק על הסף בשל העדר יריבות. ב"כ התובעים הודיע כי "מתוך פליטת קולמוס וטעות סופר" הוגשה הבקשה כנגד מבטחים פנסיה וגמל ולא כנגד מנורה ביטוח. מנורה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 באפריל 2017 קבע בית המשפט כי התביעה נגד מנורה מבטחים פנסיה וגמל תמחק ובמקומה תבוא מנורה מבטחים ביטוח.	לפי הערכה כ- 2 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
11.	09/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח רכב (מקיף) נ' מנורה ביטוח וכנגד חברות ביטוח נוספות	גביית דמי הביטוח ביתר בגין ביטוח רכב מקיף, המחושבים לפי שווי רכב גבוה משווי הרכב בפועל כפי שהוא משוקלל על ידי הנתבעת בעת מקרה ביטוח של אובדן גמור, במצבים שונים בהם מופחת שווי הרכב בגין "משתנים מיוחדים", ובפרט כאשר הרכב נרכש מחברת השכרה או חברת ליסינג. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוק חוזה הביטוח, היות החוזה פסול ולא חוקי ונוגד את תקנות הציבור, חוסר תום לב, גזל לפי דיני הנזיקין ועוד. סעדים עיקריים מבוקשים: לחייב את המשיבות להשיב את הסכומים שנגבנו ביתר בניגוד לדין מהמבוטחים, בצירוף ריבית כדין; להצהיר כי המשיבות אינן רשאיות לגבות פרמיה לפי ערך רכב שאינו כולל את הפחתת ה"רכיב המיוחד" מערך הרכב; ליתן צו מניעה האוסר על המשיבות להמשיך בפרקטיקה של הגבייה ביתר כאמור וכן כל סעד הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל בעלי הפוליסות אשר רכשו, בשבע השנים האחרונות, ביטוח מקיף מאת המשיבות בעבור רכב אשר לגביו מתקיימים משתנים מיוחדים לפי הפוליסה, שבפוליסת הביטוח נכתב כי בעת מקרה ביטוח מסוג אובדן גמור או אובדן גמור להלכה יופחת מערך הרכב שיעור מסוים, בלא להפחית את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 27 בדצמבר 2017, ניתן פסק-דין בו דחה בית המשפט את בקשת האישור. בהמשך לאמור, ביום 8 בפברואר 2018, הגישה התובעת הייצוגית ערעור לבית המשפט העליון על דחיית בקשת האישור.	כ-550 מיליון ש"ח לכל הנתבעות.
12.	10/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בפוליסות ביטוח נ' שומרה ביטוח	תובענה שעניינה, עילותיה וסעדים עיקריים מבוקשים בגינה דומים לאלה המפורטים בסעיף 9 לעיל.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או למצער במהלך 3 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק דין בתובענה, תגמולי ביטוח מן הנתבעת, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ראה פירוט בסעיף 9 לעיל. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-20 מיליוני ש"ח לכל הפחות

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
13.	12/2015 בית דין אזורי לעבודה - ת"א	עמיתי קרנות פנסיה וקופות גמל נ' מנורה פנסיה וגמל וכנגד 3 חברות מנהלות נוספות.	גביית דמי ניהול, בניגוד ובחריגה מתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, (להלן: "מגבלות ההשקעה"). עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט של גביית דמי הניהול שלא כדין, רשלנות, הפרת חובת הנאמנות, הפרת חובת תום הלב והפרת חוזה. סעדים עיקריים מבוקשים: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות במקרים של חריגה ממגבלות ההשקעה, פיצוי חברי הקבוצה בגין הנזק הנוסף שנגרם להם כאמור עקב החריגה ממגבלות ההשקעה, מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על ביצוע פסק הדין ופסיקת גמול למבקשים ושכ"ט לעורכי-דינם.	עמיתי קרנות פנסיה הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות בתקופה שמיים 1 בינואר, 2009 ועד ליום 4 ביולי, 2012.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. ביום 24 בנובמבר 2016, קיבל בית המשפט את עמדת הנתבעות, ואישר העברת התובענה לבית הדין האזורי לעבודה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	לא כומת.
14.	02/2016 ב"ה"ד האזורי לעבודה בת"א	עמותת אופק לקידום אנשים עם צרכים מיוחדים נ' מבטחים פנסיה וגמל וכנגד 4 חברות מנהלות נוספות.	העלאת דמי ניהול לשיעור המקסימלי המותר על פי דין ממקבלי קצבאות נכות ושאיירים, וזאת מעת שמתחילים לקבל קצבה, כאמור, ואין עוד ביכולתם לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, ומבלי שניתנה להם הודעה מראש על כך. עילות התביעה: הפרת חובת הגילוי היזום על הנתבעות, הפרת חובות הנאמנות, השליחות והזהירות, תוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, שכשלעצמה מהווה תנאי מקפח בחוזה אחיד, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות שלא כדין, (ב) איסור על הנתבעות לגבות כל שיעור שהוא של דמי ניהול בגין קצבאות הנכות והשאיירים או לחילופין לחייב את הנתבעות להפחית את דמי הניהול הנגבים ממקבלי קצבאות הנכות והשאיירים לשיעור הראוי, (ג) ביטול הוראת התקנון המאפשרת לנתבעות לקבוע את דמי הניהול, מעת לעת, באופן חד צדדי על פי שיקול דעתן הבלעדי, ללא כל פירוט שהוא של התנאים או הנסיבות המצדיקים כביכול את העלאת דמי הניהול.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות (נכות מכל מין וסוג), וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים (שאיירים מכל מין וסוג), וכן כל מי שהוא עמית פעיל/מבוטח/ חבר בקרן פנסיה חדשה מקיפה הנמנית על מי מהמשיבות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשאיירים.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. ביום 29 בינואר 2018, ניתנה החלטה לפיה הדיון בבקשת האישור מועבר לבית הדין האזורי לעבודה בת"א.	לא כומת. לפי הערכה כמיליארד ש"ח לכלל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
15.	03/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' מנורה ביטוח.	הפחתה מתגמולי הביטוח סכומי מע"מ ו/או פיצוי בגין ירידת ערך וביצוע תשלום מופחת של שכר טרחת שמאי, לכאורה, בניגוד לדין. עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, תרמית, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב) התשמ"ו-1986 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986, הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב. סעדים עיקריים מבוקשים: חיוב המשיבה להשיב את סכומי המע"מ, סכומי ירידת הערך שלא שולמו לחברי הקבוצה וכן את סכומים שלא שולמו בהחזר שכר טרחת שמאי, בערכים ריאליים כשהם כוללים הפרשי הצמדה וריבית כדין; ולקבוע כי שיטת ההפחתה לפיה פועלת המשיבה מנוגדת לדין ולהורות למשיבה לחדול מין השימוש בה.	כל מבוטח, מוטב או צד שלישי אשר לא תיקן את הנזק שנגרם לרכוש המבוטח עובר להגשת תביעה לקבלת תגמולי ביטוח, ושולמו לו פיצויים, תגמולי ביטוח ו/או שיפוי ו/או החזר שכר טרחת שמאי, שלפי הטענה, הופחתו מהם סכומים בניגוד לדין, ובכלל זה סכום המע"מ ו/או ירידת הערך, או חלקם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת. הוערך בכ- 60 מיליון ש"ח בשנה.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
16.	08/2016 - בית דין אזורי לעבודה ת"א	מבוטח בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות") מסך הצבירה שבחיסכון בנוסף לדמי הניהול, וזאת בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת לגבותו ובניגוד לתקנות קרן הפנסיה, לכאורה. עילות התביעה: גביית ההוצאות הישירות בהיעדר כל זכות חוזית לביצועה ותוך הפרת תקנון קרן הפנסיה, הפרת חובת הנאמנות, הפרת חובת הגילוי והפרת חובות תום הלב במו"מ. סעדים עיקריים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של ההוצאות הישירות שנגבו על ידי החברה; (ב) צו קבוע האוסר על החברה לגבות הוצאות ישירות כל עוד לא שונה תקנון קרן הפנסיה כדין ו-(ג) פסיקת גמול מיוחד למבקש ושכ"ט לעורכי-דינו.	עמיתי קרנות פנסיה המנוהלות על ידי הנתבעת, בעבר ובהווה, אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. ביום 30 באפריל, 2017, קבע בית המשפט כי אינו מוסמך לדון בתובענה והעביר את הדין בה לביה"ד האזורי לעבודה בת"א.	כ-478.6 מיליוני ש"ח.
17.	09/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת "טופ פייננס" נ' מנורה ביטוח.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות") וזאת מעבר לדמי הניהול, בהיעדר, לכאורה, הוראה בפוליסה המאפשרת לגבותו. עילות התביעה: גביית ההוצאות הישירות בהיעדר זכות חוזית לביצועה תוך הפרת הפוליסה, תוך הטעיה, אי גילוי, חוסר תום לב והפרת חובת הנאמנות. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של ההוצאות הישירות שנגבו על ידי החברה; (ב) צו האוסר על החברה לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכר טרחה לבאי כוחו.	כל בעלי פוליסת "טופ פייננס" של הנתבעת, בעבר ובהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-23.6 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
18.	09/2016 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	גביית פרמיות, לכאורה, מן המבוטחים בביטוח בריאות, בגין כיסויים מיותרים שהמבוטחים אינם זקוקים להם, וכן מכירה, לכאורה, במודע ובמכוון, פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטח אין כל צורך בהם, שכן הוא מחזיק בביטוח בריאות משלים מטעם קופת החולים אליה הוא משתייך. עילות התביעה: הטעיה, התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, הפרה של הוראות הדין לרבות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרה של הוראות חוזר הממונה מס' 6-1-2007 וכן תניה מקפחת בחוזה אחיד בניגוד לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו לכאורה שלא כדין; (ב) צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן כפי המתואר בתובענה; (ג) תשלום גמול למבקשים ושכר טרחה לבא כוחם בשיעור יחסי לשווי הסעד ממנו ייהנו חברי הקבוצה; (ד) כל סעד נוסף כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כלל מבוטחי הנתבעת בשבע השנים האחרונות, בפוליסת בריאות הכוללת כיסויים חופפים באופן מלא או חלקי.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-4.45 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של מנורה ביטוח הוערך בכ- 314 מיליון ש"ח.
19.	01/2017 בית דין אזורי לעבודה ת"א	מבוטח בביטוח מנהלים נ' מנורה ביטוח.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות"), בפוליסות ביטוחי מנהלים המשוקקות על ידי הנתבעת, וזאת, לפי הטענה, מעבר לדמי הניהול ו/או דמי הביטוח ובהיעדר הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה, הפרת חובת האמון, הפרת חובת הגילוי והפרת חובת תום הלב במשא ומתן, מסירת תיאור מטעה תוך הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) פיצוי של חברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם לכאורה תוך השבת כלל הסכומים שנגבו לכאורה בניגוד לפוליסה כנטען לעיל, והעברתם ישירות ליתרת הכספים הצבורה בפוליסה; (ב) צו האוסר על הנתבעת לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות כאמור; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששוקו על ידי הנתבעת (משתתף ברווחים, "מרב", "סטטוס" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לגבות הוצאות אלו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ש"ח.	כ-185 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
20.	02/2017 מחוזי - ת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל וחברות נוספות	גביית תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן, וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת המאסדר. עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, הטעיה, מצג שווא, והפרת חובות תום הלב במשא ומתן. סעדים עיקריים מבוקשים: השבה של התשלומים שנגבו כאמור; מתן פסק דין הצהרתי או צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן; פסיקת גמול מיוחד למבקשים ושכר טרחה לעורכי-דינם.	כל עמיתי הנתבעות אשר קיבלו מהן הלוואות ולחילופין כל עמיתי הנתבעות, בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	חלקה היחסי של מנורה מבטחים פנסיה וגמל הוערך בכ- 31 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
21.	05/2018 מחוזי-ת"א	מבוטחים בביטוח רכב מקיף נ' שומרה ביטוח וחברות נוספות	גביית דמי ביטוח ביתר, המחושבים לפי שווי רכב הגבוה משווי הרכב בפועל, כפי שהוא משוקלל על ידן בעת מקרה הביטוח של אובדן גמור של הרכב, וזאת במצבים שונים בהם מופחת שווי הרכב בגין "משתנים מיוחדים", למשל, כאשר הרכב נרכש מחברת השכרה או חברת ליסינג. עילות התביעה: הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981; פעולה בניגוד לחוזרי הממונה; גזל ותרמית על פי דיני הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט, והפרת חובת תום הלב. הסעדים עיקריים מבוקשים: פיצוי/השבה של כל הפרמיות שנגבו מהמבוטחים ביתר בניגוד לדין, בצירוף ריבית כדין; סעד הצהרתי לפיו המשיבה אינה רשאית לגבות פרמיה לפי ערך רכב שאינו כולל את הפחתת ה"רכיב המיוחד" מערך הרכב; צו מניעה האוסר על המשיבה להמשיך בפרקטיקה של הגביה ביתר הנטענת, וכן כל סעד הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל בעלי הפוליסות אשר רכשו ביטוח מקיף מאת הנתבעות, בשבע השנים האחרונות, בעבור רכב אשר לגביו מתקיימים משתנים מיוחדים לפי הפוליסה, ושבפוליסת הביטוח נכתב כי בעת מקרה ביטוח מסוג "אובדן גמור" או "אובדן גמור להלכה" יופחת מערך הרכב שיעור מסוים, בלא להפחית את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. שומרה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	50 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות, לפי חלקת היחסי בשוק.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
22.	07/2018 מחוזי-מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' מנורה ביטוח	אי פיצוי מבוטחים שרכשו "פוליסות לביטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון", בגין נזק של ירידת ערך שנגרם לרכבם עקב תאונה מכוסה. עילות התביעה העיקריות הינן: הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט הטעיה חוסר תום לב וניצול מצוקה ותנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים עיקריים מבוקשים: להוציא צו עשה/סעד הצהרתי ולהורות לנתבעת להכיר בנזק של ירידת ערך עקב תאונה כנזק מכוסה על פי הפוליסה; לפצות את מבוטחיה בגין נזק של ירידת ערך עקב תאונה וליתן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט הנכבד כצודק בנסיבות העניין	כל מבוטחי המשיבה, אשר בוטחו ב'פוליסה לבטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון', ואשר ארעה לרכבם תאונת דרכים, בעקבותיה נגרם לרכבם נזק של ירידת ערך אשר המשיבה לא פיצתה אותם בגינו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. ש"ח	63 מיליון

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס'ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	12/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' שומרה ביטוח.	גביה ביתר של דמי אשראי בעת רכישת פוליסת ביטוח בתשלומים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה יייצוגית. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. הצדדים פועלים לגיבוש הסדר פשרה.	9 מיליון ש"ח.
2.	11/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הפחתת סכומי הנזק הנתבעים על ידי צד ג', בטענה ל"רשלנות תורמת" מצדו של צד ג', ללא הנמקה. וזאת, בניגוד להוראות הדין וחוזרי הממונה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 30 במרס 2018, הגישו הצדדים בקשה משותפת לאישור הסדר פשרה. ביום 10 ביולי 2018, הגישו הצדדים בקשה מתוקנת לאישור הסדר הפשרה.	לפחות 3 מיליון ש"ח.
3.	03/2016 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח.	חיוב בפרמיה מוגדלת (בגין הגדלת סכום הביטוח) למן ה- 1 לחודש בו הוגדל סכום הביטוח בפוליסות ביטוח מבנה, גם באותם מקרים שבהם בפועל הורחבה הפוליסה (כלומר, סכום הביטוח הוגדל) לאחר ה- 1 לחודש.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 13 במרס 2017, הוגש על ידי הצדדים הסדר פשרה ("ההסדר") לאישור בית המשפט. ביום 25 בדצמבר, 2017 הוגשה התנגדות להסכם הפשרה.	כ- 14 מיליון ש"ח.
4.	01/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח וחברה נוספת.	גביית יתר על ידי הנתבעות, תוך הימנעות מלנהוג כלפי המבוטחים על פי פרקטיקה נהוגת, לפי הטענה, של הפחתה בדמי הביטוח בעת חציית מדרגת גיל ו/או ותק נהיגה המזכה בהפחתה בפרמיית הביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. הדיון בתובענה אוחד עם הדיון בתובענה הנזכרת בסעיף ג(5) להלן.	כ- 12.25 מיליון ש"ח.
5.	02/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' שומרה ביטוח.	אי גילוי באופן יזום, מצד הנתבעת למבוטחיה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג', כי הינם עתידים, במהלך תקופת הביטוח, להגיע למדרגות הגיל ו/או וותק הנהיגה המזכה בהפחתת דמי הביטוח וזאת, לטענת התובע, בניגוד לפרקטיקה הנהוגה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה יייצוגית. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. הדיון בתובענה אוחד עם הדיון בתובענה הנזכרת בסעיף ג(4) לעיל.	12.25 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
6.	06/2017 מחוזי - ירושלים	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' שומרה ביטוח.	פרקטיקה בו נוהגת הנתבעת, לכאורה שלא כדין, לפיה היא מעכבת הוראות חיוב של רכישת פוליסה באמצעות כרטיס אשראי עד לסוף אותו חודש בו ביצע המבוטח בפועל את הרכישה ("הפרקטיקה"), כאשר במרווח הזמן עד מועד העברת הוראת החיוב לחברת כרטיס האשראי, מתמלאת מסגרת האשראי כך שהתשלום בגין הפוליסה נדחה, תוך חיוב המבוטח ב- "דמי טיפול" בגין החיוב שחזר.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 3 מיליון ש"ח.
7.	06/2017 מחוזי - מרכז	מעסיקים/מעבידים נ' מנורה ביטוח (תביעת שיבוב)	השבתם של דמי הפגיעה ששילמו מעסיקים/מעבידים למוסד לביטוח לאומי (להלן: "דמי הפגיעה" ו-"המל"ל", בהתאמה) בגין תקופת הזכאות לדמי פגיעה כמשמעותה בסעיף 94 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 בעקבות תאונות דרכים שנגרמו לעובדיהם ואשר הוכרו גם כתאונות עבודה על ידי המל"ל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 14.5 מיליון ש"ח.
8.	7/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' שומרה ביטוח	עניינה של התובענה, על פי הטענה, הינה גבייה ביתר של ריבית (דמי אשראי) בקשר עם פריסת הפרמיה השנתית לתשלומים, וזאת לכאורה בניגוד לדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית שהוצגו בפוליסות.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	9.7 מיליון ש"ח.
9.	7/2017 ביה"ד האזורי לעבודה בת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל ואח'	עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות מעלות את דמי הניהול בהודעה במועד שאינו בהתאם להוראות חוזר 2012-9-22 שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני ("החוזר") ו/או בנסיבות שבהן הסיבה להפסקת ההפקדות אינה אחת הסיבות המפורטות בחוזר. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת החוזר, הפרת חובות תום הלב במשא ומתן, הפרת חובה חקוקה, רשלנות ועשיית עושר שלא במשפט.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 2.5 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
10.	9/2017 מחוזי - ירושלים	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעות מפרות את הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), בכך שאינן מוסיפות לסכומי הכסף ששילמו למבקשים וחברי הקבוצה הנטענת כפי שנפסקו על ידי רשות שיפוטית, הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה, במקרים בהם הן שילמו סכומים כאמור במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרתו בחוק).	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	מוערך על ידי התובעים בעשרות מיליוני ש"ח.
11.	11/2017 מחוזי - מרכז	ויצו נ' מנורה ביטוח	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גובות פרמיות ביטוח, הכוללות "תוספת סיכון" הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים, וזאת למרות העובדה שמבוטחים אלו כלל אינם עובדים במועד שבו נרכש הכיסוי הביטוחי או הפסיקו לעבוד בעבודה אשר הצדיקה את גבית תוספת הסיכון.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 ביולי 2018, עיכב בית המשפט את ההליך עד להכרעה בערעור שהוגש לבימ"ש עליון בהליך נגד מבטח אחר, שעניינו דומה.	מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).
12.	12/2017 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח אחריות נ' מנורה ביטוח	עניינה של הבקשה בטענה, כי בקרות אירוע ביטוח אחריות, החברה מתפשרת או מגיעה להסכמות עם הצד שכנגד, בשם המבוטח, מבלי לקבל את אישורו או הסכמתו של המבוטח ומבלי למסור למבוטח הודעה בהתאם להוראות סעיף 68 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981 ("חוק חוזה הביטוח").	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	6.3 מיליוני ש"ח.

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
13.	01/2018 בית הדין האזורי לעבודה ת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של הבקשה בטענה כי החברה גבתה, בשנת 2016, דמי ניהול מינימליים מעמיתי קופות גמל שבניהולה, בסך של 6 ש"ח לחודש, אך זאת ללא שהחברה שלחה הודעה מקדימה על כוונתה להתחיל ולגבות את דמי הניהול המינימליים כאמור.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה.	כ- 3 מיליוני ש"ח.
14.	02/2018 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח חיים נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גבו וגובות ממבוטחים אשר נטלו מהן הלוואה דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה בקשר עם העמדה הלוואה ו/או עריכת מסמכי הלוואה ו/או גביית תשלומי פירעון הלוואה ו/או ניהולה של הלוואה, ומשללות כספים אלה לכיסן הפרטי במקום להעבירן לקופת המבוטחים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 5 מיליוני ש"ח.
15.	04/2018 בית הדין האזורי לעבודה ת"א	עמית בקרן פנסיה נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של בטענה לפיה הנתבעות אינן מבהירות לעמיתים המצטרפים לקרנות הפנסיה שבניהולן, אשר אין להם שאירים, כי אין להם צורך בכיסוי ביטוחי לשאירים, וכי מומלץ להימנע מרכישת כיסוי זה ותשלום עבורו. כמו כן הנתבעות לא מבהירות, כבר במועד ההצטרפות כי ככל שויתרו בעת ההצטרפות על כיסוי ביטוחי לשאירים, הרי שבתוך שנתיים לכל היותר, הם יועברו באופן אוטומטי למסלול ביטוחי שכולל כיסוי ביטוחי לשאירים, אלא אם יודיעו לקרן כי הם מבקשים להמשיך ולוותר על כיסוי ביטוחי לשאירים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענות מהותית אחרת:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2016 מחוזי - מרכז	סוכן נ' מנורה ביטוח	לטענת הסוכן (התובע) בשל הפרת ההסכם בינו לבין מנורה ביטוח ובשל הפרת חובת הזהירות שלה כלפיו, בוטלו פוליסות ביטוח שתווכו על ידו בשיעורים ניכרים וסוכנות הביטוח שבבעלותו קרסה. במקביל מתנהל הליך בהוצאה לפועל אגב בקשה לביצוע שטר שהוגשה על ידי מנורה ביטוח.	ביום 19 ביוני 2016, הגיש הסוכן תביעה כנגד מנורה ביטוח. ביום 1 בספטמבר 2016, הגישה מנורה ביטוח כתב הגנה. ביום 6 באפריל 2017, קיבל בית המשפט העליון את בקשת הצדדים לאיחוד הליך התובענה של הסוכן עם ההליך לביצוע שטר שהוגש על ידי מנורה ביטוח. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 35 מיליון ש"ח.

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	עיכוב תשלום תגמולי ביטוח, בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: תשלום הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית. ביום 13 באוקטובר 2016, הגישו הצדדים הסכם פשרה לאישור בית המשפט. ביום 29 במרץ 2018 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ- 43 מיליון ש"ח מתוך סך כולל של כ- 350 מיליון ש"ח, המיוחס לכלל הנתבעות.
2.	01/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח תאונות וביטוח חיים נ' מנורה ביטוח.	אי תשלום תגמולי ביטוח למבוטחים, בפוליסות תאונות אישיות ובפוליסות ביטוח חיים הכוללות נספח "נכות מתאונה", מקום בו נגרמה למבוטחים נכות צמיתה כתוצאה מתאונה, לרבות ובמיוחד מסוג צלקת אסתטית ואשר המשיבה מוצאת אותה כנכות בלתי תפקודית. עילות תביעה: הפרת חוזי הביטוח והפוליסות, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חוק הפיקוח והטעיה. סעדים מבוקשים: קביעה כי יש לשלם לחברי הקבוצה תגמולי ביטוח, בהתאם לאחוז הנכות שנקבע להם על ידי המוסד לביטוח לאומי, גם בגין פגיעות אסתטיות כאמור.	ביום 27 במרץ 2018, ניתן פסק דין הדוחה את תביעת המבקשים ואת הבקשה לאישור התביעה הייצוגית, ובכך באה התובענה לידי סיום.	לא כומת. מוערך במיליוני ש"ח.

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
3.	11/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח ביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות נוספות.	אי תשלום על ידי הנתבעות למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים, אגב הלוואה לדיור, בהן מסלול ההלוואה הינו כזה שבו קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה (הלוואות גישור), בעת קרות מקרה הביטוח את מלוא יתרת סכום ההלוואה הרשומה בספרי הבנק המוטב וזאת תוך הטעיה בוטה, לכאורה, בכיסוי הביטוחי הניתן. עילות התביעה: עילות בהתאם לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 כגון - הטעיה, הפרת חובת הגילוי, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, רשלנות מכח פקודת הנזיקין, חוסר תום לב והפרת הוראות הפוליסה. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעות לשנות את התנהלותן ביחס לכיסוי הביטוחי כך שבכל מקרה ביטוחי תשולם מלוא יתרת ההלוואה הרשומה בספרי הבנק, בלי קשר למסלול שבו נטל הלקוח את ההלוואה וכן להורות לנתבעות לבצע אבחנה בין סוגי ההלוואות כבר במעמד מילוי טופס הצעה; (ב) פיצוי בסך מלוא יתרת ההלוואה שהופיעה בספרי הבנק במועד קרות מקרה ביטוח בשבע השנים האחרונות על דרך אומדן הנתונים ששולמו לאורך השנים על ידי הנתבעות או באמצעות מינוי מומחה; (ג) פסיקת גמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם.	ביום 17 באוקטובר 2017, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות. ביום 6 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות, הורה על מחיקת התובענה והבקשה, תוך דחיית תביעתם האישית של המבקשים, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ- 75 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של מנורה ביטוח הוערך בכ- 15 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
4.	12/2016	מבוטחת בפוליסת ביטוח חיים נ' מנורה ביטוח.	פירעון חלקי של יתרת חוב הלוואת דיור הנותר למבוטח בבנק במסגרת הלוואת משכנתא ואיננה כוללת בתגמולי הביטוח המשולמים את עמלת הפירעון המוקדם, העולים על סכום הביטוח בפוליסה. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה; הטעיית המבוטחים והפרת חובת הגילוי על-פי סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981; הפרת סעיף 3 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981; רשלנות והפרת חובה חקוקה על-פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעת להשיב את מלוא הפער בין הסכום ששולם לחלק מחברי הקבוצה לבין יתרת החוב של אותם חברים בספרי הבנק; (ב) להורות לנתבעת לחדול מהתנהלותה המתוארת בתובענה כלפי חלק מחברי הקבוצה ולפצותם בגין נזק לא ממוני כמפורט לעיל; (ג) לפסוק גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	ביום 21 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות תוך מחיקת בקשת האישור ומחיקת התביעה האישית של המבקשת ללא צו להוצאות, תוך תשלום סכום לא מהותי לצורך יישוב המחלוקת האישית בין המבקשת לנתבעת, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ-53.85 מיליון ש"ח.
5.	9/2017	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעת גובה הוצאות גביה, לכאורה שלא כדין, במסגרת גביית חובות מלקוחותיה החייבים לה כספים. על פי הטענה, הנתבעת התעשרה ומתעשרת לכאורה שלא כדין על חשבון המבוטחים הצרכנים, ללא ידיעתם וללא הסכמתם, בכך שאלה נדרשו לשלם ו/או שילמו לנתבעת הוצאות בגין מכתבי התראה שנשלחו אליהם, לרבות שכר טרחת באי כוחה והוצאות מסירה.	ביום 19 ביולי 2018, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות התובע מהתובענה וביום 24 ביולי 2018 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות, ובכך באה התובענה לידי סיום.	5 מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
6.	03/2015 מחוזי - ת"א	עמית בקרן פנסיה "מבטחים החדשה" נ' מבטחים פנסיה וגמל.	העלאת דמי הניהול לדמי ניהול מרביים מבלי שנוהל עמו מו"מ ו/או הוצע לו לנהל מו"מ ביחס לגובה דמי הניהול שייגבו ממנו. זאת, בשעה שבתקנון קרן הפנסיה נקבע רק שיעור דמי הניהול המרביים ולא נקבעו בו קריטריונים לעניין דמי הניהול שייגבו בפועל, מתי יגבו דמי ניהול נמוכים יותר מהמוצע או דמי ניהול מרביים. עילות תביעה: הפרת חובת הנאמנות והזהירות שחבה המשיבה כלפי חברי הקבוצה מכוח חוק הפיקוח על מוצרים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, קביעת דמי ניהול שרירותיים ללא הסמכה בתקנון הקרן, הפרת תקנון הקרן, הפרת חוזר הממונה, עשיית עושר שלא במשפט, רשלנות וגזל לפי פקודת הנזיקין, הפרת סעיף 46 לחוק החוזים, הפרת חובת תום הלב המוגברת. סעדים עיקריים המבוקשים: להורות על שינוי דמי הניהול בכל הקופות המנוהלות על ידי המשיבה לדמי הניהול הממוצעים הנגבים על ידי המשיבה, השבת דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה לפי השיעור הממוצע שגבתה הקופה, חיוב המשיבה לקבוע בתקנון את גובה דמי הניהול בהם יחויבו העמיתים בהתקיים אחד מהמקרים המתוארים בחוזר הממונה או בהיעדר מו"מ, חיוב המשיבה להודיע מראש לעמיתים מה יהיו דמי הניהול במצב של היעדר מו"מ.	ביום 14 באוגוסט 2017, ניתן פסק דין לפיו דין בקשת האישור להידחות, בשל העדר עילת תביעה. ביום 29 באוקטובר 2017, הגיש התובע הייצוגי ערעור לבית המשפט העליון על דחיית בקשת האישור וביום 19 ביולי 2018 מחק בית המשפט העליון את הערעור ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ-20 מיליון ש"ח.
7.	12/2017 מחוזי - ת"א	נפגע צד ג' בביטוח רכב נ' מנורה ביטוח	עניינה של הבקשה בטענה כי במקרים בהם צדדי ג' פונים לחברה בטענה שנגרמו להם נזקים בשל רשלנות של המבוטח, החברה מפחיתה מסכומי הנזק סכום שרירותי בגין רשלנות תורמת.	ביום 25 ביולי 2018, מחק בית המשפט את התובענה ובכך באה התובענה לידי סיום.	לפחות 2.8 מיליוני ש"ח.
8.	02/2018 מחוזי - באר שבע	מבוטחים בפוליסות ביטוח צד ג' נ' שומרה ביטוח	הפחתת סכומי הנזק שנגרמו לצד ג' בטענה ל"רשלנות תורמת" או "אשם תורם" מצדו של צד ג', מבלי לבדוק את הנסיבות של כל מקרה ומקרה ומבלי שניתנה הנמקה חוקית להפחתה. עילות התביעה העיקריות הינן, בין היתר, הפרת הוראות סעיפים 65 ו-68 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981, פעולה בניגוד לחוזרי הממונה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובת תום הלב. סעדים עיקריים מבוקשים: לחייב את הנתבעת לשלם לתובע את מלוא הכספים אותם הפחיתה/ קיזה מתביעתו בגין רשלנות תורמת.	ביום 28 באוגוסט 2018, ניתן פסק דין הדוחה את בקשת האישור ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ-20 מיליון ש"ח.

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד הקבוצה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי הקבוצה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע אלפי ש"ח	כמות תביעות	תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:
483,000	2	צוין סכום המתייחס לקבוצה התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
225,000	1	לא צוין סכום התביעה
-	1	בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:
1,343,200	22	צוין סכום המתייחס לקבוצה התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
2,648,000	4	לא צוין סכום התביעה
-	7	תביעות מהותיות אחרות (*)
35,000	1	

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 29 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017, כ- 28 מיליוני ש"ח)

(* ראה סעיף ד' לעיל)

הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה, אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה הקבוצה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר תחולתם עתידית. כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החוזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושייכותם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

הקבוצה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצא ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריה

א. שינויים בריבית

הקבוצה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח בריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי, בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. להלן מפורטים השינויים:

לשנה					
שהסתיימה					
ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					
(53,546)	(64,462)	(4,182)	(27,752)	44,912	עדכון העתודה המשלימה לגמלאות בעקבות השינוי בשיעור ריבית ההיוון המשמש לחישובה
					עדכון בעקבות בחינת נאותות העתודות:
(10,376)	(18,510)	(5,756)	(15,601)	(11,130)	בביטוח חיים
3,348	-	3,376	3,348	(65,046)	בביטוח בריאות (*)
(7,028)	(18,510)	(2,380)	(12,253)	(76,176)	סך הכל השפעה בעקבות בחינת נאותות העתודות
(29,352)	(5,822)	(2,763)	(6,621)	(5,117)	שינוי בהתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי
(89,926)	(88,794)	(9,325)	(46,626)	(36,381)	סך הכל לפני מס

(*) בתקופת הדוח, כחלק מבחינת נאותות העתודות, בוצע שינוי אומדן של ההתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מבחינת לוחות התמורה המשמשים לחישוב תוחלת החיים של מבוטחי ביטוח סיעודי במגזר הבריאות. כתוצאה מכך, הגדילה הקבוצה את התחייבויותיה הביטוחיות. ההשפעה הינה גידול בעתודות בסך של כ- 65 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 43 מיליוני ש"ח לאחר מס).

ב. ביום 5 בפברואר 2018 נחתם הסכם בין החברה ובין אמפא קפיטל, חברת השקעות ופיתוח לתעשייה לישראל בע"מ, החברה האם של אמפא קפיטל ("המוכרת") והמנכ"ל של אמפא קפיטל ("המנכ"ל"), בקשר עם עסקה לרכישת חלק נוסף ממניות אמפא קפיטל אשר הושלמה באותו מועד (להלן: "ההסכם"). בין היתר נכללו בהסכם ההוראות הבאות:

(1) במועד חתימת ההסכם רכשה החברה מהמוכרת ומהמנכ"ל מניות באמפא קפיטל בשיעור כולל של כ-17.63% מהון המניות של אמפא קפיטל, וזאת בתמורה לסכום של כ-48.2 מיליוני ש"ח (להלן: "סכום התמורה"). סכום התמורה מתבסס בעיקרו על שווי לאמפא קפיטל בסך של 270 מיליוני ש"ח והוא כפוף להתאמת מחיר מסויימת (בהתבסס על התוצאות הכספיות של אמפא קפיטל לשנת 2018) זאת כקבוע בהסכם. האופציה לרכישת 10% שהיתה קיימת לחברה טרם ההסכם בוטלה. לאחר רכישת המניות כאמור (בשיעור כולל של כ-17.63%) מחזיקה החברה בשיעור מצטבר של כ-47.63% מהון המניות של אמפא קפיטל.

(2) החברה העניקה למנכ"ל אופציית Put (להלן: "אופציית המכר") למכור לחברה מניות נוספות באמפא קפיטל בשיעור של כ-0.75% מהון המניות של אמפא קפיטל, זאת במהלך תקופה של 12 חודשים החל מיום 1 בינואר, 2020 (כאשר תקופה זו יכול שתוקדם בכפוף לקרות אירועים מסויימים כקבוע בהסכם), וזאת בתמורה למחיר מימוש המתבסס על שווי אמפא קפיטל שייגזר מהתוצאות הכספיות שלה כפי שיהיו בשנה שתקדם למועד מימוש אופציית המכר ואשר לא יפחת מסך של 1.7 מיליוני ש"ח (בכפוף להתאמות מסויימות).

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריה (המשך)

ג. (המשך)

(3) בנוסף, במסגרת ההסכם נקבעו הוראות לגבי העמדת מימון לאמפא קפיטל על ידי החברה ו/או גורמים מטעמה במהלך התקופה שהחל ממועד חתימת ההסכם ועד ליום 31 בדצמבר, 2025 בסך כולל מצטבר של כ-200 מיליון ש"ח, וזאת בדרך של הנפקת כתבי התחייבות נדחים ובדרך של העמדת הלוואות והכל בתנאים מסויימים כקבוע בהסכם.

ג. בהמשך לאמור בבאור 41. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017 בדבר מו"מ שמנהלת החברה למכירת 50% מזכויותיה במגרש שבבעלותה, ביום 5 ביוני, 2018 התקשרה החברה בהסכם עם צד שלישי שאינו קשור לחברה (להלן - הקונה), למכירת 50% מזכויותיה במגרש הממוקם בפינת הרחובות יהודה הלוי, בצלאל יפה ושדרות רוטשילד בתל אביב (להלן - הממכר), וזאת תמורת 101 מיליוני ש"ח (להלן - התמורה) בתוספת מע"מ. התמורה תשולם בתשלומים כמפורט להלן: בסמוך למועד החתימה על ההסכם, סך של 18.5 מיליוני ש"ח; תוך שנה ממועד החתימה, סך של 17.5 מיליוני ש"ח; תוך שנתיים ממועד החתימה, סך של 15 מיליוני ש"ח והיתרה בסך של 50 מיליוני ש"ח תשולם כנגד מסירת החזקה בממכר ולא יאוחר מארבע שנים ממועד החתימה. כל התשלומים כאמור יישאו ריבית שנתית צמודת מדד בשיעור של 4%. הקונה יישא בתשלום מלוא סך היטל ההשבחה שיחול בגין מכירת הממכר והחברה תישא בחיוב מס שבח שינבע מהעסקה. הצדדים יפעלו לקידומה ואישורה של תב"ע להקמת פרויקט משותף על המגרש (להלן - הפרויקט), בגינו יישאו הצדדים בעלויות כפי חלקם במגרש. במסגרת ההסכם ניתנו אופציות הדדיות כמפורט להלן:

- (1) במשך תקופה של ארבע שנים החל ממועד חתימת ההסכם ובכפוף לקבלת הסכמתה של החברה מראש ובכתב על פי שיקול דעתה, תהא לקונה אופציה לרכוש את יתרת זכויות החברה במגרש, כנגד תשלום של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ (להלן - תשלום האופציה) ובתוספת: (א) כל תשלום ששולם בפועל על ידי החברה בקשר למגרש; (ב) תוספת של 30% שתחול על תשלום האופציה ועל התשלומים הנזכרים בס"ק (א) לעיל; ו- (ג) ריבית שנתית צמודה למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה ובתוספת מע"מ כדין.
- (2) במשך תקופה של שנה לאחר המוקדם מבין: (א) חלוף ארבע שנים ממועד החתימה; או (ב) מועד קבלת היתר בנייה לפרויקט, תהא לחברה הזכות לחייב את הקונה לרכוש ממנה את יתרת זכויותיה במגרש, כנגד תשלום תמורה בסך של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ, ובתוספת כל תשלום ששולם על ידי החברה בקשר למגרש וריבית שנתית צמודה למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה, ובתוספת מע"מ כדין.

הצדדים חתמו על הסכם עסקה משותפת להסדרת זכויותיהם בפרויקט. החברה לא הכירה ברווח בתקופת הדוח בגין החתימה על ההסכם האמור.

ד. הוצאות ישירות כנגד ביצוע השקעות

בהמשך לאמור בבאור 41' לדוחות הכספיים לשנת 2017, יצוין כי בחודש מאי 2018 האריכה וועדת הכספים של הכנסת את תוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2) התשע"ד-2014 כהוראת שעה ובתחולה רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מאפשרות לגבות הוצאות הנובעות מעמלות ניהול חיצוני בשל השקעות מסוימות. התקרה לשיעור ההוצאות הישירות שניתן לגבות בגין עמלות ניהול חיצוני כאמור בשיעור של 0.25% נותרה.

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות

א. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2018				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
4,276,945	-	4,245,499	31,446	ב	נכסי חוב סחירים
7,180,169	7,180,169	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים
468,294	-	454,428	13,866	ד	מניות
1,610,842	-	1,542,686	68,156	ה	אחרות
<u>13,536,250</u>	<u>7,180,169</u>	<u>6,242,613</u>	<u>113,468</u>		סה"כ
ליום 30 בספטמבר, 2017				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
4,003,692	-	3,982,005	21,687	ב	נכסי חוב סחירים
7,111,186	7,111,186	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים
283,097	-	266,612	16,485	ד	מניות
1,227,597	-	1,110,625	116,972	ה	אחרות
<u>12,625,572</u>	<u>7,111,186</u>	<u>5,359,242</u>	<u>155,144</u>		סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2017				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	מבוקר				
	אלפי ש"ח				
4,186,891	-	4,166,749	20,142	ב	נכסי חוב סחירים
7,272,016	7,272,016	-	-	ג	נכסי חוב שאינם סחירים
332,906	-	315,979	16,927	ד	מניות
1,398,273	-	1,299,143	99,130	ה	אחרות
<u>13,190,086</u>	<u>7,272,016</u>	<u>5,781,871</u>	<u>136,199</u>		סה"כ

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2018		
עלות	הערך בספרים	
מופחתת	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
2,265,767	2,296,454	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,926,966	1,953,105	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
27,967	27,386	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
4,220,700	4,276,945	סך הכל נכסי חוב סחירים
	4,840	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2017		
עלות	הערך בספרים	
מופחתת	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
2,512,665	2,561,497	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,378,655	1,428,811	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
13,113	13,384	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,904,433	4,003,692	סך הכל נכסי חוב סחירים
	6,466	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
עלות	הערך בספרים	
מופחתת	מבוקר	
אלפי ש"ח		
2,515,298	2,595,630	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,499,533	1,577,853	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
12,867	13,408	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
4,027,698	4,186,891	סך הכל נכסי חוב סחירים
	3,454	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2018	
שווי הוגן	ערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח

3,488,118	2,653,043
-----------	-----------

4,804,419	4,527,126
-----------	-----------

8,292,537	7,180,169
-----------	-----------

	96,478
--	--------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח

3,411,621	2,602,977
-----------	-----------

4,817,843	4,508,209
-----------	-----------

8,229,464	7,111,186
-----------	-----------

	101,718
--	---------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
	מבוקר
	אלפי ש"ח

3,507,539	2,675,236
-----------	-----------

4,929,857	4,596,780
-----------	-----------

8,437,396	7,272,016
-----------	-----------

	101,074
--	---------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ד. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
421,909	368,313	מניות סחירות
46,385	47,379	מניות שאינן סחירות
468,294	415,692	סך הכל מניות
35,084		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
268,130	226,550	מניות סחירות
14,967	16,841	מניות שאינן סחירות
283,097	243,391	סך הכל מניות
35,227		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
312,931	259,922	מניות סחירות
19,975	21,826	מניות שאינן סחירות
332,906	281,748	סך הכל מניות
31,509		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות של חברות ביטוח מאוחדות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,135,347	1,037,412	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
475,495	399,883	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,610,842	1,437,295	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
42,563		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
872,460	762,837	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
355,137	320,663	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,227,597	1,083,500	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
42,715		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,039,039	910,601	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
359,234	309,349	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,398,273	1,219,950	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
41,352		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות המסווגות לאחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

פרק ד':
הצגת נתונים כספיים
מתוך הדוחות
הכספיים המיוחדים
לחברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
המיוחסים לחברה

ליום 30 בספטמבר, 2018

בלתי מבוקרים

תקנה 38'ד

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים המיוחסים לחברה ליום 30 בספטמבר, 2018

בלתי מבוקרים

תקנה 'ד38

תוכן העניינים

דף

2	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 'ד38 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970
3	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי
4	נתונים כספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים
5	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל
6-7	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים
8-9	מידע נוסף

לכבוד בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 בספטמבר, 2018 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים אלו של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הסתכמה לסך של 83,895 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2018 ואשר חלקה של החברה ברווחי החברות הנ"ל הסתכם לסך של 22,436 אלפי ש"ח ולסך של 7,780 אלפי ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים, שדוחות הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם האנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות סקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970.

ליום	ליום 30 בספטמבר		
	31 בדצמבר	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
18,372	19,134	7,226	<u>נכסים שוטפים</u>
328,203	225,948	264,900	מזומנים ושווי מזומנים
1,017	1,008	78	השקעות פיננסיות
1,127	2,150	886	מסים שוטפים לקבל
54,569	55,068	43,563	חייבים ויתרות חובה
76,000	-	-	יתרות שוטפות עם חברות מוחזקות
479,288	303,308	316,653	נדל"ן להשקעה מיועד למכירה
			סה"כ נכסים שוטפים
			<u>נכסים לא שוטפים</u>
10,369	10,562	9,461	הלוואות וחייבים
3,171,337	3,140,387	3,373,082	השקעות בחברות מוחזקות
681,367	727,467	636,500	הלוואות לחברות מוחזקות
9,176	9,042	9,480	נכסים בשל הטבות לעובדים
1,298	1,382	1,054	רכוש קבוע
76,000	119,270	152,552	נדל"ן להשקעה
3,949,547	4,008,110	4,182,129	סה"כ נכסים לא שוטפים
4,428,835	4,311,418	4,498,782	
			<u>התחייבויות שוטפות</u>
138,885	138,747	140,409	חלויות שוטפות של אגרות חוב
1,058	-	185	חוזים עתידיים
20,127	19,694	31,547	זכאים ויתרות זכות
1,205	1,197	1,213	יתרה שוטפת עם חברה מוחזקת
161,275	159,638	173,354	סה"כ התחייבויות שוטפות
			<u>התחייבויות לא שוטפות</u>
528,168	527,943	390,837	אגרות חוב
17,165	17,971	17,614	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
80,750	67,885	85,468	עודף הפסדים על השקעות בחברות מוחזקות
25,402	18,068	4,312	מסים נדחים
651,485	631,867	498,231	סה"כ התחייבויות לא שוטפות
			<u>הון המיוחס לבעלי מניות החברה</u>
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
386,000	327,175	353,588	קרנות הון
2,797,661	2,760,324	3,041,195	יתרת עודפים
3,616,075	3,519,913	3,827,197	סה"כ הון
4,428,835	4,311,418	4,498,782	

26 בנובמבר, 2018

תאריך אישור הדוחות הכספיים

שי קומפל
מנהל כספים

ארי קלמן
מנהל כללי

ערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

<u>הכנסות</u>					
264,174	71,101	171,462	249,882	285,956	רווח מחברות מוחזקות
3,559	(6,121)	7,530	1,772	606	הכנסות (הפסדים) מהשקעות ומימון
16,410	10,056	6,501	11,950	27,530	הכנסות מימון בגין הלוואות לחברות מוחזקות
32,730	-	-	-	-	עליית ערך נדל"ן להשקעה
1,132	282	357	850	1,021	הכנסות מהשכרת נכסים
12,797	3,578	3,505	11,082	9,969	הכנסות מדמי ניהול מחברות מוחזקות
<u>330,802</u>	<u>78,896</u>	<u>189,355</u>	<u>275,536</u>	<u>325,082</u>	סך-הכל הכנסות
<u>הוצאות</u>					
29,788	4,415	5,775	22,834	22,673	הוצאות מימון
16,590	3,717	4,502	12,139	13,809	הוצאות הנהלה וכלליות
<u>46,378</u>	<u>8,132</u>	<u>10,277</u>	<u>34,973</u>	<u>36,482</u>	סך-הכל הוצאות
284,424	70,764	179,078	240,563	288,600	רווח לפני מסים על ההכנסה
4,902	226	1,151	(1,940)	(1,160)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
<u>279,522</u>	<u>70,538</u>	<u>177,927</u>	<u>242,503</u>	<u>289,760</u>	רווח נקי

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 31 בדצמבר	
2017	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
279,522	70,538	177,927	242,503	289,760	רווח נקי המיוחס לחברה
					רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה
					במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח
					הפסד
					רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות
51,221	32,333	14,492	209	(30,982)	המוחזקות, נטו
					רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד
					רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה
688	(141)	(26)	(167)	(20)	מוגדרת
165	(34)	(6)	(40)	(5)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
523	(107)	(20)	(127)	(15)	
7,828	(634)	414	347	2,359	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות
					המוחזקות, נטו
8,351	(741)	394	220	2,344	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח
					הפסד
59,572	31,592	14,886	429	(28,638)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
339,094	102,130	192,813	242,932	261,122	סה"כ רווח כולל המיוחס לחברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018	
	2017	2018	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

279,522	70,538	177,927	242,503	289,760	רווח נקי
					התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
23,859	12,328	(3,930)	20,193	19,595	הפסדים (רווחים) מהשקעות ומימון, נטו
342	84	84	258	250	פחת
(32,730)	-	-	-	-	עליית ערך נדל"ן להשקעה
13	-	-	13	-	הפסד ממימוש רכוש קבוע
(264,174)	(71,101)	(171,462)	(249,882)	(285,956)	רווחים מחברות מוחזקות
4,902	226	1,151	(1,940)	(1,160)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(267,788)	(58,463)	(174,157)	(231,358)	(267,271)	
174	181	(27)	260	125	שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:
3,147	(2,336)	3,765	667	1,896	שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים
679	585	(2,310)	49	19,357	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
4,000	(1,570)	1,428	976	21,378	עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
(29,877)	(11,011)	(26,285)	(23,090)	(26,285)	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
11,818	720	4,613	9,944	8,283	ריבית ששולמה
(465)	(206)	(19,702)	(463)	(19,704)	ריבית שהתקבלה
666	336	-	666	602	מסים ששולמו
73,377	3,791	3,909	22,233	118,776	מסים שהתקבלו
55,519	(6,370)	(37,465)	9,290	81,672	דיבידנד שהתקבל
71,253	4,135	(32,267)	21,411	125,539	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) שוטפת המיוחסים לחברה כחברה אם
(11,472)	(38,860)	16,138	(11,029)	22,177	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) שוטפת בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
59,781	(34,725)	(16,129)	10,382	147,716	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) שוטפת

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 31 בדצמבר 2017	ביום 30 בספטמבר 2017	ביום 30 בספטמבר 2018	ביום 30 בספטמבר 2017
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			
-	-	(552)	-	(552)
95	-	-	95	-
48,638	119,436	16,500	148,825	56,952
(4,642)	70	(1,063)	(4,952)	(831)
44,091	119,506	14,885	143,968	55,569
(80,238)	(13,947)	29,633	(129,922)	(25,022)
(36,147)	105,559	44,518	14,046	30,547
(85,753)	(85,753)	(140,131)	(85,753)	(140,131)
(100,000)	(50,000)	-	(100,000)	(50,000)
(185,753)	(135,753)	(140,131)	(185,753)	(190,131)
(179)	216	197	(211)	722
(162,298)	(64,703)	(111,545)	(161,536)	(11,146)
180,670	83,837	118,771	180,670	18,372
18,372	19,134	7,226	19,134	7,226
-	-	70,000	-	70,000

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
תמורה ממימוש רכוש קבוע
תמורה ממימוש ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן
דרך רווח והפסד, נטו
פרעון הלוואות (מתן הלוואות) לזמן ארוך
מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה המיוחסים
לחברה כחברה אם
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות)
השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות)
השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

פרעון אגרות חוב
דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים

ירידה במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

פעילות שלא במזומן

המרת הלוואות שניתנו לחברה מאוחדת לשטרי הון

1. עיקרי המדיניות החשבונאית

מידע כספי נפרד זה ערוך במתכונת מתומצתת בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ומיידים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל - 1970. יש לעיין במידע כספי נפרד זה בהקשר למידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת מידע כספי נפרד זה עקבית לזו שיושמה בעריכת המידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2017.

2. אירועים בתקופת הדוח

(א) ביום 5 בפברואר 2018 נחתם הסכם בין החברה ובין אמפא קפיטל, חברת השקעות ופיתוח לתעשייה לישראל בע"מ, החברה האם של אמפא קפיטל ("המוכרת") והמנכ"ל של אמפא קפיטל ("המנכ"ל"), בקשר עם עסקה לרכישת חלק נוסף ממניות אמפא קפיטל אשר הושלמה באותו מועד (להלן: "ההסכם"). בין היתר נכללו בהסכם ההוראות הבאות:

(1) במועד חתימת ההסכם רכשה החברה מהמוכרת ומהמנכ"ל מניות באמפא קפיטל בשיעור כולל של כ-17.63% מהון המניות של אמפא קפיטל, וזאת בתמורה לסכום של כ-48.2 מיליוני ש"ח (להלן: "סכום התמורה"). סכום התמורה מתבסס בעיקרו על שווי לאמפא קפיטל בסך של 270 מיליוני ש"ח והוא כפוף להתאמת מחיר מסויימת (בהתבסס על התוצאות הכספיות של אמפא קפיטל לשנת 2018) זאת כקבוע בהסכם. האופציה לרכישת 10% שהיתה קיימת לחברה טרם ההסכם בוטלה. לאחר רכישת המניות כאמור (בשיעור כולל של כ-17.63%) מחזיקה החברה בשיעור מצטבר של כ-47.63% מהון המניות של אמפא קפיטל.

(2) החברה העניקה למנכ"ל אופציית Put (להלן: "אופציית המכר") למכור לחברה מניות נוספות באמפא קפיטל בשיעור של כ-0.75% מהון המניות של אמפא קפיטל, זאת במהלך תקופה של 12 חודשים החל מיום 1 בינואר, 2020 (כאשר תקופה זו יכול שתוקדם בכפוף לקרות אירועים מסויימים כקבוע בהסכם), וזאת בתמורה למחיר מימוש המתבסס על שווי אמפא קפיטל שייגזר מהתוצאות הכספיות שלה כפי שיהיו בשנה שתקדם למועד מימוש אופציית המכר ואשר לא יפחת מסך של 1.7 מיליוני ש"ח (בכפוף להתאמות מסויימות).

(3) בנוסף, במסגרת ההסכם נקבעו הוראות לגבי העמדת מימון לאמפא קפיטל על ידי החברה ו/או גורמים מטעמה במהלך התקופה שהחל ממועד חתימת ההסכם ועד ליום 31 בדצמבר, 2025 בסך כולל מצטבר של כ-200 מיליון ש"ח, וזאת בדרך של הנפקת כתבי התחייבות נדחים ובדרך של העמדת הלוואות והכל בתנאים מסויימים כקבוע בהסכם.

(ב) בהמשך לאמור בבאור ח.2) במידע הכספי הנפרד ליום 31 בדצמבר, 2017 בדבר מו"מ שמנהלת החברה למכירת 50% מזכויותיה במגרש שבבעלותה, ביום 5 ביוני, 2018 התקשרה החברה בהסכם עם צד שלישי שאינו קשור לחברה (להלן - הקונה), למכירת 50% מזכויותיה במגרש הממוקם בפינת הרחובות יהודה הלוי, בצלאל יפה ושדרות רוטשילד בתל אביב (להלן - הממכר), וזאת תמורת 101 מיליוני ש"ח (להלן - התמורה) בתוספת מע"מ. התמורה תשולם בתשלומים כמפורט להלן: בסמוך למועד החתימה על ההסכם, סך של 18.5 מיליוני ש"ח; תוך שנה ממועד החתימה, סך של 17.5 מיליוני ש"ח; תוך שנתיים ממועד החתימה, סך של 15 מיליוני ש"ח והיתרה בסך של 50 מיליוני ש"ח תשולם כנגד מסירת החזקה בממכר ולא יאוחר מארבע שנים ממועד החתימה. כל התשלומים כאמור יישאו ריבית שנתית צמודת מדד בשיעור של 4%. הקונה יישא בתשלום מלוא סך היטל ההשבחה שיחול בגין מכירת הממכר והחברה תישא בחיוב מס שבח שינבע מהעסקה. הצדדים יפעלו לקידומה ואישורה של תב"ע להקמת פרויקט משותף על המגרש (להלן - הפרויקט), בגינו יישאו הצדדים בעלויות כפי חלקם במגרש. במסגרת ההסכם ניתנו אופציות הדדיות כמפורט להלן:

(1) במשך תקופה של ארבע שנים החל ממועד חתימת ההסכם ובכפוף לקבלת הסכמתה של החברה מראש ובכתב על פי שיקול דעתה, תהא לקונה אופציה לרכוש את יתרת זכויות החברה במגרש, כנגד תשלום של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ (להלן - תשלום האופציה) ובתוספת: (א) כל תשלום ששולם בפועל על ידי החברה בקשר למגרש; (ב) תוספת של 30% שתחול על תשלום האופציה ועל התשלומים הנזכרים בס"ק (א) לעיל; ו- (ג) ריבית שנתית צמודת למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה ובתוספת מע"מ כדין.

(2) במשך תקופה של שנה לאחר המוקדם מביין: (א) חלוף ארבע שנים ממועד החתימה; או (ב) מועד קבלת היתר בנייה לפרויקט, תהא לחברה הזכות לחייב את הקונה לרכוש ממנה את יתרת זכויותיה במגרש, כנגד תשלום תמורה בסך של 100 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ, ובתוספת כל תשלום ששולם על ידי החברה בקשר למגרש וריבית שנתית צמודת למדד בשיעור של 4% בגין כל הסכומים הנזכרים בסעיף זה, ובתוספת מע"מ כדין.

2. אירועים בתקופת הדוח (המשך)

- (ב) (המשך)
- הצדדים חתמו על הסכם עסקה משותפת להסדרת זכויותיהם בפרויקט. החברה לא הכירה ברווח בתקופת הדוח בגין החתימה על ההסכם האמור.
- (ג) ביום 26 במרס, 2018 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח, המהווים 0.79 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. דיבידנד שולם בחודש אפריל 2018.
- (ד) ביום 26 במרס, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, על חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 60 מיליוני ש"ח. דיבידנד שולם בחודש מרס 2018.
- (ה) ביום 27 במאי, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ על חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 50 מיליוני ש"ח. דיבידנד שולם ביום 31 במאי, 2018.
- (ו) בחודש יוני 2018 ביצעה שומרה חברה לביטוח בע"מ פירעון מוקדם של שטרי הון שהונפקו לחברה בסך של כ- 38.5 מיליוני ש"ח.
- (ז) בחודש יולי 2018 המירה החברה את מלוא סכום ההלוואות צמודות המדד ונושאות ריבית שנתית בשיעור של 4.3% אשר נתנה למנורה מבטחים פיננסים בע"מ ואשר יתרתן למועד הפירעון עמדה על כ- 68 מיליוני ש"ח וכן המירה הלוואה שקלית נושאת ריבית בשיעור פריים+0.25% ואשר יתרתה למועד הפירעון עמדה על כ- 2 מיליוני ש"ח, לשטרי הון ללא הצמדה וריבית, אשר מועד פירעונם נקבע לחודש יולי 2023, עם אפשרות להארכה לשנה נוספת.

3. אירוע לאחר תאריך הדוח

- לאחר תאריך הדיווח, ביום 25 בנובמבר, 2018, הכריז דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 40 מיליוני ש"ח. דיבידנד שולם בסמוך למועד אישור דוח זה.
